

A Talento-Ház Alapítványi Óvoda,
Általános Iskola és Alapfokú
Művészeti Iskola

OM: 200352

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA
2024.

A Talento-Ház Alapítványi Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola többcélú intézmény, ezért egységes pedagógiai programot készítettünk, amely valamennyi nevelési- oktatási feladatot átfogó dokumentum. Pedagógiai Programunk koherens a Nemzeti Alaptantervvel és az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjával.

Az intézmény pedagógiai programjának megalkotásában aktívan részt vett a nevelőtestület.

A programot a nevelőtestület értékelte és elfogadta.

Ennek dokumentálása megtörtént.

Az intézményi pedagógiai programot az alábbi törvények és szabályzók alapján készítettük:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI-rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 229/2012. (VIII. 28.) kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény végrehajtásáról
- 2011. évi CXXIV törvény a nemzeti köznevelési törvényről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról
- Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet
- 137/2018. (VII.25.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XI.17.) Korm. rendelet módosításáról
- az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet módosításáról szóló 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet (2. sz. melléklet)
- 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- A Kormány 5/2020. (I. 31.) Kormányrendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- A 2023. évi LII. törvény a Pedagógusok új életpályájáról szóló törvény
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról.

A Pedagógiai Program a jogszabályi és tartalmi elvárásokkal összhangban fogalmazza meg az intézmény sajátos nevelési-oktatási feladatait, céljait, valamint módosítja, kiegészíti az előirtakban történt változtatásokhoz alkalmazkodva. Az intézmény vezetése folyamatosan nyomon követi a Pedagógiai Programjában foglaltak megvalósulását.

Budapest, 2024. október 01.

Willi Anikó
igazgató

TARTALOMJEGYZÉK

1	Az intézmény nevelési programja	11
1.1	Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	11
1.1.1 Oktatató-nevelő munkánk eszközei, eljárásai	15
1.1.2 Az egyes művészeti tevékenységek oktatásának cél- és feladatrendszere.....	16
1.2	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	17
1.2.1 Nevelési és oktatási feladataink a nyolc év alatt:	19
1.2.2 Kulcskompetenciák	21
1.2.2.1	A tanulás kompetenciái.....	22
1.2.2.2	Kommunikációs kompetenciák /anyanyelvi, idegen nyelvi/	23
1.2.2.3	Digitális kompetencia.....	26
1.2.2.4	Matematikai, gondolkodási kompetencia	26
1.2.2.5	Személyes és társas kapcsolati kompetenciák	29
1.2.2.6	A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái:	31
1.2.2.7	Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia.....	32
1.2.2.8	További releváns kompetenciaterületek	33
1.3	A közösségfejlesztéssel, az intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	34
1.3.1 A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés megvalósítását szolgáló módszerek, tevékenységi rendszerek és szervezeti formák:	35
1.4	A pedagógusok helyi intézményi feladatai	36
1.4.1 A pedagógus feladatai, kötelességei, jogai. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	36
1.4.1.1	A pedagógus feladatai:	36
1.4.1.2	A pedagógus kötelességei:	40
1.4.1.3	A pedagógus jogai:	40
1.4.1.4	Elvárásaink az intézményben dolgozó pedagógusoktól:	41
1.4.1.5	Az osztályfőnöki munka tartalma, feladatai	42
1.5	A kiemelt figyelmet igénylő gyerekekkel kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	43
1.5.1 A tehetség, a képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	43
1.5.2 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek.....	44
1.5.3 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program az iskolában.....	45
1.5.4 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	46
1.5.4.1	A gyermekvédelem fogalma.....	46
1.5.4.2	A problémaérzékelés fázisai.....	46
1.5.4.3	Problémamegelőzés	46
1.5.5 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek.....	48
1.6	A tanulónak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogainak gyakorlási rendje	49
1.7	A szülő, a gyerek, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái.....	49

1.7.1..... A kapcsolattartás és információ átadás módjai.....	50
1.8 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai.....	52
1.8.1..... A felmentés és az osztályozó/javítóvizsga.....	52
1.9 A felvétel és az átvétel helyi szabályai.....	55
1.10 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv.....	55
2 Az iskola helyi tanterve.....	57
2.1 A választott kerettanterv megnevezése:.....	57
2.2 Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások, valamint azok óraszámai.....	57
2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv ingyenes igénybevétele biztosításának kötelezettségét.....	62
2.4 A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai.....	63
2.4.1.... Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	63
2.4.2.... A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	64
2.4.3.... Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	64
2.4.4.... A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	65
2.5 A választható foglalkozások és ezek szabályai.....	67
2.6 A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, formái, a tanuló magatartás és szorgalom minősítésének elvei, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei.....	69
2.6.1.... Elvek, követelmények.....	69
2.6.2.... A tanulói teljesítmények értékelése.....	70
2.6.3.... Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya.....	75
2.6.4.... Az otthoni (napközis) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	76
2.7 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	76
2.7.1.... A rendelkezésre álló szakemberek körét számba véve,.....	77
2.8 A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek.....	78
2.9 Az intézménybe jelentkező gyerekek felvételének elvei és a magasabb évfolyamra lépés feltételei.....	80
2.9.1.... Az óvodába jelentkező gyerekek felvételének elvei.....	80
2.9.2.... Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei.....	80
2.9.3.... A magasabb évfolyamba lépés feltételei az iskolában.....	81
2.10 A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	83
2.11 A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló anyag.....	83
3 Tevékenységközpontú óvodai nevelési program.....	84
3.1.1..... Miért tevékenységközpontú a nevelésünk?.....	85
3.2 Az óvodai nevelés alapelvei, értékei, célkitűzései.....	86

3.2.1 Alapelveink.....	86
3.2.2 Értékeink.....	86
3.2.3 Speciális, komplexiskolaelőkészítő programunk	87
3.2.4 Célkitűzéseink	88
3.3	Az óvodai nevelés feladatai	89
3.3.1 Az egészséges életmód alakítása	90
3.3.1.1	A gyermekek gondozási-, testi- és mozgásigényének kielégítése	91
3.3.1.2	Egészségük megóvása és edzése.....	92
3.3.1.3	A természeti-, és épített környezet értékeinek megszerettetése, védelmére irányuló szokások kialakítása.....	92
3.3.1.4	A családi élet és az óvodai életrend egymáshoz való közelítése	93
3.3.2 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés.....	95
3.3.2.1	Szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó, egymást megbecsülő óvodai légkör kialakítása.....	96
3.3.2.2	A csoportkohézió alakítása, a kortárs kapcsolódások, kötődések elősegítése.....	96
3.3.2.3	Csoportközösséggel kialakított és elfogadott közös szokásrend szabályok, normák kialakítása, betartatása.....	97
3.3.2.4	A magyar nép hagyományainak, szokásainak megismertetése, hazaszeretetre nevelés. 98	
3.3.3 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	101
3.3.3.1	Az anyanyelv megismertetése, beszédkedv ösztönzése.....	101
3.3.3.2	Az értelmi képességek, kompetenciák, logikus gondolkodás, kreativitás fejlesztése.....	102
3.3.3.3	A tevékenységek szerepe a nevelési cél elérésében	103
3.4	Az Óvodai élet megszervezése.....	106
3.4.1 A tudatos óvodai nevelés szubjektív, objektív feltételei.....	106
3.4.1.1	Szubjektív feltételek.....	106
3.4.1.2	Objektív feltételek.....	106
3.4.2 A nevelés időkeretei: napirend, hetirend	107
3.4.3 Óvodánk kapcsolatairendszere	111
3.4.3.1	Együttműködés a családokkal.....	111
3.4.3.2	Óvodánk kapcsolatrendszere intézményi környezetben	111
3.5	Az óvodai élet komplex tevékenységformái és az óvodapedagógus feladatai	113
3.5.1 Játék.....	113
3.5.1.1	A szociális képességek kialakulásának segítése	114
3.5.1.2	A játéktevékenységben megvalósuló tapasztalatszerzés lehetősége	115
3.5.2 Verselés, mesélés.....	117
3.5.3 Ének, zene, énekes játék	118
3.5.4 Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	121
3.5.5 Mozgás.....	124
3.5.6 A külső világ tevékeny megismerése	127
3.5.7 Tehetséggondozás, tehetségfejlesztés	131
3.5.8 Munka jellegű tevékenységek	134
3.5.9 A tevékenységekben magvalósuló tanulás.....	135
3.6	A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	136
3.7	Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek	138
4	Az Alapfokú művészeti iskola helyi nevelési programja	139

4.1	Képző- és Iparművészeti műfaj:	139
4.2	A Képző- és Iparművészeti műfaj cél és feladatrendszere	140
4.3	A képzés struktúrája	142
4.3.1 Általános fejlesztési követelmények	143
4.3.2 A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei	145
4.3.3 Térítési díj:	146
5	Iskolánk környezeti nevelési és egészségnevelési elvei	147
5.1	Teljes körű egészségfejlesztés	147
5.1.1 Az iskolai környezet	149
5.1.2 Az egészségfejlesztés területei	150
5.1.3 Lelki egészség	152
5.1.4 Az egészségnevelés várható eredményei	155
5.2	Komplex intézményi mozgásprogram	157
5.3	Környezeti nevelési programunk	158
5.3.1 A környezeti nevelés célja	158
5.3.2 A környezeti nevelés szinterei	158
5.3.3 Általános, hosszú távú céljaink	159
5.3.4 Alkalmazható módszerek környezeti nevelésünk számára	159
5.3.5 Konkrét rövid távú célok, feladatok, sikerkritériumok	160
5.4	Tanulásszervezési és tartalmi keretek	162
6	Legitimációs záradék	163

Intézményünkről

Intézményünk, a Talento-Ház Alapítványi Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola többcélú oktatási intézmény. A főváros XI. kerületében, a közlekedési csomópontokhoz közel, de egy csendes kis utcában található. Három oldalról nevelési, oktatási intézmény, egy oldalról park övezi. A közvetlen környezetünkben négy játszótér is található. Ős fás udvarunk nagy, füves, gumitéglás kerttel, műfüves torna pályával rendelkezik. Madár, lepke és rovarbarát, fűszernövény kertrészt is megvalósítottunk benne.

Címünk: 1119 Budapest, Rácz László utca 4.

Az Intézmény egy iskolaelőkészítő óvodai nagycsoporttal 8 általános iskolai évfolyammal - évfolyamonként egy, illetve két osztállyal - és egy alapfokú művészetoktatási (Képzőművészeti/Festészet tanszakkal) működik.

OM szám: 200352

Az intézmény infrastrukturális adottságai:

Csoportszoba	1 db	az 1 óvodai nagycsoport számára
Tanterem	10 db	mind a 10 teremben interaktív tábla projektorral, számítógéppel
Tornaszoba	2 db	2 külön szinten egymás felett
Sportudvar	1 db	
Játszóudvar	1 db	árnyékoló szatellivel
Igazgatói iroda	1 db	
Nevelőtestületi szoba	2 db	
Helyettesi iroda	1 db	
Ügyviteli helyiség	1 db	
Könyvtár	nincs	A feladatot nyilvános könyvtár látja el.
Orvosi szoba, elkülönítő szoba	1 db	
Sportszertár	1 db	

Aula	2 db	
Óvodai öltözőrekesz, ruhatároló, fogas	16 db	Polcok, fogasok a gyermeklétszámnak megfelelően.
Öltözőpad		Gyermeklétszámnak megfelelően.
Öltöző	2 db	Polcok, fogasok a gyermeklétszámnak megfelelően.
Óvodai zuhanyzó	1 db	
Óvodai mosdó	3 db	
Óvodai WC	3 db	
Tanulói WC	10 db	Földszint: 2 fiú, 3 lány Emelet: 2 fiú, 3 lány
Szertár	1 db	

Az épület és a hozzá tartozó udvar adottságait kihasználva azon fáradozunk, hogy tovább erősítsük családi jellegét, illetve hozzánk járó gyermekek minél színesebb és hasznosabb környezetben tölthessék el hétköznapjaikat.

Igyekszünk mindent megtenni azért, hogy a gyerekek:

- jól érezzék magukat nálunk
- szívesen járjanak ide
- kellő alapossággal sajátítsák el az ismereteket
- a tanulást ne érezzék kényszernek
- értéknek tekintsék az egészséget, környezettudatos magatartást, a közösséget
- megvalósíthassák önmagukat
- képességeikhez mértén a legtöbbet hozhassák ki magukból
- a szabadidejüket is hasznosan és élvezetesen tölthessék el az intézményben.

Tantestületünk szakmai felkészültsége, elhivatottsága, empátiája, gyerekszeretete, alkotóképessége magas szintű pedagógiai tevékenységünk biztosítója.

Igyekszünk:

- olyan szeretetteljes, egészséges tanulási környezetet kialakítani, amelyben a szervezeti és tanulási kultúrát a tanulási folyamatot támogató rend jellemzi,
- az ide járó gyerekeknek széleskörű lehetőséget biztosítani az ismeret-/tapasztalatszerzésre, kreativitásuk megélésére, környezettudatosságunk alakítására
- olyan útravalót adni, amellyel a mindennapokban tudásuk és képességeik maximumát nyújthassák
- támogatni a gyerekeket önmaguk megvalósításában
- számtalan ötletet, lehetőséget nyújtani a szabadidő hasznos eltöltésére,
- több tanórán (tanításon) kívüli programot szervezni, igény szerint, támogatni a természeti környezetet megismerő programokat.

Nálunk mindig történik valami érdekes., és mindig mindenben számíthatnak segítségünkre. Az intézményben és azon kívül is elkíséri őket szeretetünk, gondoskodásunk. Ezt tükrözi épületünk kívül és belül meghitt, családi hangulata. Diákjaink szeretnek hozzánk járni.

A Talento-Ház Alapítványi Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola világnézetileg nem elkötelezett.

1 AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJA

1.1 Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Alapelveink

Pedagógiai tevékenységünk fő alapelve a **gyermekközpontú szemlélet**, mely **támogató, elfogadó, harmonikus, családias** tanulói légkörben; **sokoldalú, tevékenységorientált, magas színvonalon végzett nevelő - oktató munkával** valósul meg.

„Az iskola dolga, hogy megtanítsa a tanulóknak, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti vágyat, hogy megtanítson bennünket a jól végzett munka örömeire, az alkotás izgalmára, hogy megtanítsa szeretni, amit csinálok, és segítsen megtalálni, amit csinálni szeretnék.”

(Szent-Györgyi Albert)

Ez küldetésünk és filozófiánk is egyben. Nevelő - oktató munkánk középpontjában a **gyermek teljesszerű személyiség kibontakoztatása és fejlesztése** áll. Mindemellett hangsúlyt fektetve az **élet-hosszig tartó tanulás** megalapozására önálló ismeretszerzés, **önművelés** igényének kialakításával, mely a **szilárd alapkészségek** elsajátításán nyugszik. Céljaink eléréséhez a szülőkkel olyan **nevelő partneri viszonyt** alakítunk ki, amely a **gyermek egyéniségének megismerését, tanulási tevékenységük motiválását** segíti elő közös érték mentén, mely együttműködésünk alappillére.

Legfontosabb célkitűzéseink

Pedagógiai koncepciónk kialakításánál a NAT által előirányzott célokat és a tananyag rendezésekor az általános iskolákra vonatkozó kerettantervet alapul véve alakítjuk ki intézményünk egyéni, tevékenységközpontú pedagógiai arculatát.

- A tanulás váljon **élménnyé és sikeressé** minden gyermek számára.
- Tevékenységközpontú, **kompetencia és tudásalapú** nevelés-oktatás megvalósítása.
- Gyermekközpontú pedagógiai hitvallásunk mellett, **versenyképes tudás** elősegítése.
- A **digitális kompetencia** fejlesztése.

- Életkornak megfelelő **tudományos igényű ismeretek** nyújtása, a gondolkodás empirikus, **tapasztalatokon alapuló fejlesztése**, a szűkebb - tágabb környezet minél **sokoldalúbb megismertetése**.
- A személyiség kibontakoztatása, **reális énkép** kialakítása, **erősségre építő tehetségígéret** felismerés, **tehetségfejlesztés** megvalósulása.
- **Alkotó készség fejlesztése, művészetek megismertetése**.
- Tanulóink **esztétikai, kritikai érzékének fejlesztése**.
- Szilárd **erkölcsi értékek** közvetítése, magasabb fokú **érzelmi intelligencia** kialakítása, **tanulás iránti motiváció erősítése**.
- **Önfegyelmre** nevelés, **együttműködő** képesség, kommunikáció, **sokoldalú önkifejező** képesség fejlesztése.
- Egy idegen nyelv, az **angol, emelt szintű** átadása, elsajátíttatása.
- **Nevelőpartneri viszony** kialakítása a szülőkkel, partnereinkkel.
- Az **egészséges életmódra** való igény kialakítása.
- A természeti és az épített környezet megóvására, védelmére, **környezettudatos magatartásra, fenntarthatóságra nevelés**.
- Intézményünkben inkluzív pedagógiai szemlélettel az **esélyegyenlőség, a hátránykompenzáció** megvalósítása.
- **Életkori, egyéni szükségletek** figyelembevétele (diétás étkezés, differenciált fejlesztés, személyes és különleges bánásmód megvalósítása).
- **Hazánkat, nemzeti hagyományainkat tisztelő** fiatalság nevelése.
- **Vallási, világnézeti meggyőződések** tiszteletben tartása.

Kiemelt nevelési céljaink ezen felül:

- **tehetség felismerése, kibontakoztatása, fejlesztése;**
- **környezettudatos magatartásra, fenntarthatóságra nevelés;**
- **az oktatás élményszerűvé tétele;**
- **magasabb fokú érzelmi intelligencia, erkölcsi értékek közvetítése; pozitív attitűd, közösség érdekeit előtérbe helyező magatartás és viselkedésformák kialakítása.**

Feladataink:

- **Minden gyermek számára elérhető, élményszerű, motiváló tanulási feltételek, eszközök megteremtése.**

- Törekedni a biztonságérzetet keltő; **szeretetteljes, otthonos, esztétikus, egymást segítő, támogató, tiszteletben tartó, elismerő**, intézményi légkör kialakítására, fenntartására.
- **Tehetséggondozás** megvalósítása. Czeizel Endre tehetségmodelljének megfelelően 1., **általános intellektuális képességek** fejlesztése; 2., speciális képességek feltárásával a **kiemelkedő képesség területek** fejlesztése **változatos eszköztárral**; 3., a **motivációhoz, ingergazdag környezet** kialakítása, **folyamatos pozitív, fejlesztő hatású értékelés**; 4., **kreativitás, problémamegoldó képesség** fejlesztése, törekedve **valós probléma helyzetek** felállítására. **Minden gyermek** számára, mint **potenciális tehetségigéretnek**, biztosítani a **domináns és gyenge oldala fejlesztését**; közösségi szocializálódásának, **kortárs kapcsolódásainak** elősegítését. Tanórai **differenciálás, tehetség műhelyek** működtetése, **versenyztetés, gazdagító, dúsító programok** tervezése, szervezése.
- **Alapfokú művészeti oktatás** megvalósítása. 2 előképző, 6 alapfokú évfolyam szervezése. **Képző és iparművészeti ismeretek, tevékenységek** nyújtása, **festészet tanszak** működtetése. Egyéni alkotó képesség fejlesztése, vizuális látásmód erősítése, **esztétikai érzék formálása**, alkotó tevékenységek megszerettetése, alkotói magatartás kialakítása.
- Tanulóink számára **beláttatni**, hogy cselekedeteikért, és azok következményeiért **felelősséggel** tartoznak. Ebből kifolyólag ténynek tekinteni, hogy **egyéni hatásunk, befolyásunk** van a **szűkebb - tágabb környezetünk** alakulására.
- A **környezettudatos életmód** kialakításához és a **fenntartható fejlődésre** nevelés megalapozásához kiemelten fontosnak tartjuk, hogy preferáljuk a természeti és épített környezet megóvására irányuló tevékenységeket, **figyelem felkeltést, témahetek kidolgozását, érzékenyítő tevékenységek** szervezését, **személyes tapasztalatszerzést**.
- Az **egészséges életvitel** megalapozása annak tudatosításával, hogy az alábbi tényezők **hatással** vannak **egészségünk megőrzésére**: **testi higiénia, rendszeres mozgás, egészséges táplálkozás, folyadék bevitel, regenerálódás, mentálhigiénia**.
- A személyiség kibontakoztatása, fejlesztése során törekedni az **önismeret, a reális énkép** kialakítására, az **egészséges önérvényesítés** elsajátítására, mellyel a társadalom, a környezet javát szolgálja.

- Tanulóink fogékonyságát erősíteni az emberi kapcsolatokra, kialakítani olyan **magasabb rendű erkölcsi értékeket**, mint önzetlenség, hűség, őszinteség, áldozatvállalás, tapintat, udvariasság, figyelmesség.
- A **demokratikus légkör** megteremtéséhez biztosítani a gyermekeket megillető jogokat. Tanulóinkkal kölcsönös tiszteleten alapuló kommunikáció, figyelmes odafigyelés, meghallgatás; míg a **szülőkkel nevelőpartneri viszony** kialakítása.
- **Korszerű, változatos pedagógiai módszertani kultúra** kialakítása, mely alapvetően meghatározza a hatékony és eredményes tanulási folyamat megvalósítását: **élménypedagógia, tevékenységközpontúság, differenciált tanulás szervezés, kooperatív együttműködés, projekt szemlélet, intézményen kívüli programok, előadók meghívása, folyamatos ellenőrzés, fejlesztő értékelés** alkalmazása.
- A gyermekek körében népszerű **infokommunikációs, digitális eszközök**, mint taneszköz; folyamatos bevezetése, felhasználásának konkretizálása.
- **Projekt napok, jeles napok, ünnepek, közösségi összejövetelek, sport rendezvények, intézményen kívüli tevékenységek szervezése**; a tanulás élménnyé tételéhez, a tananyag **elmélyítéséhez, és feltöltődéshez.**
- **Emelt szintű angol nyelvoktatás, jól használható idegennyelvi kommunikációs képesség megvalósítása.**
- **Hatékony és eredményes munka eléréséhez, céljaink megvalósításához, feladatunk a szakmai professzionalizmusra való törekvés:** diákjaink felé nyitottság, alkalmazkodó képesség, gazdag viselkedés repertoár kialakítása, kommunikációs ügyesség, humorérzék, konstruktív helyzetalkotás, pedagógiai irányító, koordináló szerep; folyamatos önképzés, szakmai kompetencia; felelős, erkölcsös, következetes, **mintaértékű pedagógiai személyiség** kialakítása.

Nevelési céljainkat akkor valósítjuk meg sikeresen, ha végzős diákjaink:

- megfelelő, tovább építhető ismeretekkel, képességekkel, készségekkel rendelkeznek
- képesek önálló tanulásra, problémamegoldásra, kommunikációra, szereplésre
- kialakul reális önértékelésük, önfogadásuk, egészséges önérvényesítési képességük
- ismerik, tisztelik, ápolják nemzeti, városi és iskolai hagyományainkat
- környezettudatos a magatartásuk

- egészséges életmódot folytatnak
- személyiségük egésze harmonikus, a jelenben és a jövőben képesek emberi kapcsolatot fenntartani
- indíttatást éreznek az eredményes, érték teremtő és megbecsülő munkavégzésre
- mindemellett magas érzelmi intelligenciával rendelkeznek

Alapelveink, céljaink kialakítását a fenntartó, a gyerekek, a szülők, a kapcsolódó oktatási intézmények elvárásai, tantestületünk pedagógusainak elkötelezettsége és meggyőződése határozta meg. Az intézmény nevelési-oktatási céljai határozzák meg a módszerek, eljárások kiválasztását, alkalmazását.

Ezért úgy gondoljuk, hogy **alapelveink, céljaink létjogosultságát, megvalósulásuk sikerességét**, (a fenntartó, az óvoda- és az iskolahasználók) környezetünk visszajelzései alapján ítéljük meg.

1.1.1 Oktatató-nevelő munkánk eszközei, eljárásai

Direkt módszereink:

- a szokások kialakítását szolgáló beidegző módszerek (beszoktatás, követelés, gyakoroltatás, segítségadás, ellenőrzés, ösztönzés)
- a magatartási-tevékenységi modellek közvetítésére alkalmas, a példaképek, eszményképek kialakítását célzó módszerek (mese, vers, elbeszélés, modellértékű személyek bemutatása, műalkotások bemutatása, személyes példaadás)
- a meggyőzések formálásában döntő szerepű eljárások, a tudatosítás módszerei (előadás, magyarázat, beszélgetés, a gyerekek önálló elemző munkája)

Indirekt módszereink:

- közösségfejlesztő és önfejlesztő tevékenységek (fizikai munkafeladatok, tanulmányi feladatok)
- kölcsönhatásrendszer (perspektívák adása, hagyományok kialakítása, közvetett követelés, ösztönzés és ellenőrzés, a nevelők személyes részvétele a közösségi tevékenységekben, pozitív egyéni és csoportos minták kiemelése, közvetett felvilágosítás, vita)

Általános célkitűzéseinket úgy kívánjuk gyakorolni és megvalósítani, hogy:

- Munkánk sikerkritériuma, a hatékonyság az eredményesség, a színvonal, a minőség és a kiválóság legyen azáltal, hogy minden gyerekünk képessége és elvégzett munkája szerint találja meg helyét, szerepét a továbbtanulásban, majd munkájában, az élet bármely területén.

- Partnereink állandó megelégedését és elismerését kívánjuk elérni a velük való együttműködés során.

Olyan légkört kívánunk teremteni, ahol mindenki biztonságban, otthonosan érezheti magát. Ennek megvalósítása érdekében:

- gyermekeink személyiségét tiszteletben tartjuk
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudják mit várunk el tőlük
- a gyerekeket bevonjuk saját óvodai és iskolai életük megszervezésébe, minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában, és életének egyéb problémáiban.
- Törekszünk az esztétikus, tiszta, egészséges és környezettudatos magatartást motiváló környezet kialakítását.

1.1.2 Az egyes művészeti tevékenységek oktatásának cél- és feladatrendszere

Művészeti nevelés

- az érzelmi és az esztétikai nevelés eszközével az óvoda, az általános iskola, a család és a környezet személyiségformáló tevékenységének kiegészítése
- a gyerekek művészeti ízlésének, érdeklődésének, igényességének esztétikai kultúrájának megalapozása
- a gyerekek készségeinek és képességeinek fejlesztése, műveltségük megalapozása
- a gyerekek felkészítése szabadidejük tartalmas eltöltésére
- Az épített és természeti környezet megismerése, értékeire, szépségére való rácsodálkozás elősegítése, annak tiszteletére nevelés.

Képző- és iparművészet

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság - alakítása mellett a látás kiművelésére és tudatosítására, bővítve a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet. A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek gyakorlata nemcsak a kéz ügyességet, technikai érzékenységet fejleszt, hanem kialakítja a képességet a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének gyakorlatára.

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Intézményünk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a gyerekek személyiségét a különféle óvodai és iskolai tevékenységek megszervezésével, a család bevonásával, széleskörűen fejlessze.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok nevelő-oktató munkánk szerves részét képezik. A legtágabb értelemben véve a gyermek, nevelése, felügyelete személyiségformáló hatásával, a tudásszint növelésével, az erkölcsi ismeretek megismertetésével közvetlenül hozzájárul ahhoz, hogy a helyes irányban fejlődjön, képes legyen annak felismerésére, hogy az adott esetben mi a megfelelő döntés.

A gyerekek életkori fejlődésének sajátosságait is figyelembe vevő pedagógiai feladatok a következők:

Óvodáskor (5-6 év)

Erről bővebb tájékoztatást az intézményi program 3. fejezetében, Óvodánk Nevelési Programjában olvashatnak.

Latencia kor (6-8 év)

A gyerekek nagy része iskolaéretten kerül az első osztályba, hatalmas tudásvágygal, ismeret- és teljesítményigénnyel. A gyerek interperszonális kapcsolatait erősen meghatározza a számára fontos személyekhez - szülőkhöz, pedagógushoz - való kötődés. Az új követelményeknek való megfelelés számos problémát vethet fel, melyek nagy része beilleszkedési- illetve tanulási nehézségekben, valamint magatartásproblémákban fejeződik ki.

Feladataink ebben a korban:

- a feladattudat és az alapvető szokásrendszer kialakítása
- a potenciálisan veszélyeztetett, beilleszkedési-, illetve teljesítményzavarokkal küzdő tanulók felismerése és segítése
- a személyiségfejlődés szempontjából fontos, közösségben végzett irányított játék, a kreativitást fejlesztő alkotómunka, a differenciált napközis szabadidős foglalkozások szervezése
- a toleranciára nevelés: el kell fogadtatni tanulóinkkal, hogy nem tehetnek különbséget társaik között származás alapján, ne ítélkezzünk kizárólag alkati vagy a külső megjelenés alapján.

Prepubertás kor (8-12 év)

Az ebben a korban lévő gyerekek viselkedésére jellemzőek továbbra is a kisiskolás jegyek, de elkezdődik egy önállósulási törekvés. Előtérbe kerül a társas kapcsolatok fontossága a személyiség és az önismeret alakulásában. A korszakban megfigyelhető érzelmi-hangulati labilitás már a serdülőkor előfutára.

A részképesség-zavarok nagy része ekkorra már feltérképeződik, a fejlesztési munka folyamatban van.

Feladataink ebben a korban:

- megismertetni a gyerekekkel kulturális és nemzeti értékeinket
- alakítani tanulóinkban az önálló ismeretszerzés igényét és képességét
- elfogadtatni, hogy az emberek megítélése csak emberi értékeik, tetteik és munkájuk alapján etikus.
- az erkölcsi értékek és pozitív jellembeli tulajdonságok fejlesztése, a személyes felelősségvállalás, felelősségtudat kialakítása
- az esetlegesen jelentkező magatartásproblémák kezelése.
- a környezettudatos viselkedés erősítése, fejlesztése.

Pubertás kor (12-15 év)

Főleg az önmegismerés igénye jut kifejeződésre, az identitás-keresés, az önállósulási törekvés, a felnőttekétől eltérő véleményalkotás, a kritikai hajlandóság jellemző.

A kamaszkorban gyakoribbak a magatartásproblémák, melyeket súlyosabb esetben a pedagógusoknak a szülőkkel és a gyermekvédelmi szakemberekkel, pszichológussal közösen kell megoldaniuk.

Feladatunk ebben a korban:

- fejleszteni tanulóinkban a reális önértékelés, önkifejezés és önfegyelem képességét
- megtanítani őket arra, hogy átgondolt kritikájukat kulturált módon juttassák kifejezésre, egyúttal legyenek képesek objektív önkritikát gyakorolni
- meg kell ismertetnünk tanulóinkat a káros szenvedélyek egészség- és személyiségromboló hatásaival, valamint alternatív lehetőséget kell kínálnunk a szabadidő kulturált és egészséges eltöltésére, igényt támasztani bennük a pozitív példák, értékek követésére.

- meg kell adnunk a szükséges tájékoztatást ahhoz, hogy súlyos problémáikkal a családon és az iskolán kívül hova fordulhatnak hathatós segítségért
- a tantárgyakon túlmutató komplex ismeretek színes bemutatásával felkelteni érdeklődésüket és segíteni őket abban, hogy felfedezzék, mely tudásterületeken mutatnak kiemelkedő teljesítményt és támogatni őket ezek kibontakoztatásában
- osztályfőnökeink feladata, hogy végzős tanulóink és szüleik számára megadjanak minden lehetséges segítséget és információt a pályaválasztás sikere érdekében.

1.2.1 Nevelési és oktatási feladataink a nyolc év alatt:

- elsődleges feladatunk a gyermekek képességeinek feltérképezése a kiemelkedő képességek, a tehetség feltárása, kibontakozásának segítése, a gyengébb képességek egyéni fejlesztése és az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése;
- a tanulók erkölcsi nevelése - az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása, ezen belül hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére;
- a tanulók értelmi nevelése - az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása;
- a tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése - az emberi együttélés szabályainak megismertetése, a társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség, kialakítása, a kulturált magatartás, kommunikáció, konfliktuskezelés elsajátítása;
- a tanulók érzelmi (emocionális) nevelése - az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása;
- a tanulók akarati nevelése - az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése, a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása;
- a tanulók nemzeti nevelése - a szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése, a nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése, a hazaszeretet érzésének felébresztése;

- a tanulók nemzeti öntudati nevelése - (a nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus,) így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés egészében legyen evidencia;
- a tanulók állampolgári nevelése - az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt, igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre, a felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelés szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelesség. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat - az életkori sajátosságokat figyelembe véve - Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése;
- a tanulók munkára nevelése - az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása, a tanulók önellátására és környezetük rendben tartására, értékeinek megóvására irányuló tevékenységek gyakoroltatása;
- a tanulók testi nevelése - testi képességeik fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése, egészséges, edzett személyiség kialakítása, az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása. A tanulók saját testképének megismerése, a testtudat kialakítása, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés. Elengedhetetlen feladat annak megláttatása, hogy a fizikai erőnlét, a fittség - a test egészsége és jóléte - elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől, valamint azt, hogy a sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a terheléseket;
- a tanulók környezeti nevelése - az életformák gazdag változatosságának megismertetése a természetben és a kultúrában, az empirikus, a begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség - ami a jelenben folyó kutatások alapvető jellegű ismereteit is tartalmazza - a műszaki életpályára való szocializáció alapjául is szolgáljon;
- a tanulók művészeti nevelése - az érzelmi és az esztétikai nevelés eszközével az általános iskola, a család és a környezet személyiségformálása érdekében;
- a tanulók gazdasági és pénzügyi nevelése - a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a fogyasztás és a pénz világa területén, továbbá legyenek

tisztában azzal, hogy a fenntarthatóság a gazdasági-üzleti világban végbemenő öfenntartó mechanizmusok a megújuló erőforrások a körkörös hulladék gazdálkodás révén a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak;

- A tanulás tanítása - a tantárgyra szabott, eredményes tanulási módszerek elsajátíttatása, egyéni képességekre igazított alkalmazása, a tanuló testi és szellemi teljesítményének növelése belső motivációval;

1.2.2 Kulcskompetenciák

Mindenkit megillet a jog, hogy az életben való boldoguláshoz szükséges alapképességek és -készségek (ún. kulcskompetenciák) elsajátítása érdekében színvonalas és inkluzív oktatásban részesüljön, képezhesse magát és tanulhasson akár egész életén át. Ezeket a kompetenciákat senki sem nélkülözheti személyisége kiteljesedéséhez és fejlődéséhez, a foglalkoztathatósághoz, a társadalmi beilleszkedéshez és az aktív polgári szerepvállaláshoz.

Intézményünk mind a kilenc évfolyamán kiemelt figyelmet fordít az alábbiakban - és az alábbiak szerint - felsorolt kompetenciák megfelelő, felelősségteljes fejlesztésére.

Alapkompetenciák: az alapfokú képzés első nevelési szakaszának alapozó négy évfolyamában az alapképességek elsajátításának biztosításával teremtjük meg a kulcskompetenciák fejlesztéséhez szükséges feltételeket úgy, hogy a fejlesztés nem zárul le ennek a szakasznak a végén. Az alapképességek magukban foglalják a beszédhez, olvasáshoz, íráshoz, szövegértéshez, a mennyiségi, téri-vizuális és időbeli viszonyok mentén történő tájékozódáshoz, valamint a mozgáshoz kapcsolódó ismereteknek, készségeknek és attitűdöknek a rendszerét, és megalapozzák a használható tudás megszerzését.

Ismeret: A tanuló ismeri a beszéd, olvasás, írás, szövegek alkotás alapvető elemeit, tagolását, szerveződését és szabályait. Rendelkezik a számok nagyságának megállapításához, a mennyiségek azonosításához, az idő becsléséhez és méréséhez, az azonosságok és különbségek felismeréséhez, valamint azoknak a hétköznapi élethelyzetekben történő alkalmazásához szükséges ismeretekkel. Birtokában van a formák és a saját test téri elhelyezkedésének meghatározásához, az irányok megadásához, valamint az események időtartamának becsléséhez szükséges ismereteknek.

Képesség, készség: A tanuló olyan készségeket sajátít el, amelyek az információszerezéshez, a szövegértéshez és -alkotáshoz szükségesek. Képes a

számok és mennyiségek világában eligazodni, valamint a saját testreferenciájához kötött személyes és a tágabb térben, időben tájékozódni, összerendezetten mozogni, illetve a különböző élethelyzetekben felismeri és végrehajtja az előbbi információkhoz kapcsolódó műveleteket és cselekvéseket. Mindezen tevékenységei során a tanuló képes a digitális technológia lehetőségeinek alapszintű felhasználására. A készségek elsajátítását együtt határozzák meg az egyéni képességek (képességprofil), a nevelési-oktatási környezet, és a pedagógiai módszerek.

Attitűd: A tanuló magabiztosan és nyitottan közelít az anyanyelvéhez, és sokoldalúan használja azt információszerzéshez, a nyelvi közlések megértéséhez, a vélemények, gondolatok kifejezéséhez, az alkotómunkához, az érveléshez és a kapcsolatteremtéshez. Pozitívan viszonyul azokhoz a feladatokhoz és élethelyzetekhez, amelyekben számokkal és mennyiségekkel kapcsolatos döntéseket kell hoznia, illetve térben és időben kell tájékozódnia. A tanuló örömet leli a testmozgásban, a fizikai erő kifejtést igénylő tevékenységekben, közösségi játékokban. Reális testképpel rendelkezik és motivált a mindennapos testedzéssel kapcsolatban.

1.2.2.1 A tanulás kompetenciái

Az aktív, önirányított tanulás kompetenciáinak birtoklásához a tanuló egyéni tanulási útvonalakon, belső motivációval ösztönzött tevékenységekkel, önszabályozó stratégiák alkalmazásával, a tudás aktív konstruálásával jut el. A tanuló az aktív, önirányított tanulás kompetenciáit az élet különböző területein változatos helyzetekben és szerepekben, önállóan, valamint másokkal is együttműködve alkalmazza céljai megvalósítása érdekében.

Ismeret: A tanuló tisztában van saját érdeklődési körével, tanulási preferenciáival. Többféle tanulási stílust és stratégiát ismer, tisztában van azok jellegzetességeivel, előnyeivel és hátrányaival. Tudja, hogy tanulási kompetenciái közül melyek az erősségei, és melyek szorulnak fejlesztésre.

Képesség, készség: A tanuló tanulási célokat tűz ki, tanulási stratégiákat és útvonalakat választ, tanulási terv szerint halad, felismerve a leghatékonyabban alkalmazható stratégiát, ellenőrzi és értékeli a tanulási célok elérését. Metakognitív készségeire támaszkodva, előzetes tapasztalatait hasznosítva alkalmazza a megszerzett tudást különböző helyzetekben és különböző problémák megoldásában. Tanulási tevékenysége során ellenőrzi, értékeli és elemzi önmagát a tanulás folyamatában.

Attitűd: A tanuló felismeri, hogy az adott tanulási feladatnak van érdekes, hasznos és/vagy értékes eleme, ezért az esetleges tanulási akadályokat leküzdve

nyitottan, érdeklődéssel és kíváncsisággal fordul a tanuláshoz. Kezdeményező a saját tanulási útvonalának kialakításában, felelősséget vállal saját tanulásáért, kitartóan halad tanulási céljai felé.

1.2.2.2 Kommunikációs kompetenciák /anyanyelvi, idegen nyelvi/

A tanuló a nevelés-oktatás kezdeti szakaszában kommunikációs szándékkal anyanyelvén, majd más nyelven/nyelveken szóban, írásban, valamint digitális eszközök felhasználásával, olyan információcserét folytat, amely a gondolatok, érzések és tények hatékony kifejezését, valamint értelmezését teszi lehetővé. A kommunikáció egyes tanulók esetében alternatív/augmentatív kommunikációs módokon valósul meg. Az információcsere a hagyományos vizuális és auditív, valamint a komplexitást új összetételben hordozó digitális csatornák széles körére terjed ki; az interakció a tudományterületek, a művészetek, illetve a társadalmi kontextusok széles skáláján valósul meg.

Ismeret: A tanuló ismeri anyanyelvének és más nyelveknek a kommunikációhoz szükséges nyelvi és nem nyelvi elemeit, tisztában van a kommunikáció szabályszerűségeivel, illetve a kommunikációs helyzetek eltérő jellegzetességeivel. Rendelkezik az alapszókinccs, a funkcionális nyelvtan és stílusok, valamint a nyelvi funkciók ismeretével, azonosítja a verbális interakció különféle típusait és a különféle beszélt nyelvi stílusok és regiszterek fő jellemzőit. Érti a beszédhang minőségének, az intonációnak, az arckifejezésnek, a testbeszédnek és a gesztusoknak a kommunikációban betöltött szerepét.

Képesség, készség: A tanuló hatékonyan teremt kapcsolatot és vesz részt interakciókban, helyesen és tudatosan használja anyanyelvét és a tanult idegen nyelve(ke)t. Képes megérteni és megalkotni különböző típusú és stílusú szövegeket, az olvasás eltérő céljaihoz illeszkedő olvasási stratégiákat alkalmaz, és támaszkodik azokra a szövegalkotás folyamatában. Birtokában van az aktív meghallgatás készségeinek. Felismeri és a kontextusnak megfelelően értelmezi az üzenetküldő személy nonverbális jelzéseit a közvetlen és közvetett kommunikációban egyaránt. Meggyőzően érvel, figyelembe véve mások nézőpontjait. Médiatartalmakat, szövegeket és mozgóképes produktumokat alkot, valamint tudatosan használja a digitális technológia kínálta eszközöket, lehetőségeket.

Attitűd: A tanuló nyitottan, érzékenyen és kritikusan viszonyul mások véleményéhez és érveihöz, illetve konstruktív párbeszéd folytatására törekszik. Tapintatos nyelvhasználó, és tekintettel van a nyelvi megfogalmazások másokra gyakorolt hatására. Fogékony a kulturális különbségekre, érdeklődést tanúsít azok iránt, valamint kíváncsi a különböző nyelvekre, és kiaknázza az interkulturális kommunikációs lehetőségeket. Tisztában van a digitális technológia kínálta

eszközök etikus és felelősségteljes használatának jelentőségével. Elkötelezett a nyelvhelyesség iránt; törekszik a nyelv gazdagságát és szépségét érvényesítő igényes kifejezőmódra.

Idegen nyelvi kommunikáció Az angol nyelv oktatása iskolánkban kiemelt szerepet kap. Mivel megoldott az 1-3. évfolyam idegennyelv-oktatásában képzett pedagógus alkalmazása, így az első idegen nyelv oktatását ezen évfolyamokon kezdjük a szabadon felhasználható órakeret terhére. A felsőbb évfolyamokon is folyamatosan biztosított a nyelv oktatása.

Az angol nyelvet oktató pedagógusaink célja a tehetséges és a nyelvtanulás iránt elkötelezett tanulók felkészítése a komplex B2 szintű nyelvvizsgára a 8.évfolyam végére.

A modern élő idegennyelv-oktatás, iskolánkban az angol nyelv oktatásának elsődleges célkitűzése a nyelvtanulók nyelvi cselekvőképességének fejlesztése, a használható nyelvtudás biztosítása.

Célunk, hogy a tanulóink a nyelvet kommunikációs igényeiknek megfelelően valódi szituációkban tudják használni. Szem előtt tartjuk a tevékenységközpontú élő idegennyelv-oktatást, hangsúlyt helyezünk a tanulók számára életkoruknak, illetve érdeklődésüknek megfelelő tanulási, kommunikációs helyzetek kialakítására.

Fontos számunkra, hogy a tanulók valós, a gyakorlatban is alkalmazható nyelvtudás birtokába jussanak, tudásuk alkalmassá tegye őket felhasználható ismeretszerzésre, szórakozásra, a digitális világban való tájékozódásra.

Az élő idegen nyelv ismerete által a tanulók megismerik és megértik az adott nyelvet használó embereket és kultúrákat, és erre építve nyitottabbá, megértőbbé, érdeklődőbbé és tájékozottabbá válnak. Ez hozzájárul személyes és társas kompetenciájuk fejlődéséhez, amely mind az iskolában, mind magánéletükben segíti majd őket további nyelvtanulási és egyéb céljaik elérésében.

A nyelvtanulás hatékonyan fejleszti a tanulási és gondolkodási stratégiák beépülését a tanulók tanulási kompetenciájába és jelentős szerepet játszik a tantárgyak közötti tudásintegrációban is. A tantárgyakon átívelő, interdiszciplináris szemlélet segítségével a tanulók az idegen nyelv tanulása során fel tudják használni a más tantárgyak keretében szerzett ismereteiket, valamint építhetnek nyelvtudásukra más tantárgyak tudásanyagának bővítése során.

A célok megvalósításához szükséges a tanulók nyelvtanulási tapasztalatainak és igényeinek folyamatos feltárása, egyéni különbségeik megismerése, valamint a 21. századi digitális eszközök és tartalmak beépítése a nyelvtanulás folyamatába. A hatékonyság és eredményesség érdekében feltétlenül szükséges a fejlesztési területek integrált megközelítése, beleértve a nyelvtani ismeretek életkornak és

nyelvi szintnek megfelel átadását. A kommunikációs lehetőségek hatékonyságát iskolánkban az alacsony csoportlétszámok is segítik.

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- funkcionális nyelvtan
- nyelvi stílusok ismerete
- szóbeli interakciók főbb típusainak ismerete
- az idegen nyelv nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása
- a négy alapvető nyelvi készség (írás, olvasás, hallgatás, beszéd) alkalmazása valóságos és aktuális nyelvi szituációk imitálásával
- a szóbeli képességek erősítése, eligazodás, alkalmazkodás bármilyen új nyelvi helyzetben a begyakorolt és elsajátított megértési és kifejezési technikák segítségével
- a tanóra keretein belül megoldható tevékenységek végzése angol nyelven, például különféle kézműves technikák, társasjátékok, mozgásos játékok
- a tantárgyak közötti kapcsolódási lehetőségek kihasználása átfogó projektek keretében, az ünnepkörök hagyományainak és történelmi, valamint kulturális hátterének felelevenítésével
- a nyelvtudás folyamatos, állandó és sokrétű fejlesztése az adott nyelvi szintnek és érdeklődési körnek megfelelő modern eszközökkel különös hangsúlyt fektetve a digitális világ által nyújtott nyelvtanulási felületek pozitív kihasználására
- az élethosszig tartó nyelvtanulás által elérhető egyéni célok feltérképezése, mielőbbi tudatosítása

1.2.2.3 Digitális kompetencia

A digitális kompetenciák magukban foglalják az információk keresését, felhasználását és az adatok kezelésének készségeit, a digitális platformokon folytatott kommunikációt és együttműködést, a digitális tartalmak létrehozását és alakítását (beleértve a saját használatú algoritmusok megalkotását és a programozást is). Tartalmazzák továbbá a biztonságos eszközhasználatot (beleértve az e-világ lehetőségeinek kihasználásához és a kiberbiztonsághoz szükséges kompetenciákat is), valamint a problémamegoldást. A tanuló digitális kompetenciáit változatos helyzetekben és szerepekben, az iskolai feladatok megoldásában és a mindennapi élet különböző területein, önállóan és másokkal is együttműködve képes alkalmazni céljai megvalósítása érdekében.

Ismeret: A tanuló ismeri a legelterjedtebb operációs rendszereket és alkalmazói programokat, a digitális kommunikációs formákat, a problémamegoldáshoz szükséges algoritmusokat, valamint a digitális környezet lehetőségeit és veszélyeit. Tudja, hogyan lehet megvédeni a magánszférát, a személyes adatokat és a digitális identitást. Ismeri a különböző digitális eszközök és hálózatok alapvető funkcióit, figyelembe veszi a digitális technológiák alkalmazásának jogi és etikai alapelveit.

Képesség, készség: A tanuló készségszinten alkalmazza az elterjedten használt operációs rendszereket, a szövegszerkesztő, bemutatókészítő, adatkezelő, adatfeldolgozó, grafikus-, hang-, videoszerkesztő, böngésző- és levelezőprogramokat. Ezek felhasználásával információkat keres, gyűjt, tárol, feldolgozást végez, illetve digitális tartalmakat hoz létre, digitális csatornákon keresztül kapcsolatot teremt, kommunikál, és másokkal együttműködve dolgozik különböző feladatokon, a problémák megoldása során algoritmikusan gondolkodik.

Attitűd: A tanuló a digitális eszközökben lehetőségeket, a mindennapi tevékenységek támogatását, a jövő fejlődési irányát látja. Minden helyzetben felelősen és etikusan alkalmazza a digitális technológiát. Nyitott és fogékony a digitális eszközök, technológiák és tartalmak iránt, kiaknázza azok lehetőségeit, de kritikusan kezeli az online elérhető tartalmakat, az online kommunikációt és annak résztvevőit

1.2.2.4 Matematikai, gondolkodási kompetencia

A matematika tanulásának legfontosabb célja, hogy a tanuló:

- megtapasztalja a matematika értékeit, hasznosságát, szépségét;
- megismerje a matematikai gondolkodás természetét és a matematika alapvető sajátosságait;

- fejlessze a szövegértését, a szövegalkotó és absztrakciós képességét a matematika nyelvének és szimbólumainak szóbeli és írásbeli alkalmazása során;
- fejlessze a számolási készségét, a modellezési, a problémamegoldó és döntési képességét;
- fejlessze a logikus, pontos, kreatív, mérlegelő, stratégiai és rendszerező gondolkodását;
- fejlessze a térbeli tájékozódó képességét és térlátását;
- alkalmazható tudásra tegyen szert.

Az 1-4. évfolyamon a matematika műveléséhez szükséges ismeretek kialakítása, a matematikai - a számfogalomhoz, a számérzékhez, a mentális számegyeneshez kapcsolódó - képességek kibontakoztatása, az alapkészségek kialakítása alapvető feladat úgy, hogy a spirálisan épülő tananyag fogalmai egy megértett, jól működtethető ismeretrendszer alapozzák meg. A matematika tanulásának alapvető módszere a valóságon alapuló, személyes, cselekvő tapasztalatszerzés, amely a különböző érzékszervek bevonásával, mozgással, valamint szemléletükben és matematikai tartalmukban egyaránt változatos eszközök használatával, játékokkal valósul meg. Ebben az alapozó nevelési-oktatási szakaszban a matematika egységes és széles alapozását a további lépések átgondolt megtervezésével kell megvalósítani. A tevékenységek során működő alkotó gondolkodásnak kiemelt szerepe van a megértésben. A tárgyi tevékenységek és a kapcsolódó változatos képi ábrázolások alapozzák meg a későbbi absztrakciót. A konkrétumokhoz való sokszori vissza-visszalépések során alakulnak a matematikai fogalmak, összefüggések és eljárások. Ezek alapozzák meg a felső tagozaton és középiskolában megjelenő szimbolikus gondolkodást.

Szükséges a tanulók egyéni szintjének, adottságainak, képességeinek megfelelő differenciálása. Ennek formája a tevékenykedtetés, az eszközhasználat megválasztása, a többszintű problémafelvetés, a digitális tananyagok által kínált fejlesztő lehetőségek alkalmazása, az időbeli korlátok kiiktatása, a segítségnyújtás, a páros vagy csoportos munka szervezése és az értékelés. A tanuló a digitális eszközöket lehetőség szerint már ebben a nevelési-oktatási szakaszban a tanulás, gyakorlás szolgálatába állítja: a műveletek, a problémamegoldás gyakorlására számítógépes fejlesztő játékokat használ.

Az 5-8. évfolyamon a matematika tanulása-tanítása során a tudástartalmak fokozatosan válnak egyre elvontabbá. A konkrét tárgyi tevékenységekből kiindulva a képi szemléltetések, ábrázolások mellett megjelennek a szimbolikus modellek. A tanuló a fogalmak, jelenségek elemzése útján eljut azok megértésen alapuló meghatározásához, a definíciók előkészítése során tulajdonságokat, sejtéseket

fogalmaz meg, s kialakul a megoldást alátámasztó indoklás igénye. Felismeri a matematika kisebb egységeinek belső struktúráját.

Az 5-8. évfolyamon a természettudományi, a digitális technológiai és a gazdasági ismeretek tanulási-tanítási tartalmakban való megjelenése lehetővé teszi a matematika alkalmazhatóságának, hasznosságának bemutatását. Fejlődnek a tanuló készségei a matematikai kommunikáció terén is. A matematikai kifejezéseket helyesen használja, a fogalmakat értelmezi, megmagyarázza, gyakorlati helyzetekben jól alkalmazza. Ismereteit összefoglalva prezentálni tudja.

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban az ellenőrzés, értékelés csak a tanult ismeretek alkalmazására terjed ki.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- a matematikai problémamegoldáshoz szükséges eszközrendszer ismerete életkornak megfelelően
- matematikai analógiák felismerése a mindennapi problémák megoldásában
- releváns és irreleváns információk megkülönböztetése
- bizonyítási és önellenőrzési igény és készség
- az információk igazságtartalmának megítélésére való igény
- matematikai jelentés tartalmú ábrák, rajzok, grafikonok értelmezése
- ok-okozati összefüggések felismerése és használata
- mennyiségfogalom és becslés
- érveléskultúra
- algoritmikus gondolkodás
- térlátás

A gondolkodás kompetenciái:

Az iskola a tanulók tudásalapú világképének kialakításához, valamint a technológiaalapú fejlődés megértéséhez és kritikus értelmezéséhez a tudományos és technológiai gondolkodás kompetenciáinak fejlesztésével járul hozzá. Ezen kompetenciák folyamatos fejlődése magában foglalja azokat a folyamatokat, amelyek meghatározók a kvantitatív és kvalitatív adatok összegyűjtése, rendszerezése, az információk különböző logikai eljárásokkal történő átalakítása, értelmezése és elemzése terén. A tanuló modellek segítségével gyakorolja a jelenségek közötti összefüggések értelmezését, illetve a rendelkezésre álló adatok és tények kritikai és kritikus mérlegelése, elemzése alapján történő következtetési és döntési folyamatokat.

Ismeret: A tanuló megismerkedik a matematika, a társadalomtudomány és a természettudomány modelljeivel, valamint adatgyűjtő, adatelemző eszközeivel,

módszereivel, az empirikus megközelítés (például kísérlet, megfigyelés, modellezés) alapvető eljárásaival. Az egyes tanulási területeken belül elsajátítja azt a tudást, amelynek alapján azonosítani képes az adat, a tény és a bizonyíték jellemzőit, felismeri a tudományos szempontból helytálló megállapítások és áltudományos állítások közötti különbségeket. A problémamegoldás során alkalmazni tudja az analízis, szintetizálás és algoritmizálás gondolkodási formákat, valamint az induktív, deduktív és abduktív következtetések szabályait, alkalmazási területeit.

Képesség, készség: A tanuló a matematika, a társadalomtudomány és a természettudomány modelljeit és adatgyűjtő, adatelemző eszközeit, módszereit használva készségeket sajátít el a környező világ jelenségeinek megértéséhez. Gyakorolja az e jelenségek megértésére irányuló kérdések megfogalmazását, a tényeken alapuló következtetések levonását és az azokra alapozott döntések meghozatalát. Összetett gondolatokat elemezve felismeri az összefüggéseket, ismeri az együttjárás és az oksági viszonyok közötti különbséget, a kölcsönhatásokat, az alkalmazandó stratégiai lépéseket; ezeket képes verbális és vizuális formában megjeleníteni, felhasználva az információs és kommunikációs technológiák (IKT) nyújtotta lehetőségeket is.

Attitűd: A tanuló érdeklődik a tudomány és a technológia különböző területei iránt, felelősen viszonyul ezek kritikai értékeléséhez, szem előtt tartja a biztonsággal, a fenntarthatósággal és a környezeti fejlődéssel kapcsolatos kérdéseket, valamint azok etikai vonatkozásait. Az érdeklődési körébe tartozó területeken motivált a problémák azonosítására, a kérdések megfogalmazására, a bizonyítékok keresésére és értékelésére, a logikus érvelés alkalmazására, a következtetések levonására. A mindennapi életét érintő kritikus helyzetekben megalapozott információkra, tényekre és bizonyítékokra támaszkodó döntésekre törekszik.

1.2.2.5 Személyes és társas kapcsolati kompetenciák

Az iskola feladata, hogy a tanulók iskolai jelenlétének és tevékenységének irányítása és megszervezése során támogassa a hatékony és kiegyensúlyozott társas kapcsolatok, a pozitív énkép, illetve a változásokhoz is alkalmazkodni tudó egyéni életmód kialakításában alapvető jelentőségű készségek megszerzését. A személyes és társas kompetenciák kialakítása során az iskola külön hangsúlyt helyez a testi egészséggel, a szocio-emocionális jólléttel, a biztonsággal, az emberi kapcsolatokkal, a hétköznapi technológiai eszközök használatával, valamint a személyes pénzügyi tevékenységek lebonyolításával és a fogyasztás megtervezésével, megszervezésével kapcsolatos kompetenciákra, valamint azokra a társadalmi kompetenciákra, amelyek fejlődése révén a tanulóban tudatossá válik,

hogy mit jelent felelősségteljes állampolgárként élni és a társadalmi élet területein aktívan részt venni.

Ismeret: A tanuló azonosítja saját képességeit és érdeklődését, elsajátítja a testi, mentális és érzelmi egészség alapvető ismereteit, felismeri a kockázati és védőfaktorokat, a lehetséges baleseti forrásokat, az egészséget károsító, veszélyes szokásokat, tevékenységeket. Megérti a különböző társadalmakban és közegekben széles körűen elfogadott magatartási és kommunikációs szabályokat. Ismeri a társadalom értékeit és erkölcsi normáit, tisztában van alapvető jogaival és társadalmi felelősségével. Tudja, hogyan keressen tanulási, képzési és életpályatervezési információkat és támogatást. Felismeri a média befolyását az életmódra, a személyes, a csoport- és a nemzeti identitásra, valamint a közösségi normákra, a fogyasztói szokások irányítására. Képesé válik környezettudatos magatartás gyakorlására.

Képesség, készség: A tanuló megszervezi saját és a társakkal együtt történő tanulását, azt értékeli, a saját vagy a közös tudást megosztja, ha szükséges, támogatást kér. Megtervezi saját életpályáját; tanulási, életpálya- és jólléti célokat tűz ki, valamint belső motivációját folyamatosan alakítja, fejleszti. Napirendet és hosszú távú cselekvési terveket készít, értékeli ezek megvalósulását. Követi a társadalom szabályait és erkölcsi normáit, felismeri az alapvető, illetve saját életével összefüggő társadalmi problémákat, továbbá életkori sajátosságainak megfelelő szinten gyakorolja a társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos tevékenységeket. Társas helyzetekben felismeri feladatát, szerepét a csoportban, csoporttagként végez különböző tevékenységeket. Az akadályokból következő válsághelyzetekre megküzdéssel válaszol, alkalmazza az egyéni vagy közösségi krízis- és konfliktushelyzetek kezelésének módszereit, döntéseket hoz, és azok alapján jár el. Kritikus fogyasztói szemléletet és helyes táplálkozási szokásokat alakít ki. A hulladékokat újrahasznosítja illetve szelektíven gyűjti, hogy újrahasznosítható legyen.

Attitűd: A tanuló törekszik saját személyes, társas és testi jóllétének elérésére, valamint az egész életen át tartó tanulás megvalósítására. Élethosszig tartó tevékeny, testileg is harmonikus szokásrendszert alakít ki, amelynek része az egészségügyi tudatosság, a nemek közötti különbségek tiszteletben tartása, a szexuális viselkedéskultúra és a környezet tisztelete. Értékesnek tekinti az együttműködést, az aszertív viselkedést, mások tiszteletét, a kompromisszumokra, lehetőség szerint konszenzusra való törekvést, gondolkodásbeli elfogultságának, előítéleteinek felismerését és megváltoztatását. Felelősséget érez szűkebb és tágabb környezetéért, elkötelezett hazája, a demokrácia és az emberi jogok tiszteletben tartása iránt. Saját tevékenységeire,

élethelyzetére és visszajelzésekre reflektálva reálisan szemléli önmagát, önértékelése pozitív.

1.2.2.6 A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái:

A tanuló ezen kompetenciák elsajátításával képessé válik arra, hogy értékesnek tartsa a kreatív ötleteket és produktumokat, az innovatív tevékenységeket, és önmaga is kreatív alkotásokat hozzon létre egyes tanulási területeken, valamint képessé válik az esztétikai átélésre és az önkifejezésre művészeti eszközökkel. A tanulók megtanulják értékként kezelni, hogy a saját gondolataik kifejezését és mások véleményének befogadását sokféle szempont alapján képesek megvalósítani.

Ismeret: A tanuló ismeri Magyarországot, a magyar nemzet, Európa és a világ kulturális örökségének fő elemeit. Felismeri, hogy a nyelvek, a hagyományok és a kulturális produktumok miként befolyásolják mások gondolkodását és viselkedését, az egyénnek a világról alkotott elképzeléseit. A tanuló összefüggéseiben látja és értelmezi, hogy a kreatív találmányok, tudományos produktumok, sportolói teljesítmények és művészeti alkotások milyen módon járulnak hozzá a jelenkori mindennapi élet, valamint az életmód alakításához.

Képesség, készség: A tanuló olyan készségeket sajátít el, amelyek magukban foglalják a kultúra által felhalmozott tudományos, technikai és művészeti produktumok befogadását, és lehetőséget teremtenek a kreativitás aktív gyakorlására. A kreatív készségek fejlesztését különösképpen ösztönzik az olyan tanulási környezetek, ahol lehetőség nyílik tudományos kísérletek tervezésére és megvalósítására; modellek létrehozására; tények, források felkutatásához kapcsolódva jelenségek újszerű értelmezésére; elméleti és gyakorlati problémamegoldás folyamatában új utak keresésére; művészeti önkifejezésben - mozgásos, zenei, vizuális, nyelvi - aktív gyakorlással történő elmélyülésre, esszék írására, egyéni és csoportos projektfeladatokban történő részvételre, tanulást segítő digitális produktumok létrehozására.

Attitűd: A tanuló követendő és ápolandó értéknek tartja a magyar történelmi és kulturális hagyományokat, elismeri hazánk és az emberiség kiemelkedő személyiségeinek, feltalálóinak, tudósainak, sportolóinak és művészeinek eredményeit, alkotásait; elfogadóan viszonyul a kiemelkedő életművekhez, teljesítményekhez, és nyitott azok befogadására. Méltányolja a többségi kultúrától eltérő kultúrákat, árnyaltan gondolkodik a kreatív találmányok és művészeti alkotások értékteremtő és személyes életmódot befolyásoló szerepéről. Értékesnek tartja a kultúra sokféle kifejezőmódja iránti

nyitottságot, tiszteletben tartja az alkotásokat, valamint a produktumok létrehozóinak szellemi tulajdonhoz fűződő jogait.

1.2.2.7 Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia

A munka világához kapcsolódó kompetenciák birtokában a tanuló nyitottá válik különböző munkakörökre és az azokhoz tartozó szerepek betöltésére, jellemző rá a vállalkozási hajlandóság, a kezdeményező hozzáállás és az új ötletek iránti pozitív attitűd, a jövőbe vetett bizalom, valamint a munkavégzéshez szükséges készségek minőségi szintű kialakítása.

Ismeret: A tanuló olyan eltérő helyzetekben szerez tapasztalatokat, olyan eseményeket és lehetőségeket ismer meg a munka világából, amelyek módot adnak arra, hogy jövőjének alakítását, a tanulmányi feladatok során felmerült ötleteit személyes, társas és szakmai tevékenységekben valósítsa meg. Megérti, hogyan alakulnak ki a munkaerőpiaci lehetőségek, miben különböznek egymástól az egyes foglalkozások. Felismeri saját erősségeit és fejlesztendő területeit, tudatosulnak benne a munkavégzéssel kapcsolatos jogi és etikai alapelvek.

Képesség, készség: A tanuló olyan készségeket sajátít el, amelyek elősegítik, hogy alkalmazkodni tudjon a munka világát és saját munkakörét, valamint feladatait érintő változásokhoz. A munkavégzésre irányuló felkészülés érdekében az egyéni és csoportfeladatokban képes különböző szerepeket betölteni. Kreativitását, képzeletét, problémamegoldó és kritikai gondolkodását az innovációs folyamatokba történő bekapcsolódással fejleszti. Munkavégzéssel kapcsolatos feladatai során rövid és hosszú távú terveket készít, célokat tűz ki, a tervekben lefektetett feladatsorokat kivitelez, illetve, ha szükséges, új célokat keres.

Attitűd: A tanuló törekszik arra, hogy a változó szerepekhez újító módon és rugalmasan alkalmazkodjon, kritikusan, kreatívan és reflektíven gondolkodjon, megőrizze kíváncsiságát és nyitottságát, kezdeményezzen, és kitartó legyen céljai elérésében. A tanuló felelősséget érez munkavégzésének eredményéért és minőségéért, értékesnek tartja a másokkal való együttműködést, és bizakodva gondol saját jövőjére, az életpályája alakulására

A természettudományos és földrajzi tudáselemek az alapfokú nevelési-oktatási szakaszban az 1-2. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom tanulási területének tudásbővítést és olvasásfejlődést támogató olvasmányjaiban kaphatnak helyet. Ezt követően a 3-4. évfolyamon az alapkészségek fejlesztését középpontba állító környezetismeret tantárgy jeleníti meg a tanulási területet. Az 5-6. évfolyamon a biológia, a kémia és a fizika tartalmi moduljaiból egységes keretbe foglalt természettudomány tantárgy a tartalmi tudás bővítése mellett a

természettudomány vizsgálati módszereinek megismertetését, a gondolkodás és tudásalkalmazás készségeinek fejlesztését is célul tűzi ki. A 7-8. évfolyamokon önállóan jelennek meg a fizika, kémia és a biológia tantárgyak, de továbbra is fontos cél az összefüggések megismerése, a tudásalkalmazáshoz szükséges kompetenciák megszerzése, ezért is szükséges, hogy a témakörök zárásához lehetőleg integráló tanórák is kapcsolódjanak. A tárgyi és személyi feltételek megléte esetén az intézmény helyi tanterve alapján ebben a szakaszban is lehetőség van egységes természettudományos tantárgy kialakítására.

1.2.2.8 További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő **nevelési területek fejlesztése** áll pedagógiai munkánk középpontjában:

1. Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is
2. Környezettudatos magatartásra nevelés, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál, a természettudományok tanítása során preferált értéket képeznek a környezetvédelmi alapelvek
3. Szabadidő szervezése a környezeti nevelés követelmények figyelembevételével
4. Értékkorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája
5. Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok (pl. zsidóság) diszkriminációjára.

1.3 A közösségfejlesztéssel, az intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A gyerekek személyiségfejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka nálunk tudatos, változatos módszerekkel egyrészt a nevelők és tanulók személyes, közvetlen kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon a közösség ráhatásán keresztül érvényesül. A pedagógusok módszertani kultúrája kiterjed a személyes és szociális képességek fejlesztésére, és megosztják egymással ezirányú módszertani tudásukat. A fejlesztés eredményét folyamatosan nyomon követik, s ha szükséges, fejlesztési korrekciókat hajtanak végre. A fejlesztés megvalósulása nyomon követhető

- az intézmény dokumentumaiban,
- a mindennapi gyakorlatban (tanórai és tanórán kívüli tevékenységek).

A gyerekek közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása nevelő - oktató munkánk egyik kiemelt területe.

Feladataink:

- a különféle diák közösségek megszervezése, nevelői irányítása:
az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, fejlesztése;
- együttműködést támogató, motiváló módszerek alkalmazása mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során;
- a gyerekek életkori fejlettségének figyelembevétele a közösségek fejlesztésében:
a közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm átalakulásától az autonóm - önmagát értékelni és irányítani képes - személyiséggé válásáig.
- az önkormányzás képességének kialakítása:
A közösségek fejlesztése során el kell érni, hogy nevelői segítséggel együtt tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréseért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- a közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása:
a közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek kialakítása, ápolása.

1.3.1 A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés megvalósítását szolgáló módszerek, tevékenységi rendszerek és szervezeti formák:

A személyiség- és a közösség fejlesztésének egyik legfontosabb színtere az óvodai foglalkozás és a tanítási óra.

A tanulói személyiségek sajátosságait a megfelelő módszerekkel, sokoldalúan tárjuk fel, melyet nem statikusan, hanem fejlődésében szemlélünk. Munkánk során a tanulói személyiség fejlesztésére, autonómiájának kibontakoztatására törekszünk. Igyekszünk felismerni az esetleges nehézségeket, hogy segítséget nyújtsunk, vagy a megfelelő szakemberhez irányítsuk diákjainkat és szüleiket.

A tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartjuk a gyerekek motiválását, az aktivitás biztosítását, a figyelem fenntartását és a differenciálást, tehetségfejlesztést.

- A motiválás célja, hogy felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartják. Pedagógusaink építenek a tanulók szükségleteire, céljaira, igyekeznek felkelteni és fenntartani érdeklődésüket.
- A foglalkozások és a tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tevékenykedtetést, vagyis az aktivitást biztosítják. Figyelembe vesszük a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotát, és szükség esetén változtatunk előzetes tanítási terveinken.
- A tanulási folyamat során kiemelten fontos feladatunk a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusaink nevelő-oktató munkája a legnagyobb mértékben igazodjon a gyerekek egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez.
E feladat megoldását az alábbi módszereink és szervezeti formáink segítik:

- kis létszámú óvodai csoport
- kis létszámú osztályok minden évfolyamon
- változatos munkaformák

A személyiség- és közösségfejlesztő nevelési-oktatói célok megvalósítását segítő tevékenységek:

- (tehetség)fejlesztő és felzárkóztató foglalkozások
- versenyek, vetélkedők (helyi, kerületi, budapesti, stb...)

- könyvtár-, múzeumlátogatások, egyéb kulturális programok osztály/iskola szinten
- projektnapok, -hetek
- változó kínálatú délutáni foglalkoztató műhelyek igény szerint (öko, rajz és festészet, just dance, zenei, matematika, társasjáték, mese, sport, stb...)
- sakk-logika foglalkozások
- műsorok, előadások
- alkotónapok, művészeti foglalkozások
- természet/környezetvédelmi projektek, interaktív kiállítás-látogatás, jeles napok
- sportfoglalkozások szervezése (karate, kick-box, akrobatikus rock an roll...)
- hagyományőrző tevékenységek
- kirándulások, terepséták erdei iskolák

1.4 A pedagógusok helyi intézményi feladatai

Pedagógusaink alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása. Munkájuk során a nevelést és az oktatást egységben szemlélik és kezelik. A stratégiai és operatív dokumentumainkban megfogalmazott célok, feladatok megjelennek pedagógusaink tervező munkájában, és annak ütemezésében. Óvodánkban a gyermekek nevelése az Óvodai nevelés országos alapprogramja szerinti történik. Iskolánkban fő cél a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése.

1.4.1 A pedagógus feladatai, kötelességei, jogai. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

1.4.1.1 A pedagógus feladatai:

- A pedagógus önállóan, felelősséggel és személyes példamutatással, a gyerekek harmonikus fejlődése érdekében végzi munkáját. Munkaköri kötelezettségeinek tartalmát és kereteit a Köznevelési Törvény és a pedagógiai szaktárgyi útmutatók, módszertani levelek, a nevelőtestület határozatok, továbbá az igazgató útmutatásai határozzák meg. Nevelő-

oktató munkáját egységes elvek alapján, módszereinek szabad megválasztásával végzi.

- A pedagógus alaptevékenysége azokat a foglalkozásokat a tanórai és ezeken kívüli teendőket foglalja magában, amelyek az intézmény rendeltetése szerinti nevelő-oktató munkából minden nevelőre kötelezően vonatkoznak.
- Közreműködik az óvoda- és iskolaközösség kialakításában és fejlesztésében.
- Alkotó módon részt vállal:
 - a nevelőtestület újszerű törekvéseiből,
 - a közös vállalások teljesítéséből,
 - a gyerekek egész napos foglalkoztatásának tervezéséből, szervezéséből, irányításából,
 - a tehetséggondozást szolgáló feladatokból,
 - az ünnepélyek és megemlékezések rendezéséből,
 - hagyományaink ápolásából,
 - tanulók folyamatos felzárkóztatásából,
 - a gyermekvédelmi tevékenységből.
 - az egészséges, környezettudatos magatartásra nevelésből
- A szakmai munkaközösség munkájában kezdeményezően és aktívan részt vállal. Együttműködik pedagógustársaival különböző pedagógiai és tanulásszervezési eljárások (pl. projektoktatás, témanap, ünnepség, kirándulás) megvalósításában.
- Tanítási órán, foglalkozáson minőségi munkát végez (felkészülés, szervezés, ellenőrzés, értékelés).
- A nevelő-oktató munkával összefüggő megbeszéléseken, értekezleteken részt vesz, folyamatosan képezi magát. A megbeszéléseken, a vitákban, az értekezleteken rendszeresen kifejti szakmai álláspontját, a vitákban képes másokat meggyőzni, és ő maga is meggyőzhető.
- Az adminisztratív és szervezési feladatokat pontosan elvégzi, melyeket az intézmény nevelő-oktató munkája szükségessé tesz, illetve az érvényben levő jogszabályok előírnak.
- Nevelő-oktató munkáját tervszerűen végzi, rendelkezik szaktárgya tanításához szükséges tantervi, szakmódszertani tudással. Az iskolában a helyi tanterv alapján készített tanmenet alapján dolgozik. A tanmenetet az igazgató által meghatározott időpontban az igazgatónak jóváhagyásra

bemutatja. Ha az alapidokumentumok nem változnak, az elért eredmények alapján a bevált tanmenetet - folyamatos kiegészítéssel - több éven át használhatja.

- Pedagógiai munkáját éves szinten, tanulási-tanítási (tematikus) egységekre és órákra bontva is megtervezi, miközben komplex módon veszi figyelembe a pedagógiai folyamat minden lényeges elemét: a tartalmat, a tanulók előzetes tudását, motiváltságát, életkori sajátosságait, az oktatási környezet lehetőségeit, korlátait stb. Tudatosan tervezi a tanóra céljainak megfelelő stratégiákat, módszereket, taneszközöket és Többféle módszertani megoldásban gondolkodik.
- Nevelő-oktató munkája során: az elméleti ismeretek mellett a tanultak gyakorlati alkalmazását is lehetővé teszi. Épít a tanulók más forrásokból szerzett tudására.
- Óráit a céloknak megfelelően, logikusan építi fel, melyben a tanulók tevékenységét, a tanulási folyamatot tartja szem előtt. (A célok meghatározásához figyelembe veszi a tantervi előírásokat, az intézmény pedagógiai programját.) Tudatosan törekszik a tanulók motiválására, aktivizálására. Munkája során terveit folyamatosan, az óra eredményességének függvényében felülvizsgálja.
- Alkalmazza a tanulócsoportoknak megfelelő, változatos módszereket a differenciálás elvét is szem előtt tartva. Alkalmazott módszereit az életkori sajátosságok figyelembevételével választja meg, melyek a tanítás-tanulás eredményességét segítik.
- A mérési és értékelési eredményeket felhasználja saját pedagógiai gyakorlatában.
- Használja a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.
- Pedagógiai munkájában nyomon követhető a PDCA-ciklus.
- A rendelkezésére álló tananyagokat, eszközöket - a digitális és online anyagokat és eszközöket is - ismeri, kritikusan értékeli és célszerűen, megfelelően használja. Értékteremtő, tevékeny, követendő mintát mutat a diákoknak a digitális eszközök funkcionális használatának terén.
- Fogalomhasználata pontos, következetes. Kihhasználja a tananyag kínálta belső és külső kapcsolódási lehetőségeket (a szaktárgyi koncentrációt).
- Kialakítja a tanulási teret/környezetet a tanulási folyamathoz:
 - Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalommal teli légkört alakít ki, ahol minden tanuló hibázhat, ahol mindenkinek lehetősége van a javításra.
 - Tanulást támogató környezetet teremt például a tanterem elrendezésével, a taneszközök használatával, a diákok döntéshozatalba való bevonásával.
 - Óráin harmóniát, biztonságot, elfogadó légkört teremt.

- Kommunikáció, szakmai együttműködés, problémamegoldás:
 - Munkája során érthetően és a pedagógiai céljainak megfelelően kommunikál.
 - A tanuláshoz megfelelő hatékony és nyugodt kommunikációs teret, feltételeket alakít ki. Tudatosan támogatja a diákok egyéni és egymás közötti kommunikációjának fejlődését.
 - A kapcsolattartás formái és az együttműködés során használja az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat. Kommunikációját minden partnerrel a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemzi.
- Az iskolában az írásbeli dolgozatokat, felmérő és témazáró feladatlapokat legkésőbb 10 napon belül kijavítja. A felmérő dolgozatok megíratását előre jelzi. A házi feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal javíttatja, és velük együtt értékeli. Az alsó tagozaton az írásgyakorlatokat a következő órára kijavítja.
- Részt vesz a szülői értekezleteken, szükség szerint fogadó órát tart.
- A diákok érdekében önállóan, tudatosan és kezdeményezően együttműködik a kollégákkal, a szülőkkel, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel. Nyitott a szülő, a tanuló, az igazgató, a kollégák, a szaktanácsadó visszajelzéseire, felhasználja őket szakmai fejlődése érdekében.
- Elkötelezett és szakmai felelősségvállalás-, a szakmai fejlődésért:
 - Saját pedagógiai gyakorlatát, pedagógiai kommunikációját folyamatosan elemzi és fejleszti.
 - Tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival, és képes alkalmazkodni a szerepelvárásokhoz.
 - Rendszeresen tájékozódik a szaktárgyára és a pedagógia tudományára vonatkozó legújabb eredményekről, kihasználja a továbbképzési lehetőségeket.
 - Tájékozódik a digitális tananyagokról, eszközökről, az oktatástámogató digitális technológia legújabb eredményeiről, konstruktívan szemléli felhasználhatóságukat.
 - Igyekszik részt venni az online megvalósuló szakmai együttműködésekben, élő szakmai kapcsolatrendszer kialakításában intézményen kívül is.
 - Igyekszik munkájában új módszereket, tudományos eredményeket alkalmazni.
 - Amennyiben mód és lehetőség adódik rá, részt vesz intézményi innovációban, pályázatokban, kutatásokban.

Az intézményben a felmerülő feladatok közül egyes teendőket - az intézményen belüli szakértelmen és az egyenlő teherviselés elvein alapuló munkamegosztás szerint - egy-egy pedagógus lát el:

- vezetők esetében: a hatáskörükbe rendelt terület közvetlen pedagógiai, szakmai irányítása és ellenőrzése, aktív részvétel a szervezeti és tanulási kultúra fejlesztésében
- egyes óraszámmal is kifejezhető feladatok (pl.: korrepetálás, helyettesítés, szakkörök, stb.)
- osztályfőnöki, csoportvezetői munka
- versenyekre való felkészítés
- munkavédelmi, baleset- és tűzvédelmi feladatok

1.4.1.2 A pedagógus kötelességei:

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyerekek nevelése, oktatása. Ezzel összefüggésben az alábbi kötelességei vannak:

- A gyerekek fejlődését figyelemmel kíséresse és elősegítse.
- Tanítványait egymás elfogadására, tiszteletére nevelje, függetlenül az esetleges kulturális, vagy társadalmi háttér különbségeitől.
- A szülőket és a tanulókat az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassa, a szülőt figyelmeztesse, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülő és iskolában a tanuló javaslataira, kérdéseire érdemi választ adjon.
- Nevelő - oktató tevékenységében a tanítás során - a tájékoztatást és az ismereteket - tárgyilagosan és többoldalúan nyújtsa.
- A gyermekek, tanulók, emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa.
- A tanórákon, foglalkozásokon időben jelenjen meg, az értekezleteken részt vegyen.

1.4.1.3 A pedagógus jogai:

A pedagógust munkakörével összefüggésben az alábbi jogok illetik meg:

- A pedagógiai program alapján a nevelés és tanítás módszereit megválaszthatja.
- A pedagógiai program alapján szakmai közösséggel közösen megválaszthatja az alkalmazott taneszközöket, tankönyveket és tanulmányi segédleteket.
- Irányítsa és ellenőrizze, értékelje a gyerekek és a tanulók munkáját.
- Minősítse a tanulók tudását.
- Hozzájusson a munkájához szükséges ismeretekhez.

- A nevelőtestület tagjaként részt vegyen az intézmény pedagógiai programjának tervezésében és értékelésében, gyakorolja a nevelőtestület tagjait megillető jogokat.
- Szakmai ismereteit, tudását szervezett továbbképzésen gyarapítsa, részt vegyen a pedagógiai kísérletekben, tudományos kutatómunkában.
- Szakmai egyesületek, kamarák tagjaként, vagy képviselőként részt vegyen helyi, regionális és országos közoktatással foglalkozó testületek munkájában.
- Személyét, mint a pedagógusközösség tagját megbecsüljék, személyiségi jogait tiszteletben tartás, emberi méltóságát, érdekeit a vezetők és a fenntartó megóvják, nevelői, oktatói, tevékenységét elismerik.

1.4.1.4 Elvárásaink az intézményben dolgozó pedagógusoktól:

- Olyan **teljesítmény**, amely az erősségeinket továbbfejleszti, bővíti. Csökkenti a gyengeségeket és kiküszöböli a veszélyeket. Az erőforrásokhoz arányosítva a folyamatos fejlesztés igényével növeli a lehetőségeinket.
- Olyan **színvonalú pedagógiai munka**, ami alapos és átfogó, korszerű szakmai/szaktárgyi tudással párosul a belső és külső partnerek folyamatos elégedettsége mellett.
- A szaktárgyának és a tanítási helyzetnek megfelelő, változatos oktatási módszerek, taneszközök alkalmazása.
- Tanítványainak önálló gondolkodásra, a tanultak alkalmazására nevelése.
- Tanítványaiban **alakítsa ki** az önálló ismeretszerzés, kutatás igényét, ösztönözze őket az **IKT-eszközök** hatékony, felelős használatára a tanulás folyamatában, miközben kialakítja az online információk befogadásának, feldolgozásának, továbbadásának kritikus, etikus módját.
- Az általa alkalmazott pedagógiai módszerek a **kompetenciafejlesztést** támogassák.
- Olyan színvonalú **együttműködés** a szülőkkel és az intézmény dolgozóival, amely a gyermekek fejlődését, testi, érzelmi gyarapodását szolgálja.
- Tudatos **értékközvetítő, példamutató tevékenység**, feddhetetlen erkölcsiség, együttműködés, nyitottság, társadalmi érzékenység, más kultúrák elfogadása, elfogadtatása.
- Olyan **szakmai, közéleti tevékenység**, amellyel hozzájárul nemcsak önmaga, hanem az intézmény szakmai, pedagógiai tevékenységének elismeréséhez, hírnevének öregbítéséhez. Megfelelő útmutatók, és az önálló tanuláshoz szükséges tanulási eszközök biztosítása tanulói és szülei számára, esetlegesen a megfelelő webes felület biztosításával.
- Gondoskodjon arról, hogy tanítványai és azok szülei aktívan ápolják, fejlesszék tovább a **hagyományainkat**.

- A tanulók Európai Uniós ismereteit gyarapítva, segítse uniós állampolgárrá válásukat.
- Segítse a gyerekek **környezettudatos** (környezetgondos) **nevelését**, fejlődését, bennük kialakítva a szociális felelősséget.

1.4.1.5 Az osztályfőnöki munka tartalma, feladatai

Az osztályfőnököt az igazgató jelöli ki. Munkáját az SZMSZ és mellékleteiben meghatározottak, valamint egyéb iránymutatások alapján végzi. Osztálya közösségének felelős vezetője. A gyermekek nevelését, oktatását a lelkiismereti szabadság és a különböző világnézetűek között a türelmesség elve alapján végzi.

A pedagógusokra vonatkozó általános munkaköri leírásban foglaltakon túlmenően a következő feladatokat kell ellátnia:

- Az iskola pedagógiai elvei szerint nevelje osztályának tanulóit a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe véve, segítse a közösség kialakulását.
- Mérje fel a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi állapotát, személyes és szociális készségeit. (A vizsgálatra az erre alkalmas módszereket, eszközöket, technikákat használva.) Alkalmazza a hatékony tanuló-megismerési technikákat.
- Segítse a tanulók egészségmegőrzését, egészségtudatos életvezetésre nevelését mozgásprogramok, előadások szervezésével.
- Ismertesse meg tanulóit a stressz- és feszültségoldással, mint konfliktuskezelési módszerrel, gyakoroltassa ezeket a nevelési és a közösségi szituációkban egyaránt. Az iskolai, osztálytermi konfliktusok megelőzésére törekedjen, például megbeszélések szervezésével, közös szabályok megfogalmazásával, következetes és kiszámítható értékeléssel. (A csoportjában/osztályában felmerülő konfliktusokat felismerve és helyesen értelmezve hatékonyan kezelje azokat.)
- Együttműködő magatartást tanúsítva hangolja össze és segítse az osztályban tanító pedagógusok munkáját, látogassa óráikat. Észrevételeit és az esetleges problémáit az érintett nevelőkkel beszélje meg.
- Aktív pedagógiai kapcsolatot tartson fenn az osztály szülői közösségével, a tanítványait oktató, nevelő tanárokkal, a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel.
- Kísérje figyelemmel a tanulók tanulmányi előmenetelét.
- Figyeljen oda osztályában a tehetséggondozásra és a hátrányos helyzetű tanulók segítésére.
- Minősítse a tanulók szorgalmát, magatartását, a velük kapcsolatos észrevételeit, javaslatait a tanártársai terjessze elé.

- Tartson szülői értekezletet - szükség esetén családlátogatást - tájékoztató füzet/ellenőrző útján rendszeresen tájékoztassa a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.
- Lássa el az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat (osztálynapló naprakész vezetése, félévi és év végi statisztikák, továbbtanulással, gyámüggyel kapcsolatos tennivalók, stb.).
 - Mint osztályfőnök saját hatáskörben az SZMSZ-ben felruházott jogánál fogva indokolt esetben több nap távollétet engedélyezhet és igazolhat osztálya tanulójának.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztassa az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósítson, valamint vegyen részt a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Tegyen javaslatot a tanulók jutalmazására, segélyezésére, kitüntetésére (a tanulók, kollégák véleményét figyelembe véve).
- Ügyeljen a reá bízott tanulókra, valamint az oktató-nevelő munka biztonságos működésére.

1.5 A kiemelt figyelmet igénylő gyerekekkel kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

1.5.1 A tehetség, a képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek

A stratégiai és operatív dokumentumokban megfogalmazott célok, feladatok - a csoport, valamint az eltérő képességű tanulók adottságait figyelembe véve - megjelennek a pedagógus tervező munkájában, és annak ütemezésében. Diákjainknak számára biztosítjuk a többféle tevékenység közül való választás lehetőségét, a próbálkozást, énképe alakítását, képességei megismerését, kibontakoztatását. Keressük a gyerekekben azokat az adottságokat, melyek alapján a legjobban fejleszthetők, és amelyek kiművelése a legtöbb sikerélményhez juttatja őket. Az általános pedagógiai célrendszert és az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célokat egységben kezeljük.

A tehetséges gyerek legtöbbször erősen motivált, könnyen és gyorsan tanul. A tehetséggondozás tulajdonképpen az optimális fejlődés feltételeinek megteremtése és működtetése.

A gyerekek közti fejlettségbeli, fejlődési, valamint sajátos adottságbeli, érdeklődési, tanulási stílusbeli különbségek változatos szervezési, módszertani megoldásokat igényelnek. Nálunk ezek a fejlesztési szempontok a meghatározók. A tanuló hibáit, tévesztéseit, mint a tanulási folyamat részét kezeljük, az egyéni megértést és fejlődést elősegítő módon reagálunk rájuk.

A differenciálás és fejlesztés iskolánkban nem az ismeretek mennyiségével, a „minél korábban minél több ismeretet” törekvéssel, hanem az elsajátítás mélységével, a képességek, a szerzett tudás alkalmazásával a személyiség hatékonyabb fejlesztésével érhet el eredményeket. Ezzel segíti elő többek között, hogy ne csak a felvételi sikerüljön, hanem a továbbtanulás is eredményes legyen.

A differenciált nevelésnek sok iskolai és iskolán kívüli módja létezik. Iskolánkban a differenciálás megfelelő módja, formái:

- tanórai differenciálás (egyéni, páros, csoportos a tanulók egyéni szükségletei, igényei figyelembevételével)
 - adaptív oktatás
- differenciált házi feladat kijelölés
- iskolai és iskolán kívüli tanulmányi versenyekre való ösztönzés/felkészítés
- egyéni foglalkoztatás
- választható külön feladatok a tanulók képességeinek figyelembevételével

1.5.2 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Segítő módszereink a személyiségközpontú pedagógiát szolgálják, célunk, hogy megteremtsük az esélyegyenlőséget, tiszteletben tartsuk a személyiséget, építsünk a gyerek erősségeire, gyengeségeinek figyelembevételével, eljárásainkat, célkitűzéseinket a gyermek fejlődésének legígéretesebb területeire összpontosítsuk.

Intézményünk **nevelőtestülete pedagógusokból áll**, munkájukat **egy fő fejlesztő-gyógypedagógus** segíti, **sajátos nevelési igényű gyermekek** integrálását, előmenetelének segítségét felelősségteljesen **nem** tudjuk felvállalni. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel rendelkező gyermekek nevelését-oktatását olyan mértékben tudjuk felelősen segíteni, melyet az (osztály)közösség csoportdinamikája elbír, illetve amit a meglévő apparátussal, és a szülő elkötelezett együttműködésével meg tudunk valósítani. Amennyiben a nevelőtestület javaslatot tesz arra, hogy a szülő gyermekével jelenjen meg nevelési tanácsadáson, és biztosítsa gyermekének óvoda- és iskolapszichológusi, valamint fejlesztő foglalkozásokon való részvételét, a szülő köteles ezt megtenni.

Ezt elősegítik:

- kis létszámú óvodai csoport
- kis létszámú osztályok minden évfolyamon
- egyéni képességekhez igazodó tanulás megszervezése

- egyéni bánásmód
- egyéni foglalkoztatás, felzárkóztatás, fejlesztés
- egyénre szabott feladatok kijelölése
- pozitív megnyilvánulások erősítése
- hosszabb türelmi időszak biztosítása
- toleranciára nevelés
- olyan képesség megkeresése, ahol kiemelkedhet a gyerek
- a nevelők és a gyerekek személyes kapcsolata
- szoros együttműködés a családdal, figyelmes, tapintatos viselkedés
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése
- a beiskolázás irányítása, segítése
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

1.5.3 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program az iskolában

Napjainkban egyre több a tanulási, figyelem, illetve részképesség zavarral küzdő gyerek, akik teljesítmény és magatartászavart mutatnak, annak ellenére, hogy ép érzékszervekkel rendelkeznek, intelligenciájuk a normál zónába esik. A tünetek korai felismerése és kiszűrése csökkentheti a hátrányokat. Az **első évfolyamon** tanulóink körében **felmérjük a tanulási hátrányok esetleges meglétét**. Kiszűrt tanulóinkat - a szülőkkel egyetértésben - lehetőségeinkhez mérten vagy szakmai segítségben részesítjük, vagy a megfelelő szakintézménybe irányítjuk.

A tanulók felzárkóztatásának elsődleges pedagógiai szinterei a tanítási órák.

Az órakeret **egy része** a differenciált képességfejlesztés (felzárkóztató tevékenység, korrepetálás, tehetséggondozás, átjárhatóság biztosítása) céljait szolgálja. Ezeket a foglalkozásokat az egyes évfolyamokon az aktuális igényeknek megfelelően szervezzük. Pedagógusaink kihasználják a tananyagban rejlő lehetőségeket a különböző - megfelelő - tanulási stratégiák elsajátítására, gyakorlására.

Pedagógiai szempontból feltétlenül fontos a felzárkóztatásra szorulóknál az, hogy az iskola próbálja meg a felzárkóztatás teljes ideje alatt számukra sikerélményt biztosítani. Fontos, hogy akár sportban, akár közösségi munkában, vagy szabadidejük szervezésében, ők is érezhessék azt, hogy lemaradásaik ellenére iskolánk teljes jogú „diákjai”. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása szintén a fent felsorolt tevékenységek során történik.

1.5.4 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Feladatunk, hogy az intézményben jelentkező kezdődő teljesítmény-, magatartás- és kapcsolatzavarokat az intézményen belül kezeljük. Próbálunk a pedagógia eszközeivel választ keresni, és adni az arra rászoruló gyerekeinknek, illetve a szülőket gyermekükkel szakemberekhez irányítani.

1.5.4.1 A gyermekvédelem fogalma

A gyermekvédelem tágabb értelemben minden gyermekre kiterjedő gondoskodás, pedagógiai, pszichológiai, szociális, egészségügyi, jogi tennivalók összessége, amely a gyermekek gondozását, ellátását, nevelését, érdekvédelmét hivatott biztosítani.

Szűkebb értelemben a nehéz helyzetbe kerülő és/vagy különböző fejlődési, nevelési magatartási problémákkal küzdő, vagy valamilyen módon (online / offline) bántalmazott gyermekeknek szakemberek által nyújtott speciális gondozása, segítése.

A gyermekvédelmen azt a komplex tevékenységrendszert értjük, melyet a gyermeki szükségletek és jogok minél maradéktalanabb érvényesíthetősége érdekében alakítunk ki problémamegelőző és problémakezelő céllal.

1.5.4.2 A problémaészlelés fázisai

A gyermekek hangulatában, viselkedésében történő változása, zavara megjelenik. (Pl. teljesítményzavar, viselkedészavar, vagy/és kapcsolatzavar stb). Az észlelést követően a pedagógus igyekszik feltárni a tünetet előidéző okokat. A felderítés alapfeltétele, hogy ismerje a gyermek személyiségét, családi hátterét, környezetét, baráti és kortársi kapcsolatait. Lényeges, hogy a felderített eset után, a családot is bevonva, a jelzés időben kerüljön a megfelelő segítő személyhez, szervezethez.

1.5.4.3 Problémamegelőzés

Minden gyermek személyiségét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartjuk, védelmet biztosítunk a fizikai és lelki (szexuális) bántalmazással, erőszakkal szemben. A bántalmazás befolyásolja az egészséget, az életminőséget, az önértékelést, valamint az iskola iránti általános attitűdöt. A gyermekek erőszakos viselkedése tünet, aminek hátterében sokféle ok állhat. Fontos feladatunk, hogy időben megállítsuk a bántalmazást. Fel kell tárunk a kiváltó okokat, hogy megelőzzük az agressziót. A tanulók társas és érzelmi intelligenciája fejleszthető, egyrészt az érzelmekkel kapcsolatos tudás növelésével, másrészt az érzelmi és

társas készségek tanításával. Közösségi nevelési órák keretében, de általában minden tanórán tudatosan fejlesztjük ezeket a készségeket.

Olyan foglalkozásokat, projektórákat is szervezünk, ahol a problémamegoldáskor drámapedagógiai elemeket tanítunk be (magyar / dráma szakos), olyan szociális készségeket sajátítanak el, ami a megértés, empátia, testbeszéd fontosságára hívja fel a figyelmet (meghívott gyermekpszichológus), illetve olyan kommunikációra lenne szükség, ami feloldja a feszültséget, megszünteti a bántalmazó és bántalmazott közötti rossz viszonyt, a bántalmazás tényét (gyermek \leftrightarrow gyermek, gyermek \leftrightarrow felnőtt viszonylatban is). Az online térben megvalósuló bántalmazás / erőszak elkerülésére etika-, digitális kultúra- és osztályfőnöki órák keretében figyelemfelhívó preventív, interaktív foglalkozásokat tartunk, 2-3 évente meghívott előadóval is. Ezekkel a témakörökkel preventív módon nemcsak a közösségi nevelés órán kell foglalkozni, hanem a magyar, matematika, természettudományos, stb. órákon is fel kell hívni a figyelmet a beszélések, zaklatások negatív hatására a társ személyiségére, egészségére.

A megoldást segítő személyek, intézmények:

Intézményen belül:

óvodapedagógus

osztályfőnök

gyermekvédelmi felelős

igazgató

alapítvány, mint fenntartó

fejlesztőpedagógus

Intézményen kívül:

polgármesteri hivatal

felelős nevelési tanácsadó

családsegítő szervezetek

egészségügyi intézmények

rendőrség

civil szervezetek

Az intézményi gyermekvédelmi felelős által választható megoldási lehetőségek:

- gyakori, tapintatos beszélgetés, egyéni bánásmód
- egyéni vagy kiscsoportos felzárkóztatás
- családlátogatás, nevelési segítség, illetve tanácsadás, a szülők figyelmeztetése
- a gyermek pedagógiai szakszolgálathoz irányítása
- javaslat a gyermek egészségügyi, pszichológiai vizsgálatára
- kapcsolat felvétele a helyi Gyermekjóléti Intézménnyel

1.5.5 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Az intézmény vezetése és érintett pedagógusa információkkal rendelkezik minden tanuló szociális helyzetéről.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók mindegyikénél rendelkeznek a pedagógusok megfelelő információkkal, és alkalmazzák azokat a nevelő, fejlesztő és oktató munkájukban.

Szükség esetén az intézmény támogató rendszert működtet:

- felzárkóztatást célzó egyéni foglalkozást szervez,
- célzott programokat tár fel,
- kapcsolatot tart fenn valamely szakmai támogató hálózattal.

Ha valamelyik gyermekünk családja nehéz helyzetbe kerül, az alapítványhoz fordulhat támogatásért.

Az óvodapedagógus, az osztályfőnökök, osztálytanítók elsődleges feladata a szociálisan hátrányos helyzetben lévő tanulók kiszűrése.

A hátrányok enyhítésének területei a következők:

- kis létszámú óvodai csoport
- kis létszámú osztályok
- kedvezményes étkeztetés (a törvényben meghatározottak szerint)
- egész napos elfoglaltság
- felzárkóztató foglalkozások
- tehetségfejlesztés
- ingyenes tankönyvellátás az iskolában (a törvényben meghatározottak szerint)

1.6 A tanulónak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogainak gyakorlási rendje

A tanulókat az intézmény életéről, a munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az intézmény vezetője, igazgatóhelyettese és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközgyűlésen
- az igazgatóhelyettes a (legalább) kéthavonta összehívott iskolagyűlésen
- az osztályfőnökök folyamatosan a közös órákon

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban a fent felsorolt alkalmak egyikén, vagy egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel és a nevelőtestülettel. A döntéshozatalban véleményüket a kéthavonta - szükség esetén rendkívül is - összehívott iskolagyűlésen megbeszéltek alapján alsó tagozatban az osztályfőnökük-, felső tagozatban osztály-képviselőjük közvetítésével tudják érvényesíteni.

1.7 A szülő, a gyermek, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái

A gyermek nevelésének két fő színterén, az óvodában és az iskolában, valamint a családban, összhangot, egységet kell teremteni a közös cél érdekében. Alapvető fontosságúnak tartjuk a szülővel való harmonikus, jó viszony kialakítását, ápolását. A pedagógus-szülő kapcsolatnak kölcsönös bizalmon, őszinteségen, megbecsülésen, megértésen kell alapulnia. Pedagógiai Programunkat a szülővel egyetértésben és együttműködve tudjuk megvalósítani.

Ennek érdekében tájékoztatni kell a szülőket az intézmény nevelési céljairól, feladatairól, az alkalmazott pedagógiai módszerekről.

Ugyanakkor mindezekről ismernünk kell a szülők véleményét, hiszen bármennyire jól átgondolt egy pedagógiai program, az nem valósítható meg a szülők egyetértése nélkül.

Alkalmat kell biztosítani a szülőknek, hogy közéletünk tevékeny résztvevői, közreműködői és segítői lehessenek.

1.7.1 A kapcsolattartás és információ átadás módjai

- Szülői értekezletek
- Nyílt tanítási napok
- Fogadó órák igény szerint, óvodában: bemeneti, kimeneti mérés-értékelés, egyéni fejlesztési terv ismertetésekor
- Digitális napló üzenő felülete
- Iskolai hirdetőtáblák, faliújságok
- Plakátok
- Iskolai honlap, hírlevelek, e-mailek
- Közös programok (projektnapok) szülőkkel
- Családlátogatás (szükség esetén)

Szülői értekezletek

Célja: Ismerkedés, közösség alakítás. Közös feladatok, célok megbeszélése, időpontok egyeztetése, a felmerülő problémák megvitatása.

Kapcsolatteremtés pedagógus - szülő, illetve szülő - szülő között.

Ideje: Tanévenként legalább 3 alkalommal, olyan időzítéssel, hogy a többgyermekes szülők lehetőleg minden szülői értekezletre eljussanak.

Nyílt nap

Célja: A leendő óvodások és első osztályosok szülei betekintést nyerhetnek az óvoda és az iskola belső világába, megismerhetik a leendő óvodapedagógust és az elsős tanítók személyiségét, munkáját és módszereit, ezáltal próbáljuk könnyebbé tenni számukra az elképzeléseiknek megfelelő intézmény kiválasztását.

A hozzánk járó gyerekek szülei megismerhetik gyermekük iskolai teljesítményét, megfigyelhetik viselkedését, képet kaphatnak a tanórákon folyó munkáról, a tanítás menetéről, az alkalmazott módszerekről, követelményekről, s mindezek ismeretében reményeink szerint jobban tudják segíteni gyermekeiket a tanórákra való felkészülésben. Betekintést nyerhetnek a felső tagozaton folyó munkába, megismerhetik az ott tanító tanárokat, ezzel is megkönnyítve az alsóból-felsőbe átmenetet.

Ideje: Az intézmény éves munkatervben meghatározott időpontokban, külön a leendő óvoda és elsős szülőknek és külön a már jelenleg is óvodánkba és iskolánkba járó gyermekek szüleinek.

Családlátogatás

Szükség esetén a gyermek óvodapedagógusa, osztályfőnöke és/vagy a gyermekvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus végzi. Tapasztalataikról tájékoztatják az igazgatót, esetleg a Gyámhivatalt, Jegyzőt.

Gondot fordítunk arra, hogy a szülők időben, alaposan tájékozódjanak intézményünk életéről, működéséről. Honlapunk a www.talentohaz.hu címen érhető el, ahol az idejáró gyerekek és szüleik mellett az érdeklődők is betekinhetnek életünkbe, mindennapjainkba.

Igény esetén lehetőséget biztosítunk a szülőknek arra, hogy gyermekükkel együtt aktívan részt vegyenek az általunk szervezett hétvégi és szünidei sport- és szabadidős programokban (pl. színházlátogatás, kirándulások, kerékpártúrák, sítúrák, táborok, projektnapok, Családi Nap, stb.), valamint bevonjuk őket több közös rendezvény lebonyolításába.

A döntéshozatalban való részvételük a szülői (szükség esetén rendkívüli) értekezleteken történő tájékoztatás és megbeszélés után az osztály szülőinek képviselőjében egy-egy fő közvetítésével történik.

1.8 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

1.8.1 A felmentés és az osztályozó/javítóvizsga

A tankötelezettség iskolába járással teljesíthető. A köznevelésről szóló törvény értelmében az igazgató a tanulót kérelmére - kiskorú tanuló esetében a szülő/gondviselő kérelmére - felmentheti az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye, továbbá sajátos helyzete ezt indokoltá teszi. Ha a kérelem az összes tanórai foglalkozás alóli felmentésre irányul, akkor kérelmet a felmentést engedélyező szervhez kell benyújtani a tanévet megelőző tanév június 15-éig. A felmentést engedélyező szerv dönt arról, hogy a tanuló a tankötelezettségének egyéni munkarend keretében tehet eleget.

Az igazgató a tanulót kérelmére mentesítheti a készségtárgyak tanulása alól, ha azt egyéni adottsága vagy sajátos helyzete indokoltá teszi. Az, akit felmentettek a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, az igazgató által meghatározott időben, és a nevelőtestület által meghatározott módon ad számot tudásáról. Az igazgató döntését a megfelelő záradékkal ellátva fel kell tüntetni az osztálynaplóban, a törzskönyvben és a bizonyítványban.

A köznevelési törvény szerint „az iskola igazgatójának engedélyével a tanuló két vagy több évfolyamra megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.” A tanulónak azonban nem alanyi joga, hogy két vagy több évfolyamra megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítse. Ha azonban a tanuló egyéni körülményei szükségessé, egyéni képességei pedig lehetővé teszik, hogy rövidebb idő alatt teljesítse a követelményeket, akkor az iskola igazgatója meghatározott feltételek meglétének mérlegelése alapján hozhat ilyen döntést. A tanuló ekkor osztályozó vizsgán adhat számot felkészültségéről.

A félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához/javításához a tanulónak osztályozó/javító vizsgát kell tennie:

- ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanév végén a tantárgy(ak)ból szerzett osztályzata elégtelen.

Az osztályozó/javító vizsga követelményei: évfolyamonként és tantárgyanként megegyezik az aktuális tantárgy tantervi követelményeivel (lásd.: az intézmény Helyi Tanterv-e).

Időpontja: osztályozó vizsga: az első félév utolsó tanítási hetében, a tanév végén, a június 15-ei hétben, illetve augusztus utolsó hetében; javítóvizsga: a tanév végén, augusztus utolsó hetében. (Az írásbeli és szóbeli vizsgát is előre meghatározott és kihirdetett időpontban tartjuk, de a szóbeli időpontját a vizsgázó és tanára indokolt esetben átteheti más időpontra.)

Az osztályozó vizsgára kötelezett tanulónak nem kell jelentkeznie, annak időpontját az igazgató jelöli ki. Amennyiben a tanulónak a mulasztások miatti osztályozhatatlansága okán kell év végi osztályozó vizsgát tennie, ennek időpontja - a javító/pótvizsga lehetőség fenntartásával - a június 15. utáni hét.

A vizsgázó - rendkívüli esetben, pl., ha több tantárgyból kell vizsgát tennie - kérelmezheti a vizsgaidőszak rá vonatkozó meghosszabbítását.

Osztályozó vizsgára jelentkezés: a januári vizsgára a téli szünet előtti utolsó tanítási napig; a júniusi vizsgára május 25-ig, az augusztusi vizsgára adott tanév augusztus 15-ig, a tanuló gondviselője által beadott írásbeli kérelemmel lehetséges.

A jelentkezések feldolgozása és engedélyezése után az intézmény vezetője a vizsga(k) pontos dátuma előtt legfeljebb két héttel írásban - részletesen - értesíti a tanuló gondviselőjét a vizsgaidőpont(ok)ról.

A vizsga eredményéről jegyzőkönyv készül. A befejezett vizsga eredménye nem változtatható meg, bekerül a naplóba, a bizonyítványba és a törzslapba. Egy tanéven belül, ha a vizsgázó neki fel nem róható okból a vizsgát megszakítja, vagy nem vesz részt a vizsgán, a következő vizsgaidőszakban jelentkezhet újra, vagy az intézmény vezetője pótvizsgát jelölhet ki, illetve a vizsgázó kérelmezheti az intézmény vezetőjénél a vizsga vizsgaidőszakon kívüli befejezését a megfelelő indoklás / igazolás bemutatásával.

Amennyiben a tanuló neki felróható okból nem vesz részt az osztályozó vizsgán, vagy távollétét 24 órán belül nem igazolja, a félévi vizsgák esetén minden érdemjegye elégtelen, tanév végi osztályozó vizsga esetén minden érdemjegye elégtelen, és javítóvizsgára kell utasítani.

Az egy-egy tantárgyból felmentettek, amennyiben a tantárgy napközben van, bent tartózkodnak az órán.

Testnevelésből felmentés orvosi igazolással adható.

Az egyes tantárgyak vizsgarészei:

- Magyar nyelv: 1-8. évfolyamon - írásbeli
- Magyar irodalom: 1-8. évfolyamon - írásbeli és szóbeli
- Matematika: 1-8. évfolyamon - írásbeli
- Angol: 1-8. évfolyamon - írásbeli és szóbeli
- Történelem: 5-8. évfolyamon - írásbeli és szóbeli
- Állampolgári ismeretek: 8. évfolyamon - szóbeli
- Etika: 1-8. évfolyamon - szóbeli

- Földrajz: 7-8. évfolyamon - szóbeli
- Természettudomány: 5-8. évfolyamon - írásbeli
- Környezetismeret: 3-4. évfolyamon - írásbeli
- Ének-zene: 1-8. évfolyamon - szóbeli / gyakorlati
- Vizuális kultúra: 1-4. évfolyamon - gyakorlati, 5-8. évfolyamon - szóbeli és gyakorlati
- Technika és tervezés: 1-4. évfolyamon - gyakorlati, 5-7. évfolyamon - szóbeli
- Digitális kultúra: 3-8. évfolyamon - gyakorlati
- Testnevelés: 1-8. évfolyamon - gyakorlati
- Hon- és népismeret: 5. évfolyamon - szóbeli
- Dráma és színház: 6. évfolyamon - szóbeli

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet ütemezni. Az írásbeli vizsga időtartama 45 perc (maximum 60 perc), a szóbeli vizsga időtartama, ha a tantárgyból írásbeli vizsga is van, maximum 20 perc, csak szóbeli vizsga esetén maximum 30 perc. A vizsgák közötti pihenőidő 15 perc.

A vizsgák pontozása:

- amely tantárgykból csak írásbeli vizsga van 100 pont érhető el
- amely tantárgyból írásbeli és szóbeli vizsga is van, az írásbeli vizsgán 60, a szóbeli vizsgán 40 pont érhető el
- amely tantárgyból csak szóbeli vizsga van 50 pont érhető el
- amely tantárgyból gyakorlati vizsga van 50 pont érhető el.

Az osztályzatok eléréséhez szükséges eredmény százalékos megoszlása:

- 0-50% elégtelen
- 51-64% elégséges
- 65-75% közepes
- 76-85% jó
- 86-100% jeles

Amely tantárgykból írásbeli és szóbeli vizsga is van, mindkét vizsgán minimum 51%-ot teljesíteni kell, hogy a vizsga értékelhető legyen.

A vizsgabizottság háromtagú: igazgató, osztálytanító/szakos tanár, illetve egy fő az osztályban más tantárgyat tanító, vagy az igazgatóhelyettes.

1.9 A felvétel és az átvétel helyi szabályai

Az óvodai jogviszony keletkezése, megszűnése

A szülőnek joga, hogy szabadon válasszon óvodát a gyermekének. A szabad választás lehetővé teszi a körzethatáron kívüli gyermekek felvételét is. Óvodánk egy kis létszámú nagycsoporttal működik, iskola előkészítő jelleggel. Azok a szülők keresnek meg minket, akik átmenetet szeretnének gyermeküknek az óvoda és az iskola között.

Az óvodai jogviszony kezdetéről az intézmény vezetője dönt. A jogviszony a beiratkozás napján jön létre, és vagy az első osztályba beiratkozáskor vagy más óvodába történő átiratkozáskor szűnik meg. Óvodai csoportunkba más óvodából év elején, illetve év közben is át lehet jelentkezni. Az átvételről - a szabad helyek függvényében - az óvodapedagógus véleményének figyelembevételével az intézmény vezetője dönt.

A tanulói jogviszony keletkezése, megszűnése

A szülőnek joga, hogy szabadon válasszon iskolát gyermekének. A szabad iskolaválasztás lehetővé teszi a körzethatáron kívüli gyermekek felvételét is. A tanulói jogviszony kezdetéről az igazgató, és a leendő elsős tanítók döntenek, figyelembe véve az óvoda szakvéleményét is.

Tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre, megszűnése vagy a 8. osztály befejezésének napja, vagy más iskolába átiratkozáskor az új iskolába való beíratás napja.

Iskolánkba más iskolából év elején, illetve év közben is át lehet jelentkezni. Az átvételről, valamint az osztályba sorolásról az igazgató és a leendő osztályfőnök - felső tagozaton még az osztályban fő tárgyakat tanító tanárok is - együttesen döntenek, figyelembe véve a tanuló addigi tanulmányi eredményeit.

1.10 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátíttatása tanév elején kezdődik, a tűz-, baleset- és katasztrófavédelmi oktatással mind az óvodában, mind az iskolában.

Tanév közben óvodai foglalkozásokon, osztályfőnöki órán, környezetismeret órán, testnevelés órán - balesetek és megelőzésük -, természettudományos órákon (természetismeret / természettudomány és biológia - rovarcsípések, légúti akadály, vérzések, vérző sebek, kémia - mérgező anyagok, szénmonoxid mérgezés,

vegyszerek, savak, égések) keretében, ill. szabadidős foglalkozások alkalmával valósul meg.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- a gyerekek tanulják meg a legalapvetőbb ismereteket, amelyekkel önmagukon, illetve bajbajutott társaikon segíthetnek, kezelni tudják a váratlan helyzeteket addig, amíg a felnőtt vagy orvosi segítség megérkezik;
- tudják értesíteni a mentőket és úgy cselekedjenek, hogy ne okozzanak nagyobb bajt, további baleseteket!
- ismerjék meg a betegségek és balesetek megelőzésének módjait
- a közlekedési szabályokat, azok betartásának fontosságát

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- elméleti ismeretek elsajátítása tanítási órákon a tanulók életkorának megfelelő mértékben;
- gyakorlati ismeretek bemutatása, gyakoroltatása meghívott szakképzett előadók bevonásával minden félévben legalább egy alkalommal;
- a nevelőtestület támogatása ezirányú továbbképzésekre jelentkezésben, illetve tanórán kívüli foglalkozások szervezésében, tartásában elsősegélynyújtás témakörben.

2 AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

2.1 A választott kerettanterv megnevezése:

A Kormány 5/2020. (I. 31.) Kormányrendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról, mely a a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításaként került bevezetésre.

A nemzeti alaptantervet továbbra is a 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet tartalmazza, 2020. szeptember 1. napjától bevezetett lényeges változásokkal. (Az általános iskolai és az alapfokú művészeti iskolai tananyag külön mellékletként fűzve található.)

2.2 Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások, valamint azok óraszámai

A módosított Nemzeti Alaptantervet 2020. szeptember 1-jén kell bevezetni az első és ötödik évfolyamokon, majd felmenő rendszerben a további évfolyamokon a következő tanévekben.

Az alábbi táblázat az 1-8. évfolyamok tantárgyait és heti óraszámait tartalmazza az elkövetkezendő tanévekre összesítve. Az aktuális tanév összesítő táblázata mindig jelen Pedagógiai Program végén található.

Összesítő óraterv

Műveltségi terület/Tantárgy	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM								
Magyar nyelv és magyar irodalom	7/hét 252	7/hét 252	5/hét 180	5/hét 180	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144
MATEMATIKA								
Matematika	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144
TÖRTÉNELEM ÉS ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK								
Történelem					2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72
Állampolgári ismeretek								1/hét 36
Hon és népismeret					1/hét 36			
ETIKA / HIT ÉS ERKÖLCSTAN								
Etika	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36
TERMÉSZETTUDOMÁNYOK								
Környezetismeret			1/hét 36	1/hét 36				
Természet-tudomány					2/hét 72	2/hét 72		
Biológia							2/hét 72	1/hét 36
Földrajz							1/hét 36	2/hét 72
Fizika							1/hét 36	2/hét 72
Kémia							2/hét 72	1/hét 36
IDEGEN NYELV								
Első idegen nyelv / Angol	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144
MŰVÉSZETEK								
Ének-zene	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36
Vizuális kultúra	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36

Dráma és színház						1/hét 36		
TECHNOLÓGIA								
Technika és tervezés	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	
Digitális kultúra			1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36
TESTNEVELÉS ÉS EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS								
Testnevelés és sport	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180
Összesen:	24/hét 864	24/hét 864	24/hét 864	25/hét 900	28/hét 1008	27/hét 972	30/hét 1080	30/hét 1080

A választható kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Élő idegen nyelv	Angol
Technika és tervezés 5-8. évf.	„A” Modul

A 2021/2022-es tanévtől az osztályfőnöki óra helyett a kötelező óraszámba +1 angol idegen nyelvi órát tartunk 5-6. osztálytól felmenő rendszerben.

A testnevelés tantervben szereplő úszás tananyagot tömbösítve, a 3. és 4. évfolyamon, az egész éves testnevelés óraszámból heti 2 óra terhére végezzük el.

A 2024/2025-ös tanévtől a biológia, kémia, fizika tantárgyakat újra külön tantárgyként tanítjuk a 7. és 8. évfolyamokon felmenő rendszerben. A földrajz tantárgyat 7. és 8. évfolyamon heti 1, illetve 2 órában tanítjuk továbbra is.

A fent olvasható óraszám tervezetek a bevezetésévére vonatkoznak, az aktuális tanév óraszám tervezetei a Pedagógiai Program végén találhatóak.

Az 1. évfolyamon Magyar nyelv és irodalom tantárgyat, 2-8. évfolyamon arányosan bontva Magyar nyelv és Magyar irodalom tantárgyakat tanítunk, ezek a mindenkori tanmeneteinkben jelennek meg.

A választott kerettanterv feletti óraszámok alakulása

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Óraterv a helyi tantervhez - 1-4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3.évf.	4.évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
Matematika	4	4	4	4
Étika	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Idegen nyelv	0+2	0+2	0+2	2+2
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órákból felhasználva	2/2	2/2	2/2	2/2
Kötelező óraszám	22	22	22	23
Összes óraszám	24	24	24	25

Óraterv a helyi tantervhez - 5-8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	3+1
Matematika	4	4	3+1	3+1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Hon- és népismeret	+1			
Etika	1	1	1	1
Természettudomány	2	2		
Fizika			1	2
Kémia			2	1
Biológia			2	1
Földrajz			1	2
Idegen nyelv	3+1	3+1	3+1	3+1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház		+1		
Technika és tervezés.	1	1	1	
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órákból felhasználva	2/2	3/2	3/3	3/3
Kötelező óraszám	26	26	28	28
Összes óraszám	28	27	30	30

2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv ingyenes igénybevétele biztosításának kötelezettségét

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők határozzák meg az iskola helyi tanterve és az előírt taneszköz jegyzék alapján. A tankönyvek és a tanítási módszerek kiválasztása és alkalmazása rugalmasan, a pedagógiai prioritásokkal összhangban történik.

A kötelezően előírt évfolyamonkénti felszerelésről a szülőket minden tanév előtt (megelőző tanév júniusában) írásban tájékoztatjuk. Ezek beszerzése a tanév kezdetére a szülők feladata.

A taneszközök kiválasztásánál a pedagógusok a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének
- a kiválasztott tankönyv(csomag) tartalmazza a tantervben előírt ismeretanyagot; elégítse ki a didaktikai követelményeket; alkalmazkodjon a korosztály intellektuális fejlettségi szintjéhez
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók, illetve van digitális változatuk, interaktív tananyaguk, szemléltető eszközeik
- az ingyenes tankönyvellátás betartására, ha van megfelelő taneszköz, a KELLO (Könyvtárellátó Nonprofit Kft.) hivatalos taneszköz listáján szerepeljen

Iskolánk arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve egyéb támogatásokat felhasználva, a tankönyv ingyenes igénybevétele biztosításának kötelezettségét figyelembe véve, egyre több taneszközt szerezzen be, állagát megóvja javítja.

A 45/2014. (X. 27.) EMMI rendelet az egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról - 2. § Az R. 5. § (1) bekezdése kiegészült i) pontja szerint „a tankönyvellátás iskolán belüli szabályait” a nevelési oktatási intézmény házirendjében és SZMSZ-ében kell szabályozni, így bővebb információ erről a fent említett iskolai dokumentumunkban található.

2.4 A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

2.4.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében fontos feladatunk a tanulók között tapasztalható egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése (tehetséggondozás, differenciálás - fejlesztés, felzárkóztatás hátránykompenzálás).

- Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Pedagógiai munkánkat a gyermekek életkorához, egyéni képességeihez igazítjuk.
- Tanulási módszerek kialakítása: legyenek képesek alkotó, tevékeny ismeretszerzésre, tanulásra.
- Szokásrendszerek, tanulási technikák kialakítása, átalakítása.
- Tudjanak megfelelni a tantervi követelményeknek a képességeiknek megfelelő szinten. Szeressenek, akarjanak, tudjanak tanulni. Képesek legyenek önálló ismeretszerzésre.
- Iskolai fegyelem és figyelem kialakítása.
- A nyugalom megteremtése, a félelem és szorongásmentes légkör kialakítása.
- A kötelességérzet kialakulásának segítése.
- A környező világ tapasztalati úton való megismerésének minél sokrétűbb biztosítása.
- A foglalkozások során fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra való szocializáció.
- Stressz- és feszültségoldási technikák megismertetése.
- A fenntartható fejlődésben szükséges környezettudatos magatartás

2.4.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

- A belső motiváció kialakítása, ill. a külső motiváció belsővé tétele, pozitív érzelmi viszonyulás elérése a motoros fejlesztés eszközeivel is.
- Adjunk mintákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, alapozzuk meg a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Adjunk példákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.
- Helyezzünk hangsúlyt a fejlesztésre, és eközben erősítsük a tanár-diák viszonylatban a segítő-tanácsadó státuszunkat.
- Alakítsuk ki a tudásvágy, a tanulás szeretetét. A motiváció szerepe, hogy a tanuló képessé váljon, szándékában álljon, akarjon tanulni, és ezt meg is valósítsa. Amennyiben a diák belső motivációs bázisa fejlett, akkor a pedagógus erre támaszkodva csupán ennek megőrzésére, fejlesztésére összpontosíthat.
- A környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása.
- A tanulók fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra aktivizálása a mindennapokban komplex intézményi mozgásprogrammal.
- A stressz- és feszültségoldás, mint probléma- és konfliktuskezelési eszköz használatának gyakoroltatása a közösségi szituációkban.
- Fejlesszük az alapvető kompetenciákat és a kreativitást.
- Nagyon fontos feladatunk még a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.

2.4.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- Folytatjuk és erősítjük az előző szakaszok nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését a differenciálás lehetőségével élve. Figyelünk arra, hogy míg az alapozó szakaszban a tanulók gondolkodása

főleg az érzékelés-észlelés útján szerzett tapasztalatokhoz kötődik, a fejlesztő szakaszban már előtérbe kerül az elvont fogalmi és elemző gondolkodás.

- Törekszünk az önálló ismeretszerzésre való képesség kialakítására tanulóinkban.
- Fokozatosan bővítjük az együttműködésre építő, kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat, a tanulók közötti kommunikációt, véleménycserét ösztönző és fejlesztő vitakultúrát.
- A drámapedagógia széles eszköztárának alkalmazásával valósítjuk meg az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését.
- Fejlesztjük az értékelés és önértékelés képességét, mert ez elengedhetetlen az önismeret alakításához.
- Tudatosítjuk az együttműködés értékét - osztályban, csoportban, családban, barátságban - azaz minden társas kapcsolatban.
- A nemzetiségek, a nyelvi-vallási etnikumok iránti megértő, befogadó attitűd kialakítása, az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni fellépés, a megkülönböztetés hátrányainak és az ellenük való küzdelem bemutatása az ismeretközlés és a nevelés-oktatás egészén keresztül.
- Egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismerttetése, különösen a magyar, történelem és erkölcsstan órákon.
- A tanulók fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra aktivizálása a mindennapokban komplex intézményi mozgásprogrammal.

2.4.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott tudás továbbfejlesztése, bővítése, az egész életen át tartó tanulás és fejlődés erősítése, valamint az, hogy kiemelten kezeljék a pályaválasztást, pályaorientációt.

- Fejlesztjük önismeretüket, együttműködési készségüket, a közösségi életben történő helytállásukat.
- Tudatosítjuk a diákokban a közösségek demokratikus működésének szabályait - erősítjük nemzettudatukat, törekszünk a nemzeti

hagyományok minél szélesebb körű megismertetésére, valamint fejlesztjük a különböző kultúrák megismerése iránti igényüket.

- A történelem igazságtalanságait, az alapvető emberi jogokat megismertetve, továbbá az Alaptörvény Nemzeti Hitvallás és Alapvetés ide vonatkozó részeit értelmezve alakítjuk ki tanulóinkban a felelős, nemzetéért tenni tudó, és akaró, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá válás feltételeit.
- A természettudományi tárgyak oktatása terén - az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodva - prioritás élveznek:
 - természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció,
 - a jelenleg zajló kutatási területek, eredmények megismertetése,
 - a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése.
- Az egészséges életvitel kialakításához hozzájárul az egészségtan gyakorlati jellegű oktatása.

Az önálló tanulás támogatása érdekében a pedagógiai programunkkal összhangban történik a nevelési-oktatási módszerek, eljárások kiválasztása vagy kidolgozása, és azok bevezetésének megtervezése. Az alulteljesítő és esetlegesen tanulási nehézségekkel küzdő tanulók megkülönböztetett figyelmet kapnak. Az intézmény pedagógusai az intézmény pedagógiai programjával összhangban alkalmaznak korszerű nevelési-oktatási módszereket, eljárásokat, technikákat; használják a tanulás tanításának módszertanát.

A továbbtanulás követése:

A tanulókövetésnek kialakult rendje, eljárása van. A középiskolák tájékoztatják iskolánkat volt diákjaink előmeneteléről. A továbbtanulással kapcsolatos információk megtalálhatók intézményünk weboldalán a közzétételi lista részeként. Intézményünk törekszik a továbbtanulásban érintett intézményekkel a kölcsönös kapcsolattartásra és az információcsere fenntartására. A tanulók további eredményei felhasználhatók a pedagógiai munka fejlesztésére is.

2.5 A választható foglalkozások és ezek szabályai

Iskolánkban a nevelés-oktatást az egész napos iskola munkarendje szerint a kötelező tanórai és egyéb választható foglalkozások keretében szervezzük meg délelőtti és délutáni tanítási időszakban oly módon, hogy a tanítási órák 8.00-15.10 óráig a választható (tehetséggondozó- és egyéb műhely- és sport-) foglalkozások 15.15-16.00 óráig tartanak. 8 óra előtt és 16 óra után a Házirendünkben megfogalmazottak szerint - pedagógus felügyeletével - ügyeletet tartunk.

Tanulóinknak a rendelkezésre álló tanórai időkeretben az alábbi oktatási területeket bővítettük:

Magyar nyelv és irodalom, matematika 1-8. évfolyamig a megfelelő alapozás és továbbtanulásra való felkészülés miatt.

Kiegészítettük a nyelvi órák számát, illetve alsó tagozatban bizonyos készségtárgyak (technika, rajz, ének) egy-egy óráját is az angolt tanító pedagógus tartja, ezzel diákjaink első osztálytól kezdve emelt óraszámban tanulhatják az angol nyelvet.

Emellett minden tanteremben felszereltettük az interaktív táblákat a szükséges felszerelésekkel és wifi hálózattal, így a gyermekek első osztálytól ismerkedhetnek a tantárgyak digitális tananyagaival, szemléltető eszközeivel, gyakorlást segítő felületeivel.

Iskolánkban a diákok heti kötelező óraszámá és az osztályok engedélyezett heti időkeretének különbözetében szervezzük meg:

- a tehetséggondozást: iskolai-, kerületi-, területi-, stb. versenyekre való felkészítést,
- továbbtanulásra történő célzott felkészítést
- (amennyiben bármilyen gond felmerülne) hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatását.
- szükség esetén egyéni fejlesztő foglalkozásokat az eredményes felkészüléshez, differenciált fejlesztéssel.
- A Nemzeti Köznevelésről szóló törvény szerint tanórai foglalkozások megszervezhetőek a hagyományos tantermi formáktól eltérő módon is.

Intézményünkben az alábbi foglalkozásszervezési formákat alkalmazzuk:

- múzeumi foglalkozások
- könyvtári foglalkozások
- művészeti- és tudományos előadások
- koncertek
- színház- bábszínház látogatás

- tanulmányi kirándulások, séták, terepgyakorlatok
- projektek (- napok, -hetek)
- erdei iskola, stb.

Különös figyelmet fordítunk az előírt tananyag átadására, a követelmények teljesítésére, a tanítási órák ingyenességére, a tanulói terhelés korlátozására vonatkozó rendelkezések megtartása.

A délutáni választható tehetséggondozó- és egyéb műhely-, illetve sportfoglalkozások minden tanév első hetében kerülnek meghirdetésre a foglalkozást tartó pedagógus nevével és az érintett korosztály megjelölésével, melyre minimum 7, maximum 15 fő létszám keretén belül lehet jelentkezni. Ezek a foglalkozások az érdeklődéstől függően:

- tehetséggondozó
 - matematika
 - sakk, logika
 - művészeti
 - angol és német nyelvi
 - kreatívfejlesztő (meghívásos alapon)
- dráma - színjátás
- sportmozgás
 - kick boks
 - karate
 - akrobatikus rock and roll

Az intézmény pedagógusai által tartott műhelyfoglalkozások ingyenesek, a külső partnerek által tartott műhely, és a sportfoglalkozások megvalósításához kedvezményesen biztosítjuk a termet és a feltételeket.

2.6 A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, formái, a tanuló magatartás és szorgalom minősítésének elvei, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei

2.6.1 Elvek, követelmények

Az intézményben folyó nevelési-oktatási munka alapjaként a tanulók adottságainak, képességeinek megismerésére vonatkozó mérési rendszer működik. A tanulók értékelése a törvényi előírásoknak megfelelően az intézmény szabályzó dokumentumaiban megfogalmazott/elfogadott, közös alapelvek és követelmények (értékelési rendszer) alapján folyik.

Az intézményben a tanulói teljesítményeket folyamatosan követjük, a tanulói teljesítményeket dokumentáljuk, elemezzük, és az egyes évek értékelési eredményeit összekapcsoljuk. Az alább felsoroltak szerint történik az egyénre szabott értékelés, amely az értékelő naplóban nyomon követhető.

Az értékelés fejlesztésközpontú, folyamatos megfigyelésen alapul. Mindig a gyermek érdekében a fejlesztés és megerősítés szándékával történik.

A tanulói teljesítmény értékelésekor folyamatos visszajelzést kapunk és fejlesztő céllal visszacsatolunk a tanulónak és szüleinek a tanítás-tanulás eredményéről. Az intézmény vezetése is számonkéri a tanulói teljesítmények pontos feldolgozását, nyomon követését.

Az értékelés változatos módszereit használjuk (diagnosztikus, formatív, szummatív).

Pedagógusaink jól ismerik tantárgyaik, szaktárgyak tantervi követelményeit, és saját követelményeiket ezek figyelembevételével és tanulócsoportjaiknak ismeretében pontosan körülhatárolva, következetesen alkalmazzák.

Tantárgyaik/szaktárgyak ismereteit és speciális kompetenciáit mérő eszközöket (kérdőíveket, tudásszintmérő teszteket) készítenek, céljaiknak megfelelően, változatosan és nagy biztonsággal választják meg a különböző értékelési módszereket, eszközöket.

Visszajelzéseink, értékeléseink világosak, egyértelműek, tárgyyszerűek, a tanulás támogatása érdekében az órákon törekedünk a folyamatos visszajelzésre, melyekkel a tanulók fejlődését segítjük. A tanulói munkák értékeléséből kapott adatokat elemezzük, az egyéni, illetve a csoportos fejlesztés alapjaként használjuk, szükség esetén gyakorlatainkat módosítjuk.

Pedagógiai munkánk során olyan munkaformák és módszerek alkalmazására törekedünk, amelyek elősegítik a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlesztését, ösztönözzük őket saját munkájuk/teljesítményük minél objektívabb vizsgálatára, (ön)értékelésére.

Értékelési gyakorlatunk elsődleges szempontja a pozitív megerősítés.

Csak azt értékeljük (osztályozzuk), amit korábban megtanítottunk és/vagy a tanuló rendelkezik a tanuláshoz szükséges írásos anyaggal.

Az értékelés folyamatos, igazságos, körültekintő, következetes, humánus.

Igyekszünk egyértelműen megfogalmazni a követelményeket és az értékelési módszereket, a tanuló tudja, értse milyen teljesítményt, milyen irányú fejlődést várunk el tőle.

A tanulók minél többféle tevékenységét értékeljük, de nem minden tevékenységét és nem mindig osztályozzuk. Érdemjeggyel nem értékelhető (nem tantárgyi) tevékenységeiket, közösségben betöltött szerepvállalásukat, egymással és az intézményben tartózkodó felnőttekkel szembeni megnyilvánulásait is értékeljük, és rendszeresen, a diákközgyűléseken kiemeljük „jutalmazzuk” diákjainkat.

Az új belépő tantárgyaknál - egyes tantárgyaknál bevált gyakorlat szerint - az első hónapban önként jelentkezés alapján történik a számonkérés, illetve visszacsatolásunk segítő-, támogató-javító. Felhasználjuk a tanulók véleményét egymás feleletéről a sajátos tanulási módszerek, követelmények tudatosítása érdekében.

A jól megválasztott értékelési szempontok nagy segítséget nyújtanak a tanulók önellenőrző, önértékelő képességének kialakításában.

A szöveges értékelésnek és az év végi osztályzatnak értékállóknak kell lennie. Ezért meggyőződünk az eredményességről - a belső értékelési módszereken kívül - külső felmérésekkel, vizsgálatokkal is.

A gyermek szülőjének joga és kötelessége gyermeke tanulmányi előmenetelét figyelemmel kísérni.

A pedagógus feladata: folyamatosan informálni a szülőt a tanuló teljesítményéről.

2.6.2 A tanulói teljesítmények értékelése

Célja: Visszajelzés biztosítása a tanár és a tanuló számára.

Módjai:

- Szóbeli: az előző tanítási órákon feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján.
- Írásbeli: írásbeli felelés, röpdolgozat-feladatlap néhány óra anyagából, témazáró dolgozat.

- Gyakorlati: a kísérletek, mérések, készségek, munkafolyamatok egyes műveleteiben elért gyakorlottság mérése.
- Egyes tantárgyakból, illetve felső tagozaton mindegyikből házi dolgozat, egyéni- és csoportos projektmunka alapján, az önálló tapasztalatszerzésért.

Helye a tanulás folyamatában:

- Rendszeres szóbeli visszajelzés a tanítási órán.
- Rendszeres szóbeli feleltetés az előző órák anyagából.
- Írásbeli ellenőrzés olyan tananyagrészek után, amelyeknél alapvető követelmény a megszerzett tudás írásos dokumentálása.
- Témazáró feladatlapok a témakörök lezárása után.
- Országos kompetenciamérés, évfolyamszintű mérések.

Súlypontjai

- A továbbhaladáshoz szükséges legfontosabb jelenségek, fogalmak, összefüggések, törvények ismerete, értelmezése.
- Az ismeretek alkalmazásában elért jártasság, gyakorlottság ellenőrzése.
- A kialakult képességek ellenőrzése.
- A kerettanterv továbbhaladási feltételeinek, követelményeinek teljesítése.

Minősítése

- Az első évfolyamon csak szöveges értékelést alkalmazunk.
- A második évfolyam első félévében a dolgozatokat már jeggyel értékeljük, de a félévi bizonyítványba még szöveges értékelés kerül.
- A második évfolyam évvégétől csak osztályzatokkal értékeljük diákjainkat.

Mi történik a mérési, értékelési eredményekkel?

- Évente megtörténik - az önértékelés keretében is - a mérési eredmények elemzése, a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása, és az intézmény a mérési-értékelési eredmények függvényében korrekciót végez szükség esetén.
- Az intézmény a nevelési és tanulási eredményességről szóló információk alapján felülvizsgálja a stratégiai és operatív terveit, figyelembe véve a gyengébb, illetve a kiemelkedő képességű tanulókat.
- Az eredmények elemzése és a szükséges szakmai tanulságok levonása és visszacsatolása a nevelőtestület feladata.

- A belső és külső mérési eredmények elemzését felhasználva határozza meg az intézmény erősségeit és fejleszthető területeit. A fejleszthető területekre dolgozzuk ki a fejlesztési tervet.

Értékelés osztályzatokkal

- **Jeles (5):** ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, a saját szavaival is meg tudja fogalmazni a lényeget. Tud önállóan, összefüggően beszélni. Kérdéseit bátran megfogalmazza.
- **Jó (4):** ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói bemagoltak.
- **Közepes (3):** a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Önállóan dolgozni, beszélni kevésbé tud. Segítséggel képes megoldani önálló feladatát.
- **Elégséges (2):** ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban képtelen az önálló munkavégzésre.
- **Elégtelen (1):** ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

Megállapodásaink

- A szóbeli felelet követelményeit, a témazárók, felmérők témakörét, értékelésének szempontjait előre ismertetjük.
 - Az osztályzatot egyidejűleg beírjuk a digitális naplóba.
 - A jegy beírásakor jelöljük a felelet témáját, a dolgozat tárgykörét.
 - A számonkérések/jeggyel történő értékelések különböző formáit „különböző súlyozású jegyekkel” értékeljük a digitális naplóban.
 - zöld jegy 1/3 súlyozású (órai munka, röpdolgozat, feladat hiány, stb)
 - kék jegy $\frac{1}{2}$ súlyozású (rész felelet, memoriter, házi feladat, stb.)
 - fekete jegy 1 egész súlyú (felelet, házi dolgozat, dolgozat - nem témazáró - stb.)
 - piros jegy dupla súlyozású (témazáró dolgozat)
- A fent felsoroltakról minden év elején a tanítók szaktanárok tájékoztatják diákjaikat, illetve szüleiket a

szülői értekezleten, valamint a diákokat a számonkérés/feladatkiadás előtt, illetve a jegy beírásakor is.

- Félévkor, és év végén a tanulók teljesítményének elbírálásánál az osztályzatok jellegük súlya szerint kerülnek beszámításra. Az első félév teljesítménye is beszámít az év végi osztályzatba. Figyelembe vesszük az előmenetel tendencia jellegét.
- A szaktanárok az osztályozó értekezlet előtt zárják le az egyes tantárgyak jegyeit.

Az értékelés akkor sikeres és hatékony, ha

- folyamatos, megjelenése rendszeres, aktuális, tervszerű,
- sokoldalú, méri az emlékezeti teljesítményeket, az ismeretek alkalmazását, a tudást, és feladat-meghatározó
- változatos, vizsgálja a neveltségi szintet, figyelembe veszi a mindenkori életkori sajátosságokat, személyiség típusokat és alkalmazza a metakommunikációs jelzéseket,
- kiszámítható,
- tudatosított.

A magatartás és szorgalom értékelése havonta történik az osztályban tanító nevelők véleménye alapján. Ennek célja, hogy a tanuló, illetve szülője folyamatosan a realishoz közeli képet kapjon. A félévi és az év végi osztályozó konferencia alakítja ki a tanuló számára az adott félévre vonatkozó végleges osztályzatot.

A magatartás értékelése

Példás magatartású az a tanuló, aki

- a közösségért sokat tesz (aktív, kezdeményező), pozitív hatást gyakorol a közösségre,
- a házirend előírásait megtartja, másokat is erre ösztönöz, pontosan érkezik az iskolába és az órákra,
- a felnőttekkel és társaival szemben példamutatóan, udvariasan és segítőkészen viselkedik.

Jó magatartású az a tanuló, aki

- figyelembe veszi a közösség érdekeit, részt vesz abban,
- az iskola házirendjének a viselkedésre vonatkozó követelményeit megtartja.

Változó magatartású az a tanuló, aki

- az iskola házirendjének a viselkedésre vonatkozó szabályait nem mindig tartja meg,
- a közösségi munkában nem mindig vesz részt, kifogásolható magatartása miatt írásbeli figyelmeztetésben, intésben részesül.

Rossz magatartású az a tanuló, aki

- fegyelmezetlen magatartásával a közösséget demoralizálja, társainak több ízben rossz példát mutat (durva, romboló, közönséges, goromba, heves, hangoskodó),
- a közösségi élet iránt közömbös, a közösségi munkát inkább hátráltatja, mint segíti,
- tanárainak és társainak nem adja meg az őket megillető tiszteletet.

A szorgalom értékelése

Példás szorgalmú az a tanuló, aki

- kötelességeit kifogástalanul teljesíti (céltudatosan törekvő),
- képességeihez mérten iskolai munkáját és a házi feladatát a legjobban ellátja (igényes),
- munkájában kitartó és a tőle telhető legjobb eredményre törekszik (megbízható, önálló),
- pontos, esztétikai szempontból is tetszetős, hiánytalan munkát végez,
- a tanítási órákon aktív.

Jó szorgalmú az a tanuló, aki

- képességeihez mérten megfelelően dolgozik, de többre nem törekszik (ösztönzésre végez többletmunkát),
- iskolai munkáját és házi feladatát maradéktalanul elvégzi, de ezek esztétikuma esetleg már nem tökéletes.

Változó szorgalmú az a tanuló, akinek

- a munkavégzésében törések mutatkoznak: hanyag és jó munkák váltogatják egymást, ami azt mutatja, hogy gyakran képességein alul dolgozik,
- esetenként nem készül az órákra.

Hanyag szorgalmú az a tanuló, aki

- rendszeresen mulasztja el kötelességeit,
- képességei alatt teljesít,
- munkái gondatlanok, hanyagságról árulkodnak,
- a munkavégzésben megbízhatatlan.

2.6.3 Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Írásbeli beszámoltatások formái:

- Írásbeli felelet: nem a teljes tanulócsoport írja, hanem annak csak töredékrésze.
- Röpdolgozat-feladatlap: Az adott szaktárgyi témakörből teljes tanulócsoport írja.
- Témazáró dolgozat: egy adott témakör anyagából - előzetes bejelentés és gyakorló, rendszerező ismétlés után íratott írásbeli munka.

Egy tanítási napon maximum két témazáró dolgozatot lehet íratni.

A dolgozatok kezelésének rendje:

A szülők csak saját gyermekeik dolgozatának eredményeit, érdemjegyeit tekinthetik meg. A pedagógus a dolgozatokat javítás céljából hazaviheti, de ennek érdemjegyét illetéktelenek nem ismerhetik meg.

A „röpdolgozatok”, írásbeli feleletek hazavihetők. A „nagydolgozatok”, témazáró-félévi-, és év végi felmérők, dolgozatok megtekinthetők az iskolában, a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.

A tanulók osztályzattal való értékelésénél a különböző jellegű osztályzatok aránya:

A félévi és az év végi osztályzatok megállapításánál a témazáró írásbeli dolgozatok hangsúlyosabb szerepet kapnak. Ez azt jelenti, hogy amennyiben a szerzett érdemjegyek számtani átlaga alapján nem lehet egyértelműen eldönteni a tanuló (félévi, illetve év végi) osztályzatát, a témazáró dolgozatok hangsúlyosabb értéke alapján döntünk a megérdemelt osztályzatról.

Dolgozatoknál eredeti jegy és a javító jegy is bekerül a naplóba.

Témazáró dolgozatot félévente egyszer javíthat a tanuló.

Dolgozat értékelése (%):

0 - 50% (1)

51 - 64% (2)

65 - 79% (3)

80 - 89% (4)

90 -100% (5)

2.6.4 Az otthoni (napközis) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni (napközis) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásáról a következő elveket valljuk, illetve a következő korlátozásokat fogalmazzuk meg:

Olyan mennyiségben terheljük a tanulókat írásbeli és szóbeli feladatokkal, hogy azok egy átlagos képességekkel rendelkező diák számára mind mennyiségben, mind minőségben elegendőek legyenek a tantervben előírt továbbhaladási követelmények elsajátításához, illetve begyakorlásához.

Az 1-4. évfolyamon a házi feladatot az órarendbe beépített önálló óra keretében végzik el a tanulók, amennyiben ezekről az órákról valaki hiányzik, köteles ezt pótolni.

Hétfélig adható mennyiség:

- 1. évfolyamon: kb. 60 perc
- 2. évfolyamon: kb. 60 perc
- 3. évfolyamon: kb. 90 perc
- 4. évfolyamon: kb. 90 perc

Az 5-8. évfolyamon hét közben és hétfélig kb. 120 perc lehet a házi feladatra fordított idő.

A tanítási szünetekre adott házi feladat nem lehet több, mint a hétfélig adott házi feladat mennyisége.

2.7 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Intézményünkben minden évfolyamon egy-egy osztály indul, négyévente van lehetőségünk az igényeknek megfelelően párhuzamosan két osztály indítására.

Iskolánk profilja a kis létszámú osztályokban, családi környezetben működő oktató-nevelő munka. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készség fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására. Szükség esetén szakmai elvek alapján és a körülmények figyelembe vételével oldjuk meg a csoportbontást.

Az osztályba sorolás rendje:

Iskolánk **nem felzárkóztató** iskola, a hangsúly a tehetségfejlesztésen van, ezért sajátos nevelési igényű, értelmi fogyatékos, nevelési tanácsadó által

felzárkóztatásra, speciális egyéni fejlesztésre javasolt tanulókkal való foglalkozást nem tudunk vállalni.

Az esetleges csoportbontás elvei:

A hagyományos osztálystruktúrát szisztematikusan megbontjuk abban az esetben, ha az igazgató az év elején úgy látja jónak. Ebben az esetben a csoportbontás szinterei:

- az idegen nyelvi óra,
- matematika óra,
- az informatika óra,
- az egyéni fejlesztő foglalkozások/tanórai felzárkóztató, gyakorló, ismereteket elmélyítő órák (matematika, magyar)

úgy, hogy az egy csoportba kerülők létszáma a tíz főt ne haladja meg.

Az alapképzést kiegészítő választható (nem tanórai) foglalkozások, tevékenységek szervezése:

A tanórán kívüli foglalkozások formáiról tanév elején az igazgató a tantestület javaslatát figyelembe véve dönt:

- a tanulói (szülői) igények ismeretében (felmérés év elején),

2.7.1 A rendelkezésre álló szakemberek körét számba véve,

- az anyagi/tárgyi lehetőségek figyelembevételével,
- a tanulói leterheltség mérlegelésével.

Néhány példa a pedagógusaink képzettségével, végzettségével **tartható** tanórán kívüli, választható foglalkozásokra:

- rajz, festészet
- origami/kézimunka
- matematika - (elsősorban tanítói/tanári javaslatra)
- mese
- öko
- társasjáték
- képességfejlesztő sakk (alsó tagozatban, kötelezően választható)
- népi tánc

Ezekon a foglalkozásokon a jelentkezők létszámát az osztálylétszámainknak megfelelően maximáljuk.

2.8 A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Az iskolaorvos, az iskolai fogorvos és a védőnő által rendszeresen végzett mérések:

- Látásélesség
- Színlátás
- Hallás
- Mozgásszerv
- Testsúly
- Testmagasság
- Tisztaságvizsgálat
- Oltások
- Fogászati ellenőrzés

Tanulóinknak tanévenként legalább egy alkalommal van lehetőségük arra, hogy a gyermekfogászati rendelésen a szűrést, és szülői kísérettel a szükséges kezeléseket, ingyenesen, megkapják.

Fizikai állapotmérés testnevelés órákon

A 2014. 10. 27-én megjelent, az egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 45/2014 (X.27) EMMI rendelet értelmében a 2014/15. tanévtől a tanulók fizikai állapotának felmérésére a NETFIT^R rendszert szükséges alkalmazni. Iskolánk testnevelői a mindenkori tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott kötelező mérési időszakban 5-8. évfolyamon elvégzik az alább felsorolt méréseket, majd annak eredményeit név nélkül feltöltik az erre a célra kialakított elektronikus nyilvántartó rendszerbe. A szülők, ebbe a rendszerbe regisztrálva gyermekük azonosítójával megtekinthetik (csak a saját gyermekük) felmérésének eredményeit.

Az alsó tagozat 1-4. évfolyamán a fizikai állapotfelmérés feladatai a tanórai anyagba ágyazva folyamatosan végrehajthatók, az osztályban testnevelést tanító határozza meg idejét és mikéntjét.

A NETFIT^R-et alkotó tesztek

- Testösszetétel és tápláltsági profil
 - testtömeg, testmagasság és testzsírszázalék mérése
- Aerob fittségi (állóképességi) profil
 - állóképességi ingafutás teszt (20 vagy 15 méter)
- Vázizomzat fittségi profil
 - ütemezett hasizom- fekvőtámasz teszt, törzsemelés teszt, kézi szorítóerő mérése és helyből távolugrás teszt
- Hajlékonysági profil
 - hajlékonysági teszt

2.9 Az intézménybe jelentkező gyerekek felvételének elvei és a magasabb évfolyamra lépés feltételei

2.9.1 Az óvodába jelentkező gyerekek felvételének elvei

A szülőnek joga, hogy szabadon válasszon óvodát a gyermekének. A szabad választás lehetővé teszi a körzethatáron kívüli gyermekek felvételét is. Óvodánk egy kis létszámú nagycsoporttal működik, iskola előkészítő jelleggel. Azok a szülők keresnek meg minket, akik átmenetet szeretnének gyermeküknek az óvoda és az iskola között.

Az óvodai jogviszony kezdetéről az intézmény vezetője dönt. A jogviszony a beiratkozás napján jön létre, és vagy az első osztályba beiratkozáskor vagy más óvodába történő átiratkozáskor szűnik meg. Óvodai csoportunkba más óvodából év elején, illetve év közben is át lehet jelentkezni. Az átvételről - a szabad helyek függvényében - az óvodapedagógus véleményének figyelembevételével az intézmény vezetője dönt.

2.9.2 Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei

A szülőnek joga, hogy szabadon válasszon iskolát gyermekének. A szabad iskolaválasztás lehetővé teszi a körzethatáron kívüli gyermekek felvételét is. A tanulói jogviszony kezdetéről az igazgató, és a leendő elsős tanítók döntenek, figyelembe véve az óvoda szakvéleményét is.

Tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre, megszűnése vagy a 8. osztály befejezésének napja, vagy más iskolába átiratkozáskor az új iskolába való beíratás napja.

Iskolánkba más iskolából év elején, illetve év közben is át lehet jelentkezni. Az átvételről, valamint az osztályba sorolásról az igazgató és a leendő osztályfőnök - felső tagozaton még az osztályban fő tárgyakat tanító tanárok is - együttesen döntenek, figyelembe véve a tanuló addigi tanulmányi eredményeit.

Intézményünket tehetségfejlesztő óvodaként és iskolaként hirdetjük, emelt óraszámú nyelvi oktatással. A felvételnél előnyt élveznek azok a gyerekek, diákok, akik testvérei ide járnak, illetve XI. kerületi lakosok.

2.9.3 A magasabb évfolyamba lépés feltételei az iskolában

A tantervi követelményekben megfogalmazott és a tovább haladáshoz szükséges legfontosabb jelenségek, fogalmak, összefüggések, törvények ismerete, értelmezése - valamennyi tantárgyból.

- Az ismeretek alkalmazásában elért jártasság, gyakorlottság ellenőrizhetően elért, a tovább haladáshoz szükséges szint.
- A kialakult képességek alkalmasak legyenek a magasabb évfolyamon a munkára.
- A tanuló hiányzásai ne ériék el a törvényben meghatározott szintet.
- A helyi tantervek minimum követelményeinek teljesítése (a továbbhaladás feltétele).
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi.
- Munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el.
- Amennyiben a tanuló a tanév szorgalmi időszakának végén egy vagy két tantárgyból „elégtelen” minősítést szerez, a következő tanév megkezdése előtt (augusztus hónap utolsó hetében) javítóvizsgát tehet. Amennyiben a tanuló három vagy több tantárgyból szerez „elégtelen” osztályzatot, a nevelőtestület az osztályozó értekezleten dönthet a javítóvizsga esetleges engedélyezéséről. Ha a nevelőtestület a javítóvizsgát nem engedélyezi, a tanuló az adott évfolyamot ismételni köteles.

Amennyiben a tanuló valamilyen oknál fogva osztályozó vizsga letételére kötelezett, ott kell bizonyítania a követelményeknek való megfelelését.

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben a törvényben engedélyezett óraszámnál többet mulasztott,
- egyéni tanrend szerinti tanuló volt.

Az osztályozó vizsga tantárgyai a különböző évfolyamokon a következők:

1. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, angol
2. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, angol
3. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, angol
4. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, angol

- 5-6. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, természetismeret, angol
- 7-8. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, földrajz, biológia, fizika, kémia, angol

2.10 A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk a nevelőtestület közreműködésével 2019. augusztus 30-án elkészítette Esélyegyenlőségi tervét, melynek alapelvei és céljai a következők:

- megkülönböztetés tilalma, egyenlő bánásmód
- az emberi méltóság tiszteletben tartása
- partneri kapcsolat, együttműködés
- társadalmi szolidaritás
- méltányos és rugalmas ellátás

A terv elkészítésekor készült, gyerekeinkre vonatkozó helyzetfelmérés megállapításai a következők:

- valamennyi gyerekünk magas szociokulturális háttérrel érkezik intézményünkbe
- a szülők kiegyensúlyozott, az átlagnál jobb anyagi kondíciókkal rendelkeznek
- az iskolában tanulóink magatartás és szorgalom átlaga jó, kiemelkedő, nincs nagy különbség tanulmányi eredményeik között.

A további célokat, intézkedéseket a dokumentumtárunkban őrzött Esélyegyenlőségi terv tartalmazza.

2.11 A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló anyag

A településünkön élő nemzetiségek hagyományaival, nemzetiségi kultúrájával főként különböző tanórák keretében ismertetjük meg a tanulóinkat. Pl. osztályfőnöki óra, történelem óra, természetismeret óra, irodalom óra, földrajz óra. Emellett iskolán kívüli programok szervezésével is elősegítjük ezt a tevékenységet.

3 TEVÉKENYSÉGGÖZPONTÚ ÓVODAI NEVELÉSI PROGRAM

Óvodánk jövőképe, gyermekképe, óvoda képe

"Foglalkozzunk meleg, sugárzó szeretettel a gyermekkel, s akkor ők csodára képesek." (Erich Fromm)

Jövőképünk

Olyan óvodai légkör kialakítása, ahol gyermekeink szeretetteljes, biztonságos, ingergazdag, motiváló hatású, egészséges, esztétikus környezetben fejlődhetnek. Továbbá olyan, erkölcsileg értékorientált csoportlégkör kialakítása, ahol minden gyermek előrehaladása, produktuma, közösségünk öröme, és az egyén sikerélménye.

Mit szeretnénk elérni az óvodánkba járó gyermekeknél?

- Szeressenek óvodánkba járni,
- legyenek nyitottak, érdeklődők, motiváltak,
- harmonikusan fejlődjenek testileg, lelkileg és szociálisan,
- élvezzék a közös tevékenységeket, segítsék és tolerálják egymást,
- legyenek derűsek, jókedvűek, vidámak, kommunikatívak, bátrak,
- ébredjen bennük tudásvágy, örömmel készüljenek az iskolába,
- valósuljon meg az inkluzív pedagógia.

Gyermekképünk

Olyan testi, lelki, értelmi és szociális fejlődés elősegítése, amely **öntevékeny, érdeklődő, gondolkodó, problémamegoldó, sokoldalú, kreatív, társaival és környezetével együttműködő, pozitív** beállítódású, döntésképes, intelligens gyermeki személyiségeket segít kibontakoztatni.

Az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. Ennek megfelelően, - programunk az alaptörvényhez igazodva, - a gyermeki **személyiség kibontakozásának** elősegítésére törekszik, biztosítva **minden gyermek** számára,

hogy **egyformán magas színvonalú és szeretetteljes** nevelésben részesüljön, s **meglévő hátrányai csökkenjenek.**

Óvodaképünk

Gyermekközpontú, **családias**, kis létszámmal működő intézményünkben, a **nagycsoportos gyermekek számára** vonzó, ápoló, **nagy udvaros**, **iskolai-óvodai** környezetet alakítottunk ki, ahol óvodásaink a nagyobb gyermekek társaságában is biztonságban érzik magukat. **Többcélú intézményünkben egy kislétszámú**, óvodai, nagycsoportban valósítjuk meg az **óvodából iskolába lépés átmenetét**. A gyermekek mindennapi tevékenykedése során és az iskolai élet társaságában kitárul a felfedezésre váró világ, amelyben megtanulnak biztonsággal eligazodni, és tájékozódni.

Óvodásaink szeretetben élik meg a kortársakkal, a nagyobbakkal, a felnőttekkel való kapcsolódásaikat. **Gyermeki kíváncsiságukat, érdeklődésüket, gondolataikat egyénenként is kifejezésre juttathatják, mert mindenkor meghallgatásra, segítségnyújtásra találnak az iskolások és az itt dolgozók személyében.** Gyermekeink pillanatok alatt megismerik azt a magatartásformát, amellyel könnyen eligazodnak mind az óvodai és az iskolai életben egyaránt. Óvodásaink tanulmányait **óvodába lépéstől nyolcadik osztályig végig kísérjük.** Találkozunk velük napi szinten az udvaron, meglátogathatjuk őket nyílt órákon és **együtt tevékenykedhetünk** közös projekt napi élmények alkalmakor, szakkörökön vagy kiránduláson.

3.1.1 Miért tevékenységközpontú a nevelésünk?

*„A tevékenységközpontú óvodai nevelési program számára azért a tevékenység a középpont, mert az e pedagógiai rendszert elfogadók számára a **nevelés a legtágabban értelmezett képességfejlesztés. A képességek pedig csak az adekvát tevékenységek gyakorlása közben fejlődhetnek. Ha tehát bármely nevelési intézmény képességeket kíván fejleszteni, azt csak tevékenységvégzéssel érheti el.**” - (Fábián Katalin)*

Tevékenységközpontú Óvodai Programunk megvalósítása és a speciálisan szocializáló intézményi környezetünk hatására, kialakul a gyermekek konstruktív életvitelhez való viselkedés kultúrájuk, önértékelésük, értékorientált közösségi érzésük, és az iskolai életre való alkalmasságuk.

3.2 Az óvodai nevelés alapelvei, értékei, célkitűzései

3.2.1 Alapelveink

„A korai nevelés a legfontosabb. Amit az ember gyermekként lát, az segíti egész életében, hogy jó felé orientálódjék.” (Brunszvik Teréz)

- Az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével a **gyermeki személyiség** minél teljesebb körű kibontakozásának elősegítése, emberi-, és alapvető **személyiségjogai** tiszteletben tartása, **védelme** mellett.
- Az **egészséges, környezettudatos életmód** kialakítása a **fenntarthatóságra** nevelés eszközeivel, módszereivel.
- A gyermek **érzelmi intelligenciájának** minél magasabb fokú kialakítása, kölcsönös tolerancia, egymásnak való segítségnyújtás, tisztelet, megbecsülés és szeretet megnyilvánulásaiért a kortárs szocializáció-, és a felnőttekkel való interakciók során.
- A gyermekek **nevelésének elsődleges színtere a család**, óvodánk pedig fontos kiegészítő szerepet tölt be.
- Közös élmények, tevékenységek és együttlét biztosításával a magasabb rendű **erkölcsi tulajdonságok** megalapozása, **közösségi nevelés** megvalósítása: figyelmesség, segítőkészség, szorgalom, kitartás, önzetlenség, empátia...
- Az **esélyegyenlőség, hozzáférés** jegyében, óvodánkban törekszünk **az inkluzív** pedagógia megvalósítására.
- A gyermekek egyéni kíváncsiságára, érdeklődésére, utánzásai kedvére építve bontakozzanak ki képességeik, fejlődjön figyelmük, képzeletük, fantáziájuk, gondolkodásuk, problémamegoldó képességük, kreativitásuk.

3.2.2 Értékeink

Minden pedagógiai érték számunkra fontos, amely a gyermek és gyermek csoport számára szükséges, nélkülözhetetlen és elősegíti pedagógiai céljaink elérését.

1. **Érzelmi biztonság**, amely alapja a nyugodt légkör, folyamatos napirend, állandó pedagógiai jelenlét, az óvodapedagógus szeretetteljes

megnyilvánulása minden egyes gyermekhez, feddhetetlen erkölcsű, személyes, példamutató magatartással.

2. **Kommunikációk, interakciók** sokféle megnyilvánulási lehetőségének biztosítása és ösztönzése, minden gyermek türelmes meghallgatása és megválaszolása, előre haladásuk értékeinek kidomborítása.
3. **Egészséges életmódra** nevelés **mindennapos mozgás** tevékenységek szervezésével és biztosításával, egyéni szükségleteknek megfelelő pihenőidő biztosítása, életkornak, egyéni sajátosságnak megfelelő étrenddel, **folyamatos napirenddel**, környezettudatos életmódra vezetéssel.
4. **Mintakövetés és utánzás** biztosítása, saját cselekedeteinkhez való pozitív hozzáállással, tudatos odafigyeléssel.
5. A gyermekei **szabadság és önállóság** biztosítása, sokszínű játék és egyéb tevékenység felajánlásával, egyéni cselekedtetéssel, folyamatos értékeléssel, pozitív megerősítéssel, igény szerinti segítség nyújtással.
6. **Képességfejlesztés** motiváló, ingergazdag környezet biztosításával, szabad játék tevékenységekben, spontán és irányított tevékenységek által.
7. **Tehetséggondozó** tevékenységek minden gyermek számára.
8. **Értelmi fejlesztés, nevelés** inkluzív pedagógia megvalósításával, **iskolára és az életre való felkészítés.**

Intézményünk kiemelt nevelési területként kezeli:

- a fenntarthatóságra nevelést és a
- a tehetséggondozást, tehetségfejlesztést.

Óvodánk kiemelten foglalkozik ezen belül:

- az önállóságra neveléssel,
- az óvoda-iskola átmenet megvalósításával

3.2.3 Speciális, komplex iskolaelőkészítő programunk

Óvodánk osztatlan nagycsoportja 5-6 éves gyermekek nevelését biztosítja. A gyermekek idegrendszeri érésének, ebből fakadó életkori sajátosságainak megfelelően, **ez a legalkalmasabb időszak az iskolai életre való felkészítéshez.** Az óvodában töltött utolsó pedagógiai év tudatosan tervezett képesség fejlesztéssel, lehetővé teszi az érzelmi, erkölcsi, közösségi és értelmi fejlesztés megvalósítását, az iskolai életre való alkalmasság szempontjából.

„A fejlesztés kiterjed az együttműködés, a kapcsolatteremtés, a kommunikáció, a mozgáskoordináció, a tartós figyelem, a befogadás, a feladatértés, valamint a mentális képességek széles területére. Nem célja az előrehozott tanítás, például a számfogalom kiterjesztése, az olvasás és írás alapjainak megtanítása. Ugyanakkor elsődleges feladata, hogy a tanuláshoz elengedhetetlenül szükséges képességeket mozgásba hozza és intenzíven fejlessze.” - írja az országos óvodai alapprogram, melyből tervezésünk kiindul.

Speciális értékünk, iskolaelőkészítés

- Óvoda- iskola átmenet támogatása, napi iskolaelőkészítő tevékenységekkel, komplex képességfejlesztéssel, iskolai légkörben.
- Játékos angol.
- Tehetséggondozás változatos, magas színvonalú tevékenykedéssel, minden gyermekre vonatkozóan.
- Fejlesztő játékok heti egy órában, bontott csoportban.
- Fenntarthatóságra nevelés, egészséges és környezettudatos életmód megalapozása.
- Önállóságra nevelés, kommunikációs képesség fejlesztés.
- Intézményen kívüli programok, projekt napok... / havonta.
- Egész intézményes rendezvények ünnepek alkalmával.
- Családi teadélután vendégváró műsorral / félévente.
- Szeretetteljes, magas fokú végzettséggel rendelkező pedagógusok.
- Ismerkedési, kapcsolatteremtési lehetőség a leendő tanítókkal, tanárokkal.
- Korszerű, fejlesztő eszközök használatának lehetősége (interaktív tábla, sportszerek)
- Nagy, ős fás udvar, futópálya, műfüves-, gumitéglás-, futballpálya.

3.2.4 Célkitűzéseink

„A gyermek érdeke mindenképp felett áll.” (Körmöci Katalin)

- Szeretetteljes, biztonságot adó, érzelmekben gazdag, sokszínű, tevékenykedtető nevelés megvalósítása.
- Nyitott, bizalmas, empatikus, biztonságos, motiváló, szeretetteljes és otthonos légkör megteremtése.
- Egészséges életmódra nevelés, a gondozási feladatok önálló ellátása.
- A gyermeket körülvevő természeti és társadalmi környezetben jól eligazodó, a fejlesztésekben, tevékenységekben aktívan együttműködő,

egyéni ötletekkel bátran előrukkoló, jó kapcsolatteremtő képességgel rendelkező gyermekek nevelése.

- A képességfejlesztést sokoldalú, személyes, egyéni tapasztalatszerzéssel, megvalósítani.
- Változatos, sokszínű tevékenységrendszert felkínálni, biztosítani, amely az életkori-, és az egyéni szükségletekhez, érdeklődéshez, képességekhez igazodik, figyelembe véve az eltérő fejlődési ütemet, és a különleges bánásmódban részesülő gyermekek igényeit
- Az változatos élmények, tapasztalatszerzés, cselekedtetés biztosítása, amely a gyermekek aktivitását, motiváltságát, autonómiáját eredményezi.
- Természet szeretetre, annak védelmére nevelés. A környezettudatos magatartás megalapozása.
- A szülőkkel való kölcsönös segítségnyújtásra és bizalomra épülő rendszeres kapcsolattartás, nevelő partnerség kialakítása.
- Gondolatait kifejezésre juttatni tudó, árnyalt szókinccsel rendelkező, kommunikatív gyermekek nevelése.
- A tehetségigéreték felismerése és fejlesztése.
- Gyermekeinknek a kortárs és iskolai közösségbe történő beilleszkedésének elősegítése.

3.3 Az óvodai nevelés feladatai

Az óvodai nevelés általános feladata

Az óvodai nevelés alapprogramja általános feladatnak az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését tekinti. Ezen belül:

A **gyermek személyiségét** saját és közvetlen környezetéből származó információk, önállóan szerzett tapasztalatai, élményei, ez alapján kialakuló benyomásai, érzelmei, spontán és tudatosan formáló környezetével való interakciói, alakítják, formálják. A nevelés folyamatában önállóan szerzett tapasztalataira, élményeire építve **tudatosan tervezzük az egyéni fejlesztését, melyet spontán tényezők, genetikai adottságai, temperamentuma, családi környezete és a kortárs szocializálódás is befolyásolnak.**

Az óvodai nevelés a gyermekek szociális képességét, életre nevelését, minden későbbi fejlődés alapjaként kezeli, ezért a pedagógiai célok, értékek és feladatok párhuzamában tudatosan épít a szociális attitűdök kialakítására. Helyi, tevékenység központú pedagógiai programunk **fejlesztő hatásokban gazdag**

nevelési helyzeteket teremt az iskolai környezetben, az óvodáskorú gyermekek kompetencia fejlődésének elősegítésére.

Programunk kitűzött nevelési céljait és kiemelt nevelési területeit: a **fenntarthatóságra nevelést a tehetséggondozást** a gyermekek szükségleteinek, tevékenységeinek és képességeinek figyelembevételével, a gyermekek egyéni adottságaiból kiindulva valósítjuk meg. Tudatosan fejlesztjük az életkori sajátosságoknak megfelelően a gyermekek készségeit, képességeit, ismereteit, játékát, **érzelmi és akaratit tulajdonságait**. Kiemelt nevelési területeinket, a fenntarthatóságra nevelést és a tehetséggondozó tevékenységeket minden gyermek számára biztosítjuk. A tehetséggondozás elveinek megfelelően, **minden óvodás életkorban lévő gyermek, potenciális tehetségígéret**. Emellett a kiemelkedő képességterülettel rendelkező gyermekeket egyéni fejlesztéssel is támogatjuk. **A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása minden ember érdeke, ezért a környezettudatos szemlélet átszövi, kapcsolódik minden fejlesztési területünkhöz.**

3.3.1 Az egészséges életmód alakítása

Céljaink:

- Minden gyermek egészséges életmódra való igényének kialakítása.
- Testi fejlődésük elősegítése.
- Környezettudatos életmódra való felkészítésük.

Az egészséges életmódra nevelés fontossága hosszú távon meghatározza a felnövő gyermekek önmaguk által kialakított **egészségkultúráját**. Az egészséges életmód magában foglalja a környezettel való harmonikus együttélést, a **természet szeretetét, védelmét, a környezettudatos magatartás gyakorlását**. A gyermekeknek sajátos, életkori szakaszonként és egyénenként változó testi, lelki szükségletei vannak. A szükségletek kielégítésében, a gyermeki személyiség alakulásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezetnek meghatározó szerepe van. Ezért célunk, hogy a nagycsoportunkba járó gyermekek számára biztosítsuk a feltételeket, hogy a **gondozási feladataikat önállóan láthassák el**, egyéni igény szerinti segítségnyújtás mellett.

Feladataink:

A gondozási tevékenységek és az egészséges életmód alakításának tartalma:

- Az óvodai **életritmus**, életrend kialakítása.
- Helyes **táplálkozás** módjának kialakítása: idő, étrend, étkezési szokások.
- **Testápolási** teendők, mosdó, WC használat szokásának kialakítása.

- Szükséges **öltözködési** szokások kialakítása, önálló öltözködés gyakorlása.
- Mindennapos **mozgás** tevékenységek lehetőségének biztosítása: szabad mozgás, tervezett mozgásos tevékenységek formájában.
- **Pihenés**, szabad tevékenység biztosítása.

Az egészséges életmód kialakításának, az egészséges, biztonságos, nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes óvodai légkör megteremtése az alapja. A gyermek alapvető, fizikai szükségleteinek kielégítése, a megfelelő gondozottságának biztosításához járul hozzá. Fontos ezen a területen a családdal való szoros együttműködés, egymás rendszeres tájékoztatása mindkét fél részéről, a gondozáshoz kapcsolódó szokások kialakítása érdekében.

3.3.1.1 A gyermekek gondozási-, testi- és mozgásigényének kielégítése

A gyermekek befogadásakor felvesszük az **anamnézisüket, szülői jellemzésüket és nyilatkozatukat**, amely alapján megismerjük a gyermekek egyéni egészségügyi igényeit, betekintést nyerünk az otthoni és kortárs kapcsolataiba, a családban elfoglalt helyére, kedvenc játék-, és tevékenység szokásaiba stb. Ez alapján (is) törekszünk az egyéni, fokozatos fejlesztésének megvalósítására, és önállóságra nevelésére.

Az összerendezett, harmonikus mozgáskoordináció fejlődése érdekében fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek **minél több időt töltsenek el a szabad levegőn**.

Napirendünket úgy alakítjuk, hogy a gyerekek a nap folyamán délelőtt és délután is, lehetőleg több órát tölthessenek az udvaron, szabad, nagymozgásos tevékenységekkel. Olyan udvari játékeszközöket, sporteszközöket biztosítunk, amelyek lehetővé teszik a gyermekek **sokoldalú mozgásigényének kielégítését**.

- A pihenés, szabad játékidő, nyugodt körülményeinek a biztosításával elérhetjük az **életkori szintnek megfelelő kiegyensúlyozott idegrendszeri fejlődés** elősegítését.
- Az egészséges életmódra nevelés nemcsak az óvoda udvarának és épületének célszerű hasznosítását jelenti, hanem **gyakori séták, kirándulások szervezését** a szabad levegőn, a természeti környezetben.
- Nagycsoportunkban kiemelt hangsúlyt fektetünk az **önálló testápolási teendők** ellátására: mosdó, WC használat, fogápolás, időjárásnak-, tevékenységnek megfelelő öltözködés, erre való igény kialakítása.
- Közös étkezéseink alkalmával **preferáljuk az egészséges ételeket, italokat. Speciális étrendet igénylő gyermekek számára diétás ebédet biztosítunk. Kiemeljük a vízivás fontosságát.** Hangsúlyt fektetünk a víz, az étel, az **ápoltság, tiszta környezet** megbecsülésére. Törekszünk az édes italok, édességek, egészségtelen ételek elkerülésére.

- Támogatjuk a friss gyümölcs, zöldség, magvak fogyasztását, amelyhez **gyümölcsnapok** alkalmával igénybe vesszük a szülők segítségét.

3.3.1.2 Egészségük megóvása és edzése.

- Az anamnézis során felmerülő egyéni egészségügyi problémákat **adminisztráljuk, figyelemmel kísérjük**, a szülő irányításának megfelelően **gondozzuk**, amennyiben erre lehetőségünk van (ételallergia, asztma...)
- Gyermekünk évente orvosi-védőnői szűrő vizsgálaton vesznek részt, amely eredményéről a **szülőket személyesen tájékoztatjuk**.
- Szükség esetén a szülő beleegyezésével, együtt működésével, speciális prevenció, illetve korrekciós ellátást végző **szakemberhez irányítjuk** a gyermekét.
- **Beteg gyermeket nem fogadunk** az óvodába, illetve azonnal értesítjük a szülőt, ha felmerül ilyen eset. A szülő érkezéséig elkülönítve gondoskodunk róla.
- A **betegségek megelőzése** érdekében, és a tüdő friss oxigén ellátásáért a csoportszobában rendszeresen szellőztetünk, **legalább egyszer** naponta az udvaron tartózkodunk. Szükség esetén párologtatót helyezünk el.

3.3.1.3 A természeti-, és épített környezet értékeinek megszerettetése, védelmére irányuló szokások kialakítása.

- A természet megszerettetését a természet tevékeny megismerésére neveléssel alapozzuk meg.
- A csoportszoba bejárattal szemközti oldalon, reprezentatív helyen, **természetsarkot alakítottunk ki**, amely mindig friss, aktuális természeti érdekességek, megfigyelések helyszíne.
- Külön könyvespolcunk van a **természettudományos könyvek, folyóiratok, újságok** tárolására, a gyermekek számára mindig elérhető helyen.
- A babakonyhában szárított gyümölcs magvakkal, szemtermésekkel főzőcskéznek a gyermekeink.
- Környezettel kapcsolatos ingerek, információk, megfigyelések, tapasztalatok gyűjtésére felhasználjuk a **séták, kirándulások** alkalmait is.
- A csoporttal minden évben részt veszünk faültetésen, **minden gyermek ültethet és gondozhat** lágyszárú növényeket.
- Van kis **gyógy-, és fűszernövény kertünk**, A fákon **madáretetőket, odúkat** gondozunk.

- Ősszel, gyermekméretű kerti szerszámokkal lombseprésben vehetnek részt a gyerekek. Az iskola udvara minden évszakban teret ad a **természettel való tevékenységeknek, megfigyeléseknek.**
- A csoportszobában és a folyosókon **szelektív hulladékgyűjtés** folyik. Erre a célra megfelelő színű gyűjtőket helyeztünk el a gyermekek számára. Van **PET palack zsugorító** készülékünk is, amelyet ügyesen használnak a gyerekek, bár az **állandó ivó palackot** preferáljuk, mert **„cél a nulla hulladék”**.
- A gyermekeket fokozatosan, de hangsúlyozottan neveljük játzó környezetük, saját **holmijaik tisztántartására, rendezettségének megőrzésére, önálló helyreállításának igényére.**

3.3.1.4 A családi élet és az óvodai életrend egymáshoz való közelítése

A gyermekek beilleszkedését nálunk nehezíti az a körülmény, hogy utolsó óvodai évüket másik intézményben folytatják, hátrahagyva érzelmi kötődéseiket, a megszokott óvodai napirendet, helyi szokásokat, kedvenc játékeszközeiket...

A hozzánk nagycsoportba jelentkező gyermekeket júniusban, **ismerkedő délutánon** látjuk vendégül, hogy segítsük a szeptemberi beszokást, az új óvodai életkép kialakítását, elindítsuk az **érzelmi kötődés megalapozását**. Amennyiben erre a váltásra érzelmileg nem érett gyermekkel találkozunk, személyes, egyéni érdekében beszélgetünk a szülőkkel az **intézményváltás valódi szükségességéről**. A befogadás idején külön figyelmet fordítunk a **szeretetteljes kapcsolódás kiépítésére, a biztonságérzet megalapozására**, nemcsak a gyerek, hanem a szülők részére is.

- Első pillanattól törekszünk a mindennapi élményszerű nevelésre, és az iskolaelőkészítő tevékenységek fokozatos kiépítésére.
- A család megfelelő előkészítésének köszönhetően, sokszor az iskolánkba járó nagyobb testvérek után, a gyermekek többsége várja az iskolába lépést, lelkiileg felkészülten, és életkori, egyéni sajátosságaihoz mérten örömmel jönnek az új, „iskolaelőkészítő” nagycsoportba.
- Számunkra a szokásrend szabályok kiépítése az életkori sajátosságok miatt könnyebb. Számítunk a gyermekek előző intézményből hozott igényeire, addig kialakított, beépült szokásrend szabályok felelevenítésére, a szülők nevelőpartneri hozzáállására, legfőképp az első hetekben.
- Ha a család és az óvoda más értékrenddel rendelkezik, a szeretetteljes, egymást tisztelő közösség megóvása érdekében, a megegyező nézőpontokra fektetünk hangsúlyt, és tiszteletben tartjuk az egyéni nevelési elveket, amennyiben azok a gyermek fejlődésének érdekeit, és jogait szem előtt tartják. Ellenkező esetben, a gyermek érdekeinek

védelmében, a szülők számára fogadó órát tartunk, és a kerületi pedagógiai szakszolgálathoz fordulunk nevelési tanácsadásért. Gyermekvédelemre szoruló esetben, a 1997. évi XXXI. törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló **törvény szerint járunk el.**

Az óvodapedagógus feladata az egészségfejlesztés területén, és a feltételrendszer megteremtése:

- Minden gyermek megfelelő **gondozottságának biztosítása** (idő, hely, megfelelő eszközök, személyi feltétel.)
- A gyermek alapvető **fizikai szükségletei kielégítésének segítése egyéni igény szerint.**
- Az időjárástól függően a lehető **legtöbb idő eltöltése a szabadban**, illetve ennek biztosítása, séták szervezése.
- Az **egészséges óvodai környezet** megteremtése.
- Szellőztetés, szükség szerint, télen párologtató elhelyezése a csoportszobában, nyáron megfelelő hőmérséklet beállítása.
- Gondot fordítani a gyermekek **réteges, praktikus öltözködésére**, illetve az erre való igény kialakítására.
- Példamutatás a **tisztálkodás, arra való igényesség** terén.
- **Nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes óvodai légkör** kialakítása, fenntartása az egész nap során.
- A gyermekek **ingergazdag környezetét kialakítani, fenntartani.** Az udvaron és a csoportszobában egyaránt biztosítani a lehetőséget a változatos, sokféle tevékenységhez.
- Az óvoda vezetőjének haladéktalanul jelezni, **amennyiben balesetveszélyt észlelünk.**

Pedagógusi attitűd: Pozitív-elfogadó, befogadó, szeretetteljes, érzelemgazdag, határozott, igényes, személyes mintaértékkel rendelkező, óvó, segítő, magyarázó, bemutató, vidám, pozitív megerősítő, önállóságot támogató.

Sikerkritérium:

- A gyermekek szokásaiba épüljön be a **rendszeres, gondos tisztálkodás, fogápolás**.
- **Végezzék önállóan a testápolási tevékenységeket** a nap során, amikor egyéni szükségleteik megkívánják.
- **Önállóan, megfelelő sorrendben öltözködjenek**, vetkőzzenek, képesek legyenek kiválasztani az időjárásnak megfelelő ruházatot.
- Váljanak igényessé **környezetük rendjére és tisztaságára**.
- Ismerjék a **kulturált étkezés** szokásait, biztonságosan használják az evőeszközöket.
- Figyeljenek környezetük **gazdaságos energiafelhasználására** nevelői segítség nyújtás útján.
- Igényeljék és szeressenek a szabadban tartózkodni, **nagymozgásos tevékenységeket** végezni.
- Váljon természetes szükségletükké a mindennapi, **örömteli testmozgás**.
- Tudják **felismerni, megnevezni testrészeiket**.
- Váljanak képessé összehangolt, **harmonikus mozgásra**.
- Legyenek képesek tempóváltásra, önmaguk irányítására, hosszantartó **erőkifejtésre**.
- **Mozogjanak biztonságosan** ismert környezetükben és legyenek képesek tevékenységeikhez **szükséges eszközöket használni, játékszabályokat betartani**, egymásnak, szükség esetén **segítséget nyújtani**.

3.3.2 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

„A gyermeki szabadságnak csak a közérdek állíthat cenzúráját.” /Montessori/

Célunk:

- Szeretetteljes, állandó értékrend, érzelmi biztonságot nyújtó légkör kialakítása, amelyben gyermekek társas kapcsolataik, interakcióik során
- képessé válnak az együttéléshez szükséges **társadalmilag elfogadott erkölcsi normák betartására, a közösségi élet szabályainak elfogadására**.
- Ismerjék meg a **keresztény kulturális értékeket, szokásokat, hagyományokat**, amelyek a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális

értékek, a hazaszeretet, a szülőföld, a családhoz való kötődés alapját képezik.

Feladataink:

3.3.2.1 Szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó, egymást megbecsülő óvodai légkör kialakítása.

- A befogadás pillanatától kezdve, személyes példamutatással képviselni a magasabb erkölcsi értékeket.
- A szeretet és kötődés képességének fejlesztése.

Az óvodáskorú gyermekek jellemző sajátosságából kiindulva, hogy magatartásuk érzelem vezéreltségű, törekszünk arra, hogy a hozzánk járó gyermekeket az óvodában **érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, harmonikus, szeretetteljes légkör vegye körül**. Különösen befogadáskor, a nagycsoportos gyermek is igényli, hogy **a szülő felkészítse az új helyzetre, környezetre, és az óvodapedagógus biztosítsa a kedvező érzelmi hatásokat számára**. Ehhez szükséges az **összes intézményi dolgozó, az óvodapedagógusok és a gyermekek közötti pozitív attitűd**. A pozitív érzelmi vonal mentén, a szeretet és kötődés képességének alakítása is elkezdődik.

Különös gondot fordítunk az első hetekben a gondozási feladatok, testi szükségletek ellátásának segítésében, amellett, hogy **minden önállóságra törekvést pozitívan megerősítünk**. A gyermekeknek saját öltöző szekrényük van, önállóan választott jellel, hiszen az óvodás gyermek részben azonosul az őt megkülönböztető motívummal. A saját szekrényét nálunk minden gyermek maga kezeli és elvárjuk, hogy tiszteletben tartsa a másét. Elhelyezheti otthoni holmijait, motiváljuk annak rendben tartására, mi is csak kérés esetén, segítségnyújtás céljából nyúlunk hozzá.

3.3.2.2 A csoportkohézió alakítása, a kortárs kapcsolódások, kötődések elősegítése.

- Érzelmek kifejező képességének, kommunikáció módjainak, lehetőségeinek fejlesztése.
- Gyermekközpontú nevelés, élményközpontú tevékenységek szervezése.
- Az élménybefogadás képességének fejlesztése.

A gyermek-gyermek, gyermek-pedagógus és a csoportkohézió pozitív érzelmi viszonya a közös élményeken keresztül mélyül. Ezért mindennapi tevékenységeinkbe **igyekszünk beépíteni az élménypedagógia, a szeretet pedagógia** minél több elemét, hogy támogassuk a pozitív társas megnyilvánulásokat és kommunikáció lehetőségét. A gyermekek interakcióiban megnyilvánuló erkölcsös

viselkedést elismerjük, példaként vonultatjuk fel. Havonta egyszer, óvodán kívüli programot szervezünk vagy izgalmas projekt napon veszünk részt az iskolásokkal, életkori sajátosságnak megfelelően, differenciált tartalommal. Az **élménybefogadó képesség fejlesztése** érdekében finomítjuk a gyermekek szenzitivitását, felkeltjük az érdeklődésüket, biztosítjuk a nyugodt, befogadásra alkalmas légkört, magatartást, baleset megelőzést, gyakoroljuk a megfelelő **figyelm koncentrációhoz** szükséges szokásokat, **érzékszervi játékokkal és meditatív jellegű** tevékenységekkel fejlesztjük a komplex befogadó képességet. Gondoskodunk az élmények **tevékenységbe való integrálásáról**: felidézéséről, újra éléséről, továbbviteléről.

3.3.2.3 Csoportközösséggel kialakított és elfogadott közös szokásrend szabályok, normák kialakítása, betartatása.

- Az ellenőrzés, értékelés rendjének kialakítása.
- Törekedni a pozitív megerősítésre, minden gyermek egyenlő hozzáférése, a fejlesztő értékelésre.

A közös élményeken alapuló tevékenységek megalapozzák a gyermekek erkölcsi, akarati tulajdonságait, szokás-és normarendszerét. A szokásrend szabályokat a gyerekekkel közösen alakítjuk ki, de hagyományos, szokásaink is vannak. Kislétszámú csoportunk lehetőséget biztosít arra, hogy **naponta, beszélgető kör** alkalmával, minden gyermek örömét, bánatát, élményét türelmesen meghallgassuk. Amennyiben segítséget igényel valaki, **együttérzésünket fejezzük ki, önálló véleményt nyilváníthatnak a gyerekek vagy tanácskozást indítunk**. Rendezetlen konfliktus esetén is hasonlóan járunk el. A konfliktus kezelést **kompromisszum kötéssel, mindkét fél elégedettségével zárjuk**. A meghallgatás felszínre hozza a belső feszültségeket, megnyugvást, biztonságot jelent a gyermekek számára. Ezért hangsúlyt fektetünk a konfliktus kezelési technikák megismerésére, elsajátítására. A gyermeki magatartás alakulása szempontjából óvodapedagógus, **az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.**

Szokásrend szabályaink gyakorlását és a gyermekek tevékenységei során megnyilvánuló magasabb érzelmi intelligenciára utaló viselkedést figyelemfelhívással, dicsérettel, pozitívan megerősítjük. **Közös ellenőrzés, értékelés szokásának kialakításával**, - ahol mindenki őszinte vélemény nyilvánítását meghallgatjuk, - arra motiváljuk a gyermekeket, hogy **helyes önértékelésre, saját és egymás produktumainak, tevékenységeinek megismerésére, megbecsülésére, és elfogadására törekedjenek**. Az ellenőrzésnél, értékelésnél fontos szempontnak vesszük az **egyéni sajátosságokhoz mért, fokozatos előrehaladást**. A gyermekek társas

megnyilvánulásaiba igyekszünk beépíteni a **fejlesztő értékelés** módszerét az önbecsülés, az **élethez való pozitív hozzáállás** elősegítéséért.

3.3.2.4 A magyar nép hagyományainak, szokásainak megismertetése, hazaszeretetre nevelés.

- Az árnyalt magyar beszéd támogatása személyes példaadás során.
- Törekedni a magyar folklór, díszítő művészet megismertetésére a mindennapi tevékenységekbe építve, továbbá jeles napok, ünnepi események alkalmával.
- Lakóhelyünk, a főváros természeti és épített környezeti értékeinek megismertetése séta, kirándulás alkalmával. Lehetőség szerint bevonni a tevékenységekbe **Magyarország élővilágának megismerését**, különösen a reliktum fajokat. Szűkebb környezetünkben élő védett állatokat, növényeket ismerjék fel, óvják a gyermekek.

„Az óvodás korban kell lerakni a nemzeti hovatartozás alapjait. A tudatalatti nemzeti vonások legjobb megalapozója a néphagyomány, elsősorban a játék- és gyermekdalaival.” (Kodály Zoltán)

A magyarságtudat megalapozása Kodály Zoltán olvasatában születés előtt kilenc hónappal kezdődik, amikor az édesanya magyar dallamokat dúdol, anyanyelvén beszél magzatához. Mivel a gyermek minden környezetéből jövő ingert felfog, növekedésével kitágul a világ megismerésére való lehetősége. Egyre több tapasztalatot, élményt merít elsősorban a természetből, a szűkebb-tágabb környezetével való megismerése során, majd kortárs közösségbe kapcsolódásakor. Mind a családban, mind az óvodában **szüksége van a megfelelő mintát adó, beszélő környezetre**, az élhangsúlyos magyar nyelv, szókincs, szófordulatok beépüléséhez. (Beszédfejlődési zavar, diszfázia esetén, **logopédushoz irányítjuk** a gyermeket, a szülő tájékoztatása után.)

Az óvoda feladata, hogy **minden gyermek számára biztosítsa a helyes magyar beszéd, néphagyományok, szokások, népi játékok megismertetését**, a nemzeti identitástudat és hazaszeretet érzésének kialakítását. Ezért fejlesztési tervünkbe alapelemként építjük **a magyar folklór elemeit, a Kodály módszert**. Jeles napok, ünnepek alkalmával élményeket, motívumokat merítünk a magyar **népművészet gazdag tárából**. A mindennapi mese, vers, zene hallgatás, mondókázás anyagát, egyrészt **a magyar népi kultúrából**, másrészt a magyar **gyermekirodalom kincseiből** merítjük.

Törekszünk arra, hogy **lakóhelyünk szépségeire, a főváros természeti és épített környezeti értékeire** séta, kirándulás alkalmával rácsodálkozhassanak, megismerhessék a gyermekek. Lehetőség szerint bevonjuk tevékenységeinkbe **Magyarország élővilágának megismerését**, különösen a reliktum fajokat.

Szorgalmazzuk, hogy a szűkebb környezetünkben élő védett állatokat, növényeket ismerjék fel, nevezzék meg és óvják a gyermekek.

Az óvodapedagógus feladata és a feltételrendszer megteremtése az érzelmi, erkölcsi, közösségorientált nevelés folyamatában

- **Szeretetteljes, biztonságot nyújtó óvodai légkör kialakítása.**
- **Szülőkkel nevelőpartnerség kialakítása.**
- **Személyes példamutatással képviselni az erkölcsi értékeket.**
- **A szeretet és kötődés képességének fejlesztése.**
- **A csoportkohézió alakítása, a kortárs kapcsolódások, kötődések elősegítése.**
- **Érzelmeik kifejező képességének, kommunikáció módjainak, lehetőségeinek fejlesztése.**
- **Gyermekközpontú nevelés, élményközpontú tevékenységek szervezése.**
- **Az élménybefogadás képességének fejlesztése.**
- **Csoportközösséggel kialakított és elfogadott közös szokásrendszabályok, normák kialakítása, betartatása.**
- **Az ellenőrzés, értékelés rendjének kialakítása.**
- **Törekedni a pozitív megerősítésre, minden gyermek egyenlő hozzáférésére, a fejlesztő érékelésre.**
- **A magyar nép hagyományainak, szokásainak megismertetése, hazaszeretetre nevelés.**
- **Az árnyalt magyar beszéd támogatása személyes példaadás során.**
- **Törekedni a magyar folklór, díszítő művészet megismertetésére a mindennapi tevékenységekbe építve, továbbá jeles napok, ünnepi események alkalmával.**
- **Lakóhelyünk, a főváros természeti és épített környezeti értékeinek megismertetése séta, kirándulás alkalmával. Lehetőség szerint bevonni a tevékenységekbe Magyarország élővilágának megismerését, különösen a reliktum fajokat. Szűkebb környezetünkben élő védett állatokat, növényeket ismerjék fel, óvják a gyermekek.**
- **Olyan óvodai környezet kialakítása, melyben a gyermekek, balesetmentesen, biztonsággal mozoghatnak. A csoportszoba berendezésekor figyelembe kell venni a gyermekek életkorát, érdeklődési körük sokszínűségét, nemek szerinti összetételét.**
- **Biztosítani szükséges a játékhoz, a mozgáshoz, az irányított tevékenységekhez a megfelelő helyet, teret, eszközt, időt, személyi feltételeket.**

- **Szakmai felkészültség** biztosítása.

Pedagógusi attitűd: gyermekszerető, pozitív-elfogadó, türelmes, megértő, érzékeny, empatikus, segítő, következetes, igazságos, szakmailag felkészült, feddhetetlen erkölcsű.

Sikerkritériumok:

- A kortárs és felnőtt környezet motiváló hatására kialakul a gyermekek életkorának megfelelő kommunikációs képességük, alkalmazkodó képességük, önállóságuk, képesek akarataikat kulturáltan kifejezésre juttatni.
- A szociális, erkölcsi normák megismerésén, beépülésén keresztül kialakul az erkölcsi értékek felismerése, azok gyakorlása élethelyzetekben.
- Mindennapi társas környezetükben biztonságban érzik magukat, a helyes önismeret, énkép kialakulásával, társaik iránt tanúsított megértéssel, együttműködéssel, pozitív érzelmi beállítódással, a közösséggel kialakított társas normák, szokásrend szabályok betartásával.
- Rácsodálkoznak a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó jóra, szépre, tisztelik, becsülik, óvják azt.
- Interperszonális kapcsolatrendszerben spontán, és tervezett, nevelői hatásokon keresztül felismerik, hogy az emberek különbözőek, képessé válnak a másság elfogadására, toleráns magatartásmód gyakorlására, egymásnak való segítségnyújtásra.
- Az eltérő ütemben fejlődő, különleges bánásmódot igénylő gyermekek képessé válnak önmaguk elfogadására.
- Minden gyermek értékes tagnak érzi magát a csoportközösségben, segítenek lehetőséget teremteni saját és társaik értékeinek kibontakozására, személyiségfejlődésére.

3.3.3 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Célunk:

- A gyermeki személyiség teljes igényű kibontakoztatása, olyan változatos tevékenységek biztosításával, melyek által a természeti és társadalmi környezetről szerezhethet tudomást.
- Minden gyermek számára legyen eredményes a fejlesztés. Sokoldalú képességek, kompetenciák, logikus gondolkodás, kreativitás, spontán szerzett tapasztalataik alapján.
- Képességeiket, ismereteiket a mindennapi élethelyzetekben tudják felhasználni.
- Gyermekeink váljanak anyanyelviileg megfelelően fejlett, a környező világot megértő, önmagukat kifejezni tudó, öntevékeny iskolásokká.

Feladataink:

3.3.3.1 Az anyanyelv megismertetése, beszédkedv ösztönzése.

- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.
- Figyelembe kell venni az idegrendszeri érést, a gyermek családi környezetét, egyéni sajátosságait.
- Az óvodai anyanyelvi nevelés komplex folyamat, amely a nevelési folyamat egészében jelen van, ezért az értelmi képesség fejlesztésének alapja.

A gyermek objektív és szubjektív környezete egyaránt befolyásolja őt a beszéd észlelésben, beszéd értésben, a helyes beszéd elsajátításában. A gyermek kortársakkal való **szocializálódásának** is a **legfontosabb eszköze a verbális kommunikáció**. Ezért kiemelt feladatunknak tekintjük a mindennapi tevékenységeink során a **helyes minta adást, szabálykövetést és a kommunikáció különböző formáinak alakítását**. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szintén kiemelt figyelmet fordítunk. Az anyanyelvi fejlődés folyamatát már megemlítettük a 3.3.2.4.fejezetben. A mindennapi tevékenységeket összekötő várakozási időben (pl. étkezések előtt) is anyanyelvi játékokat, rigmusokat kezdeményezünk, hogy

ezzel teremtsünk vidám hangulatot, mulassuk a várakozási időt és hasznosítsuk azt nyelvi fejlesztésre.

3.3.3.2 Az értelmi képességek, kompetenciák, logikus gondolkodás, kreativitás fejlesztése

- Az óvodai nevelés a gyermek **egyéni érdeklődésére, meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket**, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
- Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a **gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása**, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség) **fejlesztése**. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését **elősegítő ösztönző környezet** biztosítása.

A gyermekek képességének feltárása

„Alkossa meg a gyermek a tudást, ne készen kapja! A kész tudás szükségtelenné teszi, hogy végig járja és megtanulja a tudás megszerzésének útját. Minél többféle utat járhat végig a gyermek, annál valószínűbb, hogy megtalálja, milyen területen, hogyan tud a leghatékonyabb lenni.” (Gyarmathy Éva)

Minden gyermekünkről **sokoldalú képesség feltárást** végzünk, hogy személyiségét minél jobban megközelítve megismerhessük. Elsősorban megfigyelésekre, viselkedés elemzésre, információ gyűjtésre támaszkodunk.

A hozzánk nagycsoportra érkező **gyermekkel és szüleivel, előzetesen beszélgetünk, játszunk**. A csoportközösséggel, **játékos délután** keretében ismerkedhetnek meg a gyermekek. A hozzánk járó családok gyermekeiről szeptemberben **anamnézist, szülői jellemzést** kérünk.

A gyermekek óvodai **mérése, értékelése a teljes nevelői folyamatban jelen van**. Minden tevékenységben megfigyelünk, értékelünk. Az információkat rendszeresen és szükség esetén is **lejegyezzük a törvény által előírt módon**. Tapasztalatainkat, mérési eredményeinket, a szakvéleményeket és a gyermek személyiségéhez kapcsolódó összes dokumentumot a gyermek **egyéni fejlődését nyomon követő dokumentációban** rögzítjük, elemezzük, összességében értékeljük, amely alapján

egyéni fejlesztési tervet készítünk. Az értékelés során fokozottan figyelünk a gyermek aktuális teljesítőképességére, a fejlődési állapotára és az önmagához mért fejlődési eredményére. A gyermek csoportközösségben elfoglalt helyét, illetve a csoport alakulását szociometriai elemzéssel mérjük, értékeljük, segítjük pozitív irányba történő befolyásolását. A szülőket a mérési-értékelési eredményekről **rendszeresen, személyesen, fogadó óra keretében tájékoztatjuk**. Óvodánkban a gyermekek megismerésével és az óvodapedagógus széleskörű módszertani szabadságával élve, nagymértékben építjük tevékenységeink tervezését a **gyermekek kíváncsiságára, hozott élményeire, meglévő tapasztalataira, ismereteikre**, amelyeket az egyéni és csoportos érdeklődésüknek, teherbírásuknak megfelelően

bővítünk **változatos érzékszervi tapasztalatokra ható tevékenységek szervezésével**. Így bővül ismeretük a közvetlen és tágabb természeti és társadalmi környezetről. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegíti az ösztönző környezet biztosítása. Intézményi pedagógiai programunk egyik **kiemelt nevelési területének tekinti a tehetségondozást**, mely elemei közé tartozik a képzelet, fantázia és a kreativitás fejlesztése. A tevékenységek tervezésénél és a játékos feladatok megoldásaiban törekszünk a **sokszínűsésre, a spontán helyzetek kihasználására, a humor beépítésére**, a probléma megoldáskor **többféle megoldási lehetőség** szorgalmazására. A fantázia, kreativitás, tehetség összetevők fejlesztésére külön játék tevékenységekkel készülünk.

3.3.3.3 A tevékenységek szerepe a nevelési cél elérésében

„A gyermek **személyisége és a tevékenysége kölcsönösen egymásra hatva fejlődnek. A gyermek tevékenykedő lény. Személyisége komplex tevékenységek által fejleszhető a leghatékonyabban. A képességfejlesztés érdekében végzett tevékenység (akár spontán, akár pedagógiailag megtervezett) csak akkor igazán fejlesztő hatású, ha eleget tesz az alábbi feltételeknek: **Tárgyi és alanyi eredménye van**: a tárgyi eredmény a nyilvánvalóan látható produktum, például egy elkészült rajz, felépült vár, terített asztal vagy a szeméttől megtisztított udvar, bekötött cipőfűző, egy ügyesen elkapott labda; az alanyi eredmény az a hatás, amit mindez az egyénben kivált: a sikerélmény, a megnyugvás vagy a fejlődő képességek. **Képességfejlesztés és képességfelhasználás is egyben.**” (Fábián Katalin)**

„Meggyőződésünk, hogy a tevékenységek által nevelődő gyermek felnőve **aktív részese lesz saját természeti és társadalmi környezete kialakításának**. Éppen ezért a tevékenységközpontú óvodai nevelés tartalma a tevékenységeken keresztül jut érvényre és a nevelési folyamat, négyes **feladatrendszerének elemei a gyakorlatban nem különülnek el egymástól**.

A feladatrendszer elemei:

1. **Játék és tanulási tevékenység**
2. **Társas és közösségi tevékenység**
3. **Munkatevékenység**
4. **Szabadidős tevékenység**

A feladatrendszer elemei **egymást átszőve érvényesülnek** és valamennyien együtt jelentik az óvodáskorú gyermek nevelésének tartalmát. Ezt azért is szükséges hangsúlyozni, mert **a gyermek életmegnyilvánulásaiban sohasem különülnek el a különböző tevékenységek**, azok komplex módon, egymást kiegészítve jelennek meg." (Fábián Katalin: Tevékenységközpontú óvodai program)

Az óvodapedagógus feladata és a feltételrendszer megteremtése az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása során:

- A gyermekek **erősségeinek** és esetleges **gyengébb képességeinek feltárása**, az életkori, egyéni sajátosságainak figyelembevétele mellett.
- Minden gyermek **egyéni fejlesztési tervének** kidolgozása, a céloknak megfelelő fejlesztés biztosítása,
- a **változások nyomon követése**, arról a törvénynek megfelelően rendszeres dokumentáció vezetése, szükség esetén szakember igénylése,
- a **szülők meghatározott időnkénti tájékoztatása** a mérési értékelési eredményekről.
- A gyermek felkészítése a mérésekre.
- A tevékenységek során az **esélyegyenlőség biztosítása**.
- **Kommunikációs környezet** megteremtése, a beszédkedv motiválása, a társalgó környezet fenntartása kérdésekkel, beszélgető körrel, élménybeszámolókkal.
- **Beszédfigyelem** fejlesztése annak érdekében, hogy megvalósuljon az egymás meghallgatására törekvés az egyéni érvényesülés mellett.
- Beszédhibás gyermekek **logopédiai felmérése, ellátásának** intézése.
- Dramatikus játékok, bábozás, szerepjátékok, nyelvi játékok, mondókázás kezdeményezése.
- **Mindennapi mese hallgatás** feltételének biztosítása, (otthoni szorgalmazása.)
- A gyermekek **beszédkészségének, nyelvi kifejezőkészségének, kommunikációs készségének fejlesztése**: szókinccs bővítés, helyes beszédtechnika fejlesztése.
- A vizuális és auditív észlelés összekapcsolásának **fejlesztése, szándékos figyelem, figyelemkoncentráció** fejlesztése.
- **Példaértékű mintaadás** a változatos nyelvi fordulatokkal, választékos szókinccsel, logopédiailag tiszta, artikulált beszéddel, egyértelmű metakommunikációval.

- Megteremteni a **változatos tevékenységek**, tapasztalatszerzések, tanulás körülményeit, spontán és tervezett tevékenységekkel.
- Tervezni a gyermek szükségleteire, **pihenésére, szabad játékban való regenerálódására, mozgás igényére.**
- Tervezni az **egyéni differenciálásra**, képességfejlesztésre: az egyensúly-, taktilis-, kinezetikus-, auditív-, vizuális-, észlelés, a nagymozgások, a finommotorika és a cselekvések tervezésének területén.
- A fejlesztő tevékenységek tervezését, szervezését **komplex módon** kezelni.
- **Tehetség gondozást, tehetségfejlesztést** beiktatni minden tevékenységbe.
- Tapasztalatszerzés biztosítása a természeti és társadalmi környezetről.
- Bevéső készség, **emlékezet fejlesztés** memoriterekkel, mélyítéssel.
- Biztosítani az élmények átadását, újra élésének lehetőségét, **többszörös feldolgozását**, az emlékezőképesség, memória fejlesztését.
- Alkalmazni az **adaptív oktatásszervezés** módszereit.
- Megvalósítani az **inkluzív pedagógiát.**
- Gondosan tervezni, beszerezni, előkészíteni a tevékenységekhez szükséges **eszközöket** (hely, idő, tér, tárgyi eszközök).

Pedagógusi attitűd: jó kapcsolatteremtő képesség, logopédiai tisztaság, helyes, beszéd képesség, kreatívan gondolkodó, probléma megoldó, jó szervező képesség, élmény központúság, alapos, körültekintő, tudatos tervező, precíz adminisztráció készítő, reflektíven gondolkodó, játékos, spontán helyzeteket kihasználó, humoros, alkalmazkodó, kommunikatív, példaértékű, sikerélményhez juttató, szakmailag felkészült, modern pedagógiai módszerek ismerője.

Sikerkritérium:

- A gyermek tisztán ejti a beszédhangokat, egyéni eltérés lehetséges a fogváltás miatt.
- Gondolatait, érzelmeit képes szavakba önteni, összefüggő mondatokban kifejezni.
- Érthetően kommunikál társaival és a felnőttekkel, életkorának megfelelő szókinccsel rendelkezik.
- Képes végig hallgatni és megérteni mások beszédét.
- Türelemmel, beszédfigyelemmel rendelkezik másokra való tekintettel.
- Képes emlékezetből feleleveníteni önállóan választott verset, mondókát.
- Figyelem koncentrációja életkori, egyéni sajátosságainak megfelelő.
- Képes elmélyülten tevékenykedni, együttműködni egy probléma megoldása kapcsán, közös tevékenységek alkalmával.
- Igényli, várja és szereti a közös tevékenységeket.
- Képes előállni egyéni ötlettel, véleményt formálni.

- Életkorának, egyéni sajátosságainak megfelelő szabálytudattal rendelkezik a tevékenységek és a csoportos együttműködés- és a balesetek megelőzése szempontjából.
- Képes élményei többirányú feldolgozására, átadására, felelevenítésére.
- Életkorának, egyéni sajátosságainak megfelelő módon képes értékelni önmaga és társai alkotását, produktumát, viselkedését.

3.4 Az Óvodai élet megszervezése

3.4.1 A tudatos óvodai nevelés szubjektív, objektív feltételei

3.4.1.1 Szubjektív feltételek

Az óvodában a nevelőmunka **középpontjában a gyermek áll.** A gyermekek nevelésében **kulcsfontosságú** szerepet tölt be az **óvodapedagógus**, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje **modell**t, mintát jelent a gyermek számára. A gyermekek személyiség fejlesztése nagy részben függ attól, hogy milyen értékeket preferál, képvisel az óvodapedagógus a **gyermek családi környezete** mellett. Az óvodai nevelés eredményességét befolyásolja még az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését **segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkája.** A tevékenységközpontú óvodai program megvalósítása során a csoportban dolgozók munkája, szükség szerint össze hangolttá válik. Tudniuk kell, milyen célok érdekében, hogyan kívánják alakítani, megvalósítani a gyermekcsoport fejlesztését. A közös tudás, megsokszorozza a felnőttektől kiinduló nevelő hatásokat.

3.4.1.2 Objektív feltételek

Óvodánk rendelkezik a tevékenység központú pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Az óvoda épületét, udvarát, kertjét, berendezését oly módon alakítottuk ki, hogy az szolgálja a gyermekek **biztonságát, kényelmét, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését,** lehetővé tegye **mozgás- és játékigényük** kielégítését.

Programunk megvalósítása **különleges feltételeket** igényel: a gyermekek számára egyénileg is **elérhető eszközöket, sokféle tevékenység kínálását, a személyes tapasztalatszerzés lehetőségét.** A csoportszoba világos, melyben egy mosdó is található, hogy a gyermekek a csoportszoba elhagyása nélkül, **önállóan juthassanak vízhez** önkiszolgálás **céljából** (vízivás, festés, kézmosás, növényápolás...). A terem tágas, esztétikus berendezésű, tiszta, ideális környezetet nyújt 12-14

kisgyereknek, ahol **különböző játéktereket** alakítottunk ki: babakonyha, babaszoba, könyvtár, rajzsarok, építő tér, természetsarok, nagyméretű foglalkoztató szőnyeg a közös tevékenységekhez. Kényelmes, **megfelelő testtartást** biztosító **kisgyermek méretű** asztalok, székek a manuális tevékenységekhez és az asztali játékokhoz. A gyerekek kedvence pedig a babaszoba fölé magasodó, létrával megközelíthető kis **galériakuckó**, amely az intimitás, beszélgetés, szerepjáték, könyvnézegetés, pihenés színhelye.

Külön mosdó helyiség található a folyosón, közel a csoportszobához, amely használhatósága megfelelő a gyerekek életkori sajátosságainak és testmagasságának. **Nagyméretű öltözőnkben** minden gyermekünknek **saját szekrénye** van.

Az ősfás kert, mely két részre osztott - sport- és játékdvarra - sport- és futópályával, mászóakkal és egyéb udvari játékokkal az egészséges életmód kialakításában és a mindennapi szabad levegőn történő mozgásban, játékban kiemelkedő szereppel bír.

Az udvarunk azonban nemcsak az egészséges életmódra nevelés feladatainak megvalósítását teszi lehetővé, hanem **kellemes, balesetmentes** környezetet is biztosít a gyerekek számára a nagymozgásos játék tevékenységekhez. Az udvaron nagy, egybefüggő terek vannak, amelyek elősegítik pedagógiai célunk megvalósítását azzal, hogy a kooperáció és kommunikáció gyakorlása, az egész nap folyamán kölcsönösen, és akadálytalanul valósulhasson meg **az iskoláskorú gyerekekkel**.

A fából készült, esztétikus **árnyékoló pavilon** lehetőséget nyújt arra, hogy a szabadban tartott foglalkozásokhoz, akár asztalnál, kényelmesen, de uzsonnázáshoz, pihenéshez, könyv nézegetéshez, társas játékokhoz vagy egyéb manipulációs tevékenységek végzéséhez is kiválóan alkalmas.

Az udvarunk **madárbarát kert**. A gyermekek gondozzák az odúkat, etetőket. Az udvar alkalmas **mini gyógynövénykert** fenntartására, **rovarok, madarak, fák megfigyelésére**.

Intézményünk a szülők fogadására az épületen belül váró helyiséget tart fenn. A gyermekek a beszoktatási idő múltával **önállóan közlekednek** az intézményen belül. Az intézmény gyermekeit kapunyitó ügyeletes védi érkezéskor és a délutáni hazamenetel idejében

3.4.2 A nevelés időkeretei: napirend, hetirend

Gyermekeink egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez **folyamatos, rugalmas napirend és hetirend** biztosítja a feltételeket. Ezek **megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető**,

differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő **csopartos foglalkozások** tervezésével, szervezésével valósulnak meg. Napirendünk igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermekek egyéni szükségleteihez. **A rendszeresség és az ismétlődések** érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekek számára. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a **játék kitüntetett szerepét**. A napi- és hetirendet a **gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki**.

Napirendünkben a **gondozási tevékenységeknek** kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a **gondozás folyamatában is nevel**, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti **önállóságuk fejlődését**.

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését - az előző fejezetben bemutatott - **kötelező dokumentumok** szolgálják. Óvodai nevelésünk jóváhagyott tevékenységközpontú pedagógiai programunk alapján valósul meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezzük meg, **óvodapedagógusaink feltétlen jelenlétében és közreműködésével**.

Napirend

A napirend általános időkeretei:

- - **Szabad játék** tevékenység: 4 óra
- - **Étkezés**: 1 óra 15 perc
- - **Gondozási tevékenységek**: 1 óra, 15 perc
- - **Óvodapedagógus által kezdeményezett** tevékenység: 15 - 40 perc
- **Mindennapos mozgás, mese, zene hallgatás, játékos angol**: 1 óra
- **Udvari játéktevékenység, levegőzés, séta**: 1 - 3 óra

A napirendben az egyes tevékenységekre fordítható idő **rugalmasan változtatható** a körülmények, az évszakok, programok, a váratlan események stb. hatására, a gyermek közösség igényeinek megfelelően.

Hetirend

A hetirend kialakítása az óvodapedagógus feladata, tehát az alábbi hetirend csupán általánosságban és egyetlen lehetséges módon foglalja össze a megvalósítandó feladatokat. A tevékenységeket fejlesztési területenként tervezzük, de **projekt** módszerrel, **komplex** módon valósítjuk meg naponta. Számptalan variációval az adott óvodai csoport és a gyermekek igényeinek, képességeinek, összetételének stb. figyelembevételével nemcsak az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek helye, de az időkeret is változtatható.

Különösen a nevelési év elején teljesen másképp alakul, mert a **befogadás, beszoktatás idején** figyelünk arra, hogy minél **lazább, rugalmasabb, alkalmazkodóbb** hetirendet állítsunk össze **a gyermekek igényeihez**. Később, (az iskolára való felkészítés céljából) a hetirend és a napirend pontosabb betartását helyezzük előtérbe.

A hetirend tervezésénél arra kell figyelnünk, hogy **jusson elegendő idő a gyermeki szabad tevékenységek, kezdeményezések, ötletek és javaslatok meghallgatására, kipróbálására, közös megvitatására**. A rugalmasság, a helyzethez való alkalmazkodás elősegíti, hogy a hetirend **a gyermek életének észrevétlen szabályozója legyen**. Mind emellett, a tevékenységközpontú óvodai nevelés tükrében fejlesztéseink tartalma egymással **komplexen jelenik meg**.

A tevékenységközpontú nevelésben részesülő gyermek később „aktív részese lesz saját természeti és társadalmi környezete kialakításának”, ezért a hetirendben nem kell külön megjelölnünk a **mindennap érvényesülő, a nevelési tartalmakat átszövő környezeti nevelést**, amely kiemelt nevelési területünk. Ugyanígy, a **tehetséggondozást** sem jelenítjük meg külön, minden tevékenység leírásánál, mert a játékos, komplex **képesség fejlesztő tevékenységeink mindennapi részét képezi**.

A hetirend általános tartalma, időkerete:

<u>NAPONTA: kb. 15-20 perc</u>		<u>NAPONTA: kb. 35-40 perc</u>
H.	<ul style="list-style-type: none"> • Rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, • Mesehallgatás, • Zenehallgatás • Játékos angol 	<ul style="list-style-type: none"> • Beszélgetőkör, • Mozgás/irányított mozgásos tevékenység
K.	<ul style="list-style-type: none"> • Rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, • Mesehallgatás, • Zenehallgatás • Játékos angol 	<ul style="list-style-type: none"> • Beszélgetőkör, • Művészeti tevékenység: Verselés, mesélés, dramatizálás, • Művészeti tevékenység: Ének-zene
Sz.	<ul style="list-style-type: none"> • Rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, • Mesehallgatás, • Zenehallgatás • Játékos angol 	<ul style="list-style-type: none"> • Beszélgetőkör, • Külső világ tevékeny megismerése, matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése • fejlesztő ját. (osztott csoporttal) • egyéni fejl.(osztott csoporttal)
Cs.	<ul style="list-style-type: none"> • Rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, • Mesehallgatás, • Zenehallgatás • Játékos angol 	<ul style="list-style-type: none"> • Beszélgetőkör, • Művészeti tevékenységek: Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka • Népi játékok, népi tánc
P.	<ul style="list-style-type: none"> • Rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, • Mesehallgatás, • Zenehallgatás • Játékos angol 	<ul style="list-style-type: none"> • Beszélgetőkör, • Anyanyelvi nevelés

3.4.3 Óvodánk kapcsolatairendszere

3.4.3.1 Együttműködés a családokkal

Az alapprogrammal összhangban, **saját nevelési céljainkat és feladatainkat a családi nevelés kiegészítéseként tervezzük meg, tiszteletben tartva a családi nevelés elsődlegességét, és az intézményi nevelés kiegészítő funkcióját.** Mindent megteszünk azért, hogy a szülőkkel **nevelőpartneri** viszonyt alakítsunk ki. Gyermkeink fejlesztését a **szülők együttműködésével** valósítjuk meg, amely alapja a **kölcsönös tiszteletre, nyíltságra épülő bizalmi kapcsolat.**

Együttműködésünk formái

Közös programok:

intézményünk bemutatása tájékoztató jelleggel szülőknek, játékos ismerkedő délután a leendő óvodásainknak, szülői értekezlet, beszoktatás, tanévnnyitó ünnepély, családi nap, családi kirándulás, meghívott szakmai előadó, nyílt nap, karácsonyi teadélután, évente több szervezett projekt nap, anyák napi teadélután, tanévzáró ünnepély.

Egyéni együttműködési forma:

személyes fogadó óra, családlátogatás, kommunikáció a gyermek átadásakor naponta. (Egyéni dokumentációról bővebben a: 3.3.3.2. fejezetben.)

Az év eleji szülői értekezlet után, novemberben, személyre szabottan, időpont egyeztetéssel tájékoztatjuk a szülőket gyermekeik **bemeneti mérési-értékelési eredményeiről.** A továbbiakban - a törvénynek megfelelően, - a gyermek fejlődéséről készült dokumentációt, a szülők bármikor megtekinthetik, egyéni fogadó óra keretében. Ezek a beszélgetések lehetőséget adnak bizalmas jellegű információk cseréjére is a gyermekkel és környezetével kapcsolatban. A fogadó órát szükség szerint az óvodapedagógus vagy a szülő egyaránt kezdeményezheti. **A pedagógiai év végén, személyre szabott fejlesztő értékelést kapnak a gyermekek kedves búcsúlevél formájában.**

3.4.3.2 Óvodánk kapcsolatrendszere intézményi környezetben

Óvodánk **speciális helyzetben** van, mert egyetlen nagycsoportjába, több kerületből, és Budapest agglomerációjából **érkeznek** az 5. életévüket betöltött gyermekek. Javarészt alternatív programmal rendelkező, angol nyelvű vagy családi napköziből lépnek át hozzánk. Ezért bölcsődékkal nem tartunk kapcsolatot. Azokkal az óvodákkal, ahonnan több gyermek érkezik, vagy a gyermek fejlesztése szükségessé teszi, felvesszük a kapcsolatot. A gyermekek érdekében, elsősorban azoknak a felvételét, illetve az előző óvodából való átlépését támogatjuk, **akik**

tanulóikat az iskolánkban szeretnék folytatni. Ezért elsősorban az **intézményünkön belül**, a saját iskolánkkal tartjuk a kapcsolatot. Kölsönös szakmai segítség nyújtásért, közös program lehetőségek alkalmával a **11. és a 22. kerületi iskolákkal, óvodákkal is együttműködünk.**

Intézményen belül:

óvodapedagógusok, tanítók, tanárok, gazdasági iroda, pedagógiai munkát segítők, gyermekvédelmi felelős, igazgató.

A szakmai kapcsolattartás formái:

értekezleteken, alsós munkaközösség részeként, szakmai tapasztalatcserek alkalmával, közös rendezvényekre, projektnapokra készüléskor, ünnepek, kirándulások szervezésével, továbbképzéseken, óvodai bemutató, hospitálás alkalmával.

Kapcsolat a fenntartóval:

a fenntartói elvárások írásban, írásos beszámolókkal, kérvényekkel, szükség esetén megbeszélés, értekezlet formájában.

Intézményen kívül:

Briliáns Oktatási Alapítvány, mint fenntartó, 11. kerületi Polgármesteri Hivatal, 11. kerületi Pedagógiai Szakszolgálat, családsegítő szervezetek, egészségügyi intézmények, iskolaorvos, védőnői szolgálat, 11. kerületi és fővárosi közművelődési intézmények, rendőrség, civil szervezetek, 11. kerületi óvodák

A kapcsolattartás formái más intézményekkel:

telefonon, levelezéssel, e-mailben, személyes tárgyalás, konzultáció, tapasztalatcsere, hospitálás alkalmával, rendezvényeken, továbbképzéseken, konferenciákon, pályázatok alkalmával, felvételi kapcsán, szakvélemény kérelem útján stb.

3.5 Az óvodai élet komplex tevékenységformái és az óvodapedagógus feladatai

3.5.1 Játék

„A játék sajátosan céltudatos tevékenység: A játék célja mindig a gyermek belső feszültségéből, közvetlen indíttatásából ered, nem pedig valamiféle külső cél vezérli. Például: a gyermek a babaszobában azért tesz rendet a családjáték során, mert ez hozzá tartozik a játék tartalmához, s nem azért, hogy később rend legyen ott.” (Körmöci Katalin)

A játék célja:

- maga a játéktevékenység.
- mentálhigiénés feldolgozó mechanizmus, örömforrás.
- a tevékenységben megvalósuló tapasztalatszerzés élménye.
- kompetenciaképzés kielégítése.

Feladata:

Az óvodai nevelés leghatékonyabb eszközének a játékot tartjuk, mert a kisgyermek életkori sajátosságainak megfelelően a játék, az **alaptevékenysége**. A szabad képzettársításokat követő szabad játékfolyamat a legfejlesztőbb tevékenység a számára, mert a játék a **gyermek elemi, pszichikus szükségleteire épül**, mindennap, visszatérő módon. A gyermek a külső, belső környezetéből származó tagolatlan benyomásait játékban dolgozza fel. Ezért a játék kiemelt jelentőséggel bíró, egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenység. Ezért az óvodában **előtérbe helyezzük a szabadjáték túlsúlyának érvényesülését**, amelynek kiemelt jelentősége, megmutatkozik a napirendünkben.

A csoportszobában **megfelelő teret** biztosítunk a játékhoz. A teret **játéksarkokkal** tagoljuk a tevékenységekhez, amelyet gyermek méretű, **alakítható, biztonságos** bútorokkal különítünk el. Van galériakuckó, babakonyha, babaszoba, fodrászszarok, rajzasztal, bábok, különböző konstrukciós játékok, társas játékok, változatos kínálat, téma szerint válogatott gyermekkönyvekből, foglalkoztató szőnyeg. **A nagycsoportos életkornak megfelelően, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokkal, eszközökkel, biztosítjuk a szerepjátékok elősegítését, a szabálytudat erősítését.** Minden fejlesztő tevékenység tervezésében - a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően, - törekszünk az élményszerűsége, a játékosság, a gyermekek aktivitására.

3.5.1.1 A szociális képességek kialakulásának segítése

A játéktevékenység elősegíti a gyermek számára a szocializálódást a környezetével. „A folyamat során a gyermekek olyan tudásra, képességekre és állapotokra tesznek szert, amely alkalmassá teszi őket arra, hogy a különböző csoportoknak és a társadalomnak többé-kevésbé hasznos tagjaivá váljanak.”

(Körmöci Katalin)

A szociális tanulás az alábbi módon mutatkozik meg:

Szerepekhez kötődően, amelynek megformálása egy társadalmi helyzethez tartozó viselkedési kellékeknek, cselekvési módoknak olyan együttesét, sztereotípiáját jelenti, amelyet a külvilág elvár attól, aki társadalmi viszonylatai révén ilyen helyzetben van. A szerepeket tehát a valóság táplálja, amely a játék témájában és tartalmában mutatkozik meg. Ilyen szerepek: anya, apa, boltos, rendőr, orvos, sofőr, postás stb.

A gyermeki szerepre jellemző:

- önként vállalt, következmény, kötelességtudat nélküli,
- nem a szerepet reprezentáló személlyel, csak a viselkedésével való azonosulás jellemzi.
- a szerepfunkciók csak részjelenségek, az idő, tér, a helyzet teszi azzá.

A játék témájában, amely a környező valóság jelenségeiről, történéseiről, benyomásairól szól. Például: családi környezet, óvodai környezet, lakóhelyi környezet stb. „A kicsiknél a cselekvés (anya: babát ringat), a nagyobbaknál a tárgy (orvos: injekciós tű, orvosi tásk), a legnagyobbaknál a szerep hordozza a játék témáját. A valóság táplálja, amelyet a gyermek átélt, és amely élményeit képezi. Nagycsoportunkban a fejlettebb, szerepjátékok, konstrukciós játékok, társas játékok kialakulását támogatjuk a legjobban eszközökkel. Kialakul a gyermekek kezdeményezőkézsége, társakkal való kommunikációja, önállósága, mások játékának tiszteletben tartása. Néha egy jóidőben átadott eszköz, előre mozdítja, továbbfejleszti a szerepjátékot.

Ehhez szükséges a pedagógus figyelme, folyamatos pedagógiai jelenléte, kreativitása, ötletei...

A játék tartalmában, a valóság olyan mozzanataiból, amelyeket a gyermek kiemel, mert számára fontosak, amelyek legnagyobb hatással voltak rá. Ez a valóság szubjektív módon való visszatükröződése. Ezáltal képet kapunk a gyermek aktuális lelki, érzelmi állapotáról. A játék során a gyermek kiemeli a számára fontos részleteket, izgalmas mozzanatokot, pótolhatja, kiegészítheti azokat. Ezáltal fejlődik emlékezete, képzelete, és közben tájékozódhatunk érzelmi, értelmi állapotáról, fejlődéséről. Például: ahogyan vásárol, az megjeleníti a játék tartalmát, s egyben utal a gyermek átélt élményeire.

„**A gyermek önbecsülés szükséglete** is kielégül a játéktevékenység során, hiszen a játéktevékenységben a hasznosság, a fontosság, a szükségesség érzése is kialakul a gyermekben, és kielégülése során **megéli a kompetenciát**. Amennyiben ez az igény kielégítetlen marad, a kisebbségi érzést, az elesettséget éli át, amely súlyos érzelmi zavarokat vagy kompenzációt idézhet elő.”

3.5.1.2 A játéktevékenységben megvalósuló tapasztalatszerzés lehetősége

„Csináljon bármit, ami nyitogatja szemét és eszét, szaporítja tapasztalatait. Ő azt hiszi csak játszik. De mi tudjuk, mire megy a játék. Arra, hogy e világban otthonosan mozgó, eleven eszű, tevékeny ember váljék belőle.” (Varga Domokos)

Amikor a gyermek épít, az elemeket egymásra helyezi, próbálkozik stabillá tenni az építményt, szemléli alkotását, illesztgeti az elemeket. Eközben spontán szerez tapasztalatot az elemek alakjáról, formájáról, anyagáról. A játéktevékenység **fokozatosan válik tanulás-élménnyé** a gyermekben. Eleinte nincs tanulás-élménye, de tapasztalatokat szerez. **tevékenysége a játék összes sajátosságaival rendelkezik. A játékban az így szerzett tapasztalatok nem biztos, hogy maradandóan beépülnek a gyermek tudatába. Amennyiben nem tudatosodnak benne a szerzett tapasztalatai, nem biztos, hogy más helyzetbe át tudja vinni, vagy más helyzetre is tudja vonatkoztatni. Később szándékosan lép ki a játékból annak érdekében, hogy az azzal kapcsolatba hozható, kíváncsiságát kielégítő tanulásélményre szert tegyen, ami majd gazdagítja eredeti játéktevékenységét is. Végül a gyermek maga dönt a tanulási tevékenység mellett azért, mert érdekli annak felkínált témája.**

„Az óvodapedagógus a játék feltételeinek megteremtésétől, a játékban történő tapasztalatszerzések biztosításán át, probléma szításával tudatossá teszi, előidézi, hogy a gyermekben azok a tapasztalatokat, amelyek lehetőségként adódnak. fokozatosan a tanulási folyamat irányítójává válik.” (Körmöci Katalin)

Az óvodapedagógus feladatai:

- A különböző játékformákhoz biztosítsa a **megfelelő helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket.**
- **Otthonos, szeretetteljes, elfogadó, biztonságos légkört** alakítson ki.
- Fordítson gondot a napi tevékenységek **rendszerességére.**
- Ügyeljen a **közösségi élet betartatására.**
- Segítse a **kortárs szocializáció** megvalósulását.
- Személyével, **tudatos pedagógiai jelenlétével** támogassa, inspirálja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását.
- Biztosítsa a gyermekek **spontán tapasztalatszerzési lehetőségét** a játéktevékenység során.

- **Kielégítse** a gyermekek megismerési vágyának, kíváncsiságának **sokoldalú érdeklődését**.
- Kínáljon lehetőséget a gyermekek számára olyan szituációk átélésére, ahol megismerhetik, megtapasztalhatják a **megfigyelés, kutatás, felfedezés, örömeit**.
- Az életkori sajátosságból fakadó igény szerint törekedjen a **játékban való tanulás lehetőségeinek kiaknázására, megvalósítására**.
- A gyermekek **egyéni sajátosságainak figyelembevételével** segítse, gazdagítsa játék tevékenység megvalósulását, a nyugodt, elfogadó légkör kialakulását.
- Törekedjen arra, hogy a gyermekek a **saját teljesítőkéességüket is megismerhessék**.

Pedagógusi attitűd: kezdeményező, támogató, serkentő, ösztönző, bátorító, tanácsadó, motiváló, indirekt reakciókkal segítő, gondoskodó, megértő, empatikus, megfigyelő, ötletes, elismerő, tudatosan tervező.

Sikerkritérium:

- A szabad játék **feltételeinek megteremtése**, amely kiemelt hangsúlyt kap a napirend kialakításában.
- Teret kap a játék **személyiségkibontakoztató** jellege, a **megfelelő énkép** alakulásának segítése.
- A gyermekek **megismerkednek saját teljesítő képességük lehetőségeivel, határaival**.
- Fejlődik a **helyzetfelismerő, problémamegoldó képességük**.
- Erősödik bennük az **önbizalom, az önkéntes szerepvállalás, a sikerélményhez jutás, a szorongás oldásának lehetősége** által.
- Fejlődnek a **szociális készségeik, képességeik**: saját és egymás játékának tiszteletben tartása által. Kialakul az **együtt játszás élménye**, az **egymástól való tanulás**, a közös alkotás örömeinek felfedezése, a baráti kapcsolatok, az egymás iránti tolerancia, a feladattudat, feladattartás és a **szabálytudat** erősödése.
- Fejlődnek a gyermekek **tanulási készségei, képességei**. Élmények, tapasztalatok szerzése által, megismerési folyamatok megalapozásával, kiszélesítésével, a **mozgáskoordináció** fejlődése által.
- Kialakulnak, fejlődnek **speciális készségek, képességek**: **kreativitás, fantázia, esztétikai érzék, önismeret, nyelvi- kommunikációs készségek, képességek**: fokozódik a **beszédkedv, a közlési vágy, a játékhoz kapcsolódó szövegalkotás, szókincsbővülés, szófordulatok beépülése, mondat alkotás...**

3.5.2 Verselés, mesélés

Az óvodai nevelésünkben a verselés, mesélés, mondókázás, dramatizálás képviseli az **anyanyelvi, irodalmi nevelés komplex folyamatát**, amely a nevelési folyamat egészében jelen van, ezért az **értelmi képesség fejlesztésének alapja**. A mesehallgatás, mondókázás, zenélés, verselés, a gyermekek szemszögéből nem különül egymástól, ezért minden tevékenység része.

A mese, vers kezdeményezések szakmai anyagát, változatosan a magyar gyermekirodalom remekeiből, - nagycsoportos óvodásaink életkori sajátosságainak megfelelően, - a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemeiből, a klasszikus és kortárs írók műveiből válogatjuk, de a szakmai anyag **gerincét, a magyar folklór gyöngyszemei képezik**. Az irodalmi élmény feldolgozására **változatos eszközöket** biztosítunk a gyermekek számára: vizuális önkifejezést, bábozást, dramatizálást, nagymozgást, auditív önkifejezést elősegítő eszközökkel. A tevékenységek folyamatát a **művészi önkifejezés, átélés lehetőségéért, a megértésért, a figyelem koncentráció elősegítéséért mozgással, mimikával, alkalmanként zenével kísérjük**. A magyar gyermekköltészet gazdag népi, dajkai hagyományai segítséget nyújtanak a gyermekek **beszéd fejlesztésében**, játékos ismételtetésekkel és a **biztonságérzetük megalapozásában**.

A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese feltárja a gyermek előtt a **külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat**. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben **feloldást és megoldást kínál**. A mese a tárgyi világot is megeleveníti, áttelekíti. Szemléletmódja, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre. A **mesélővel való személyes kapcsolatban** a gyermek nagy **érzelmi biztonságban** érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában **eleven, belső képvilágot jelenít meg**. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája. **A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme -írja az alapprogram?**

Az anyanyelvi nevelés folyamatát, fontosságát már kifejtettük a: **3.3.2.4 és a 3.3.3.1.** fejezetben.

Sikerkritérium:

- Kialakul a mesehallgatás szertartása.
- A gyerekek várják, szívesen vesznek részt benne.
- A közös mesehallgatás által fejlődik a türelmük, kitartásuk, figyelmük, emlékezetük.
- A gyermekek szabad játékidőben a mondókákat, verseket önállóan felidézik ismételve, otthon bemutatják.
- Ismernek népi mondókákat, rigmusokat, alkalomhoz fűződő verseket, és azokból képesek elmondani néhányat.
- Önállóan, szívesen vállalkoznak saját mese kitalálására, közös mese fűzésre, felhasználva az addig hallott mesei elemeket.
- Létrehoznak rímeket, rigmusokat, kitalálnak szójátékokat.
- Szeretnek könyveket nézegetni, képolvasás segítségével elmesélik a történeteket, beszélgetést kezdeményeznek.
- Felismernek kommunikációs stratégiákat, interakcióikban felhasználják azt.
- A nyelvtörőkben, mesében szereplő humort megértik, szívesen hasznosítják.

3.5.3 Ének, zene, énekes játék

„Aki zenével indul az életbe, bearanyozza minden későbbi tevékenységét, az életnek olyan kincsét kapja ezzel, amely átsegíti sok bajon. A zene tápláló, vigasztaló elixír, és az élet szépségét, s ami benne érték, azt mind meghatványozza.” (Kodály Zoltán)

Célunk:

- A zenei élmény **örömforrásának** felfedeztetése.
- **Felkelteni** a zene, énekes játék, tánc iránti **érdeklődést**.
- Igényesen válogatott zenével a zenei ízlés formálása, esztétikai érzék fejlesztése.
- A zenei belső hallás, az akusztikus differenciálás, és a beszéd hallás **komplex fejlesztése**.
- Fejlesztteni a **zenei alapkészségeket**: ritmusérzék, zenei stílusok, zenei egységek, tiszta énekhang, hangképzés.
- A népi tánc, népi gyermekjátékok megismerése, **megszerettetése**.
- A magyar népi kultúra, **nemzeti identitás megalapozása**.

- Zenei **önkifejezés** lehetőségének nyújtása, megismerése.
- Alakuljon ki a **zenehallgatás kultúrája**, a kulturált zenehallgatáshoz szükséges magatartás.
- **Hangszerek** megismertetése, **ritmushangszerek** célnak megfelelő használata.
- **Fejleszteni** az egyenletes lüktetés, a ritmus, a mozgás segítségével kölcsönhatásban a gyermekek pszichés **szinkron érzetét, tér-irány érzékelését, keresztirányú mozgását, ügyességét.**
- Alakuljanak **szociális kapcsolataik, kommunikációs képességeik a közös tevékenységek által.**
- Megvalósuljon az **egyéni képességek fejlesztése, tehetség gondozás.**

Az énekes játékok, a zenélés **örömforrást** nyújtanak a gyermek számára, miközben **felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.** A közös ének-zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok megismerése, éneklése, hallgatása, a gyermek-, népi táncok és népi játékok, a **hagyományok megismerését és tovább élését segítik.** Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a **zenei anyanyelv kialakulását.** Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások **eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek alakításában.** Pl: egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás és zenei kreativitás.

A zenehallgatási anyag megválasztásánál elsősorban a **magyar népi kultúra hagyományaira** építünk és a **Kodály módszerre.** A magyar népzene a korai zenei nevelés ideális eszköze az egyszerűségével, rövid alakzataival, pentaton hangkészletével. A kortárs gyermekzenéből elsősorban **Gryllus Vilmos igényes műveit** használjuk fel a zenei neveléshez, aki a Kodály módszerre építette gyermekzenéi teljes anyagát, magyar gyermekversek megzenésítésével, magyar népdal anyag felhasználásával.

A magyar népzene világa teljes mértékben **komplex fejlesztési lehetőséget** kínál számunkra, minden tevékenységterületet felölelve, vagy a **tevékenységekbe integrálás** lehetőségével. Egyszerű mondókáit, ritmusait, kiszámolóit felhasználjuk mozgásos foglalkozások alkalmával, **zenés torna kezdeményezésen, népi táncon.** A népköltészet sajátossága, hogy nyelvezetét, szövegét, az **embert körülvevő világ, a természeti környezet** történéseiből, élőlényeiből, az emberre gyakorolt hatásából, belső érzelmi életéből merítette. Ezért hatalmas kincs számunkra a **környezet megismerésére nevelés** felhasználásához.

Óvodánkban a népi játék és **népi tánc a csoportos fejlesztés komplex eszköze,** mert mindamelllett, hogy a társas kapcsolódás elősegítője az intenzív érzelmi

hatással, együtt mozgással, egymás érintésével, **fejleszti a zenei alapkészségeket**, mint a hallás, ritmusérzék, zenei egységek, zenei stílus, tiszta énekhang, hangképzés. **Alakítja a mozgáskoordinációt**, tér-, irányérzetet, differenciálja, fejleszti a finommozgásokat. A körjátékokban szerepeket vállalhatnak a gyerekek, saját ötletekkel, improvizációkkal színesíthetik, amely **fejleszti a bátorságot, önállóságot, a gondolkodási készségeket, kreativitást**.

A **3.3.2.4.** fejezetben szintén írtunk az ének, zene, játék, gyermektánc fontosságáról, helyéről a gyermekek mindennapos tevékenységében.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A nagycsoportos korosztálynak **megfelelő zenei anyag** felkutatása, **összeállítása** (népi mondóka, dalkészlet, műdalok, hangszeres szemelvények).
- IKT **eszközök, hangszerek, ritmushangszerek beszerzése**, a gyermekek életkori szintjének, egyéni sajátosságainak megfelelően, számukra elérhetővé tétele.
- A zene, a tánc, a népi kultúra **megszerettetése**.
- A **magyar identitástudat** megalapozása.
- Az **esztétikai érzék, ízlés formálása** az igényes zene, táncmozdulatok preferálásával.
- A **kulturált zenehallgatás, élménybefogadás** módjának megismertetése, gyakorlása.
- A zenei **élmények feldolgozása** változatos tevékenységekkel.
- Az egyéni **önkifejezés vágyát, az alkotókedvet** felkelteni személyes példamutatással.
- **Egyéni szükségleteknek** megfelelően, és a **tehetségfejlesztés** szempontjából, a gyermekek számára énekes, hangszeres vagy tánc (tovább) **tanulási lehetőség feltárása, szorgalmazása**.

Pedagógusi attitűd: zeneszerető, zeneértő, zenei hallással és énekhanggal rendelkező, valamilyen hangszerrel, énekhangjával zenei élményt nyújtó, magyar néphagyományokat ismerő és átadó, alternatív zenei módszereket ismerő és alkalmazó (Kodály, Orff...), kezdeményező, ösztönző, bátorító, lelkes, példamutató, értékelő.

Sikerkritérium:

- Ha a gyermekek élvezik, várják, kezdeményezik a zenei tevékenységeket.
- Ha fejlődik a kommunikációs képességük, kortárs kapcsolataik.

- Alakulnak szociális kapcsolataik, fejlődik szabálytudatuk, a tevékenység során kialakulnak közösségi normák, értékek.
- Az énekes és dalos játékok játszása által gyarapodnak a gyermekek ismeretei, fejlődik testsémájuk, térbeli tájékozódó képességük.
- Fejlődik a zenei, akusztikus érzékük, beszéd hallásuk, tiszta éneklésük.
- Ismerjenek elemeket tevékenységekhez kötődően a magyar néphagyományok, népi játékok színes tárházából, tudjanak mondókát, dalt felidézni.
- Alakul a zenei önkifejező képességük.
- Ismernek hangszereket, szívesen, rendeltetésszerűen használnak ritmushangszereket.
- Képesek kulturált magatartással, értő/érdeklődő figyelemmel zenét hallgatni.
- Mozgás koordinációjuk ritmikussá, összerendezetté, ügyesebbé válik.
- Fejlődik a két agyfélteke közötti átjárhatóság.

3.5.4 Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Célunk:

- A gyermekek vizuális látásmódjának, memóriájának fejlesztése.
- A vizuális önkifejezés elősegítése, erősítése, tehetséggondozás.
- A képi-plasztikai kifejező képességük, ábrázolásuk fejlesztése.
- Térbeli tájékozódó és rendező képesség kialakítása.
- A finommotorika, taktilis érzékelésük, szem-kéz koordinációjuk fejlesztése.
- Az esztétikai és a kritikai érzék formálása.
- Érzelmi és fantáziaviláguk gazdagítása.
- Anyagismeret fejlesztése: természetes anyagok, festés, grafikai, kisplasztikai eszközök. Kézműves és rajz technikák korosztálynak megfelelő szintű elsajátítása.
- Művészetek iránti fogékonyság megalapozása.
- Népművészeti motívumokkal, nemzeti szimbólumokkal való ismerkedés, a nemzeti identitás erősödése érdekében.

A gyermeki személyiség fejlesztésének fontos eszköze a rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka által való önkifejezési, ábrázolási lehetőség. Számukra az új eszközökkel, anyagokkal való ismerkedés, annak kipróbálása, a puszta jelhagyás, nonfiguratív önkifejezés is örömforrás,

feszültségoldás. A gyermekek **belső képalkotásának** elősegítése gazdagítja fantáziájukat, asszociációs képességüket, kreativitásukat.

Óvodánkban a gyermekek számára **mindig elérhető helyen** vannak a vizuális önkifejezéshez, alkotáshoz szükséges eszközök (színes ceruzák, filctollak, zsírkréták, pasztellkréták, ecsetek, vízfestékek, gyurma). Az önálló tevékenykedés megvalósulásához minden gyermek számára **készítünk rajzfüzetet** jellel, névvel ellátva. A füzeteket **újra hasznosított, különböző minőségű és fajtájú papír hulladékokból** állítjuk össze. A gyermekek így az általuk közkedvelt, gyakran használt eszközről nagymértékű **anyagismertre tehetnek szert.** A füzetet szabad játékidőben, **önállóan, bármilyen technikára használhatják:** rajzolás, vágás, ragasztás, festés, hajtogatás. Azért, hogy a papírnak becsülete legyen, a betelt rajzfüzeteket megnézegetjük, és csak akkor cseréljük le, ha valóban teljesen kihasználta a gazdája. A gyermekek összes (kétdimenziós) **alkotását mappába gyűjtjük,** és az évzárón büszkén hazavihetik. Természetesen, **a gyermek igénye szerint a munkáit a szülő is megtekintheti** a délután folyamán vagy fogadó óra alkalmával. Törekszünk arra, hogy a tehetségígéret gyermekek alkotásai **közösségi rendezvényen is bemutatására kerüljenek,** részt vehessenek **rajzpályázaton.**

A gyerekek **verbális önkifejező képességének, esztétikai-, és kritikai érzékének fejlesztése érdekében,** amikor csak lehetőség adódik, **közös értékelést tartunk,** ahol minden gyermek elmondhatja a véleményét, érzését, gondolatát a kiállított, elkészített alkotásokról.

A gyermekeket **lehetősége szerint megismertetjük klasszikus és kortárs műalkotásokkal, stilizált népművészeti motívumokkal, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal,** mert az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés, gazdagítja a gyermekek **érzelemvilágát,** formálja **esztétikai érzéküket, erősíti nemzeti identitásukat.**

A gyermekek **belső képalkotásának** elősegítése felébreszti **fantáziájukat, asszociációs képességüket, kreativitásukat.**

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek számára elérhető vizuális **eszközöket, helyet, időt, lehetőséget biztosítani** a szabad alkotó tevékenységekhez.
- Alkotáshoz, elmélyüléshöz **megfelelő hangulatot, nyugalmi légkört** biztosítani.
- **Minél többféle ábrázolási technika, és -stílus bemutatása, gyakorlása.**
- Olyan élmények, megfigyelések biztosítása, mely elősegíti a gyermekek **alkotókedvének kialakulását.**
- Támogatni, motiválni a gyermekeket **egyéni ötleteik megvalósítására.**

- **Műalkotások, reprodukciók megtekintése**, elemzése életkori sajátosságoknak megfelelő szinten.
- **Kiállítások megtekintésének szervezése**, (IKT eszköz alkalmazása)
- A népi **kézműves technikák** megismertetése életkori szintnek megfelelően.
- A nemzeti **jelképek**, hazai **műalkotások bevonása** ünnepi, alkalmi, tevékenységekbe.
- **Népi motívumok felhasználása** jeles napok alkalmával, díszítő tevékenységeknél.
- A munkaeszközök, anyagok **tisztán és rendben tartásába** a gyerekek bevonása.
- Példamutatás a **környezettudatos eszköz és anyag felhasználásra**.
- A **hulladékkezelés** lehetőségeinek kihasználása.
- Rajzfüzet készítés különböző anyagú, minőségű hulladék papírokból.
- Esztétikai érzék formálása a **csoportszoba dekorációjával**.
- **Megbecsülni, maradandóvá tenni** a gyermekek alkotásait: keretezéssel, lefűzéssel, kiszárítással, csomagolással, kiállítással...

Pedagógusi attitűd: vizuális tevékenységekhez szükséges technikákkal, népi kézműves technikákkal, anyagismerettel rendelkező, segítő, támogató, türelmes, empátikus, rajz-, és műalkotás elemző, bátorító, ösztönző, értékelő, példamutató, pályázatra felkészítő, galéria látogatás szervező.

Sikerkritériumok:

- A gyerekek aktívak, szívesen tevékenykednek a rajzasztalnál.
- A kihelyezett rajzeszközöket önállóan, rendeltetésszerűen használják.
- Életkori szintjüknek megfelelő anyagismerettel rendelkeznek.
- Ceruza, ecsetfogásuk életkoruknak megfelelő.
- Építő, konstrukciós játékokban ötletesek.
- Ismernek és alkalmaznak többféle vizuális önkifejezésre szolgáló technikát.
- Gondolataikat, érzelmeiket képesek kifejezni, megjeleníteni két vagy háromdimenziós alkotásban.
- Színhasználatuk gazdag, formaviláguk változatos.
- Tudnak vágni, ragasztani, egyszerű figurákat hajtogatni.
- Emberábrázolásuk részletes.
- Alkalmaznak díszítő technikákat.

- Egy tömbből mintáznak, tudnak gömbölyíteni, lapítani, hurka formát készíteni, ezekből egyszerű, ötletes formákat.
- Ismernek természetes anyagokat és néhány népi kézműves technikát.
- A csoportszoba dekorációjának készítésében szívesen részt vesznek.
- Képesek véleményt formálni saját és mások alkotásairól.
- Kialakul az igényük a munkaeszközök rendszerezésére, rendben tartására.
- Alkotásaikat és másokét is megbecsülik, óvják, érték-ként kezelik.

3.5.5 Mozgás

„A testnevelés a testi nevelésen belül- olyan tervszerű és rendszeres ráhatás, amely a testgyakorlatok, mozgástevékenységek oktatásával a személyiség sokoldalú képzsését és a mozgásműveltség fejlesztését szolgálja”. (Buzás Ernő)

Céljaink:

- A testmozgás **megszerettetése, a mozgásigény felkeltése, kielégítése.**
- A gyermekeknek legyen minél több lehetőségük **saját testük mozgását** átélni, megtapasztalni.
- Harmonikus, összerendezett **mozgás** kialakulásának elősegítése.
- A **szervezet sokoldalú, arányos fejlesztése.**
- A **testi képességek, érzékszervek** működésének fejlesztése.
- A kisgyermek **vázizomzatának erősítése, a helyes testtartás** kialakítása, a **két agyfélteke** közötti híd átjárhatóságának erősítése.
- A **kéz mozgás** differenciálása, a **finommotoros mozgás** fejlesztése.
- Az **egészséges életmód** támogatása.
- A **mozgáskoordináció, téri tájékozódó képesség, egyensúlyérzék** fejlesztése.
- A ritmusos, ügyes, **esztétikus mozgás** elősegítése.
- A szabálytudat erősítése.
- A társas együttműködés ösztönzése, elsajátítása, szokások, normák megismerésével, kialakításával.
- **Tehetségfejlesztés** korai megvalósítása felismeréssel, sokoldalú, az egyéni sajátosságoknak megfelelő szakirányú oktatóhoz irányítással.

A kisgyermekkorban személyiségfejlesztésben a **mozgásnak fontos szerepe van.** A gyermekek szervezetének természetes **fejlődése ekkor a legintenzívebb.** Így a mozgás szerepe a 0-10 éves korig rendkívül felerősödik. „Ebben az időintervallumban

teljesednek ki az **érzékszervi apparátusok funkciói**, az **idegrendszer kialakulása** szinte eléri a teljes morfológiai kifejelettség állapotát." (Győri P.) A gyermekek megismerő tevékenységének fejlődésében a mozgásnak, elsődleges szerepe van. A **külső világ tevékeny megismerése az érzékszervek által történik**. Az érzékszervek megfelelő működése közvetlen kapcsolatban áll a mozgással, az agyi szerveződéssel. Ezek fejlődése visszahat a megismerő folyamatok minőségére.

A kisgyermekek mozgásfejlesztését **két nagy területre bontva** támogatjuk:

- Az **érzékelő apparátusok** (látás, hallás, tapintás, egyensúly és kinezetikus érzékelés) működésének és az **agyi szerveződések** fejlesztése.
- Az **izom, az ízületi, a szív-vérkeringési és a légzőrendszer** kondíciójának alakítása, edzése, javítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A mozgás **megszerettetése, a mozgásigény kielégítése**.
- **Tér, idő, biztonságos környezet** megteremtése.
- A megfelelő intenzitású, derűs **léggör** kialakítása a közös mozgásos tevékenységekhez.
- „Nagytestnevelések” és a mindennapos **mozgások szervezése** változatos, örömteli gyakorlási formákkal, játékokkal.
- A csoport fejlettségi szintjének megfelelő változatos **mozgásanyag tervezése, szükséges fejlesztő eszközök beszerzése**.
- Az **egészséges életmód** szokásainak megalapozása.
- Mindennapi **szabadtéri mozgásos** lehetőség biztosítása.
- **Balesetek megelőzése** figyelem felhívással.
- **Szokásrendek, normák, szabályok** kialakítása, betartatása.
- Folyamatos **ellenőrzés, értékelés**.

Pedagógusi attitűd: szervező, tervező, motiváló, lelkesítő, biztató, baleset megelőző, kitartó, példamutató, odafigyelő, differenciáló, ellenőrző, értékelő, pozitív megerősítő.

Óvodánk gyermekei heti két irányított mozgás fejlesztésen vesznek részt: **nagytestnevelés, népi tánc** foglalkozás alkalmával. A **délután folyamán** lehetőségük van **szabadon választott foglalkozáson** megvalósuló speciális mozgásfejlesztésre: küzdő sportokra, illetve zenés tornára jelentkezéssel.

A **mindennapos testmozgást** az udvaron vagy a tornaszobában végezzük. Nálunk a levegőzés, szabad mozgás nagy teret kap. A gyermekek **naponta legalább három órát** tartózkodnak az udvaron. Iskolaelőkészítő nagycsoportunkban, a **rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekeink egyéni fejlettségi szintjéhez**

igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának, fejlesztésének mindennapos eszköze.

Igyekszünk havonta **óvodán kívüli programot** szervezni a gyerekeknek. Hosszabb séta, gyalogtúra, BKK járművekkel való közlekedéssel. Ezzel biztosítható a **mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása**. A mozgásos játékok, **kooperatív tevékenységek**, feladatok rendszeres alkalmazása **kedvezően hat** a kondicionális képességek közül, különösen az erő és az **állóképesség fejlődésére**, amelyek befolyásolják a gyermeki **szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését**. Fontos szerepük van a **helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait**.

A **komplex testmozgásokat integráljuk az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is**, miközben együtt hatnak a gyermeki személyiség kibontakozására. Kialakul a **pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció**, fejlődik a **problémamegoldó gondolkodás**.

A **3.3.1.1. és a 3.3.1.2.** fejezetben már foglalkoztunk az egészséges életmód kapcsán a testneveléssel, mozgással.

Sikerkritériumok:

- A gyermekek **szívesen vesznek részt** mozgásos tevékenységben, maguktól is kezdeményezővé válnak.
- Életkori sajátosságnak megfelelő **szabálytudattal** rendelkeznek.
- Csapatjátékokban szívesen vesznek részt, és **örülnek a társaik sikerének**.
- Képesek **egyéni eredményeik elé helyezni** a csapat sikerélményét.
- Kialakul a **kudarctűrő képességük**.
- A mozgásfejlesztő eszközöket **önállóan, biztonságosan, rendeltetésszerűen** használják.
- Állóképességük megnövekedik, **kitartóan végeznek** magasabb terheléssel járó feladatokat.
- **Téri tájékozódóképességük fejlődik**, az udvar, folyosó, torna-, és a csoportszoba tárgyai között balesetmentesen eligazodnak.
- Egyéni sajátosságok figyelembevételével képesek egyenletes lüktetésre **ütemesen járni**, egyszerű **gimnasztikai elemeket utánzással elvégezni**, jelre: sorba **rendeződni**, mozgásirányt, mozgásformát változtatni.
- **Testtudattal rendelkeznek**, hallás után is képesek végrehajtani ismert gyakorlatokat.
- Futásuk tempós, **mozgásuk összerendezett**.

- Előre, hátra, oldalirányba **haladásuk magabiztos**.
- Kialakul a **domináns kéz, láb** használat.
- Fejlődik a **szem-láb, szem - kéz** koordinációjuk, a labdát képesek célba **dobni, -rúgni, akadályt átlépni**.
- Tornapadon képesek egyensúlyozó járást, különböző **haladási feladatokat biztonságosan elvégezni**.
- Képesek nekifutással tetszés szerinti **akadályt átugrani**, talajra érkezéskor a **lendületüket fékezni**. A leugrás, felugrás **helyes testtartását** elsajátítják.
- Kedvelik a **labdajátékokat, - gyakorlatokat, képesek páros kézzel labda átadásra, vezetésre**.

3.5.6 A külső világ tevékeny megismerése

Ez kiemelt tevékenységterületünk

*„Ember, te raktad a máglyát és te lettél az áldozat.
Ha meg akarsz menekülni, magad oltsd a lángokat!” (Tóth Endre)*

A 3.3.1-3. fejezetben már írtunk a természeti-, és épített környezet értékeinek megszerettetéséről, annak védelmére irányuló szokások kialakításáról, a gyermekek megismerő tevékenységének fejlődéséről, és az egészséges életmód alakításáról. Ebben a fejezetben a **fenntarthatóságra nevelést és a matematikai tevékenység** tartalmak értelmezését taglaljuk.

„Napjainkban a nemzetközi szakmai közösség nagyon hisz abban... hogy az **oktatáson keresztül kell** a fenntartható jövőre nézve fontosnak ítélt értékeket kialakítani, **magatartási formákat és életstílust ösztönözni**. A fenntartható fejlődést szolgáló oktatásra olyan folyamatként tekintünk, mely során megtanulunk olyan döntéseket hozni, melyek figyelembe veszik minden közösség gazdaságát, ökológiáját és szociális jólétét... Az oktatásról alkotott új felfogás hangsúlyozza egy **interdiszciplináris megközelítés szükségességét** a fenntartható jövő felépítéséhez szükséges tudás és készségek fejlesztése terén, és nagy hangsúlyt fektet az **érték béli, magatartás béli és életstílus béli változásra**.” (Cseri Anita)

Mit teszünk óvodánkban a fenntartható fejlődésért?

Segítjük a gyermekek **kortárs szocializációját**, a jelen és a jövőbeni együttműködésükért. Segítjük a gyermekek **környezettudatos életmódjának, szemléletének** kialakítását. A kommunikációs képességük fejlesztését, az **önálló véleményük megformálását, döntési képességeiknek** fejlődését, **felelősségtudatuk** erősítését, (Pl: tiszta környezet, felelős állattartás)

igényességüket ezek megvalósítására. Növeljük a **kreativitásukat, a problémamegoldó képességük fejlesztésével, a fenntartható fejlődés elősegítése érdekében.**

Azért, hogy a **gyermekeken keresztül** megközelíthessük és **alakíthassuk a családok környezettudatos szemléletmódját**, szoros, együttműködő kapcsolatot alakítunk ki velük. Az óvodában bevezetett szokások a gyermekeken keresztül áramolnak a családok életrendjébe. A szülőket a gyermekek szokásrendjének kiterjesztésén túl levélben is tájékoztatjuk olyan környezetvédelmi, fenntarthatóságra nevelő programjainkról, amelyekbe ők is **bekapcsolódhatnak: közös családi kirándulás, méz nap, egészségnap, kertszépítő nap, papírgyűjtés, újrahasznosított anyagokból játék, dekoráció készítés...**

A gyakorlat azt mutatja, hogy a mindennapi óvodai életünk részét képező **egészséges életmódra nevelés**, az a terület, amelyben a legjobb partnerekké és támogatókká válnak a szülők. Igyekszünk, hogy ezen keresztül a többi környezetre vonatkozó tevékenység **partnereivé is tehessük őket.** (A tartalom részletei IV.3.1 fejezetben olvashatóak.)

Mit tehetnek (otthon) a családok a fenntartható fejlődésért?

Tartózkodjanak minél többet a **természetben**, (kirándulás, sportolás, piknikezés) hangolódjanak a természet változásaira, **éljenek** azzal minél nagyobb **összhangban**. A valóság felfedezése során a gyermekek **pozitív érzelmi viszonya** alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz. A gyermekek megismerik a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a **helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulják ezek szeretetét, védelmét.**

Éljenek a természet adta lehetőségekkel, de ne éljék fel azt. A természet értékeit mértékkel fogyasszák, az **energiával bánjanak takarékosan!** Igyanak tisztított **csapvizet!** Fogmosás közben **zárják el a csapot!** **Kapcsoljanak le minden lámpát**, amire nincs szükség! Vásároljanak csak annyi élelmiszert, ami biztosan elfogy, **ne halmozzanak fel** akkorra **készleteket**, amelyek végül a kukába kerülnek! **Hazai élelmiszert vásároljanak**, ha tehetik, 50 km-es körzeten belül Ismerjék meg, és próbálják betartani a **tudatos vásárlás szabályait!** (Labanc Györgyi)

Céljaink:

- A természet **megszerettetése**, annak **megóvására, védelmére** nevelés.
- A gyermekek szűkebb, tágabb **természeti- és mesterséges** környezetének megismerése.
- A **környezettudatos magatartás** megalapozása, gyakorlása.
- **Tevékenységek központú szemléletformálás, érték közvetítés.**

- A fenntarthatóság szemléletének átadása és gyakorlása a gyermekek számára.
- Az **egészséges életmódra** nevelés.
- Az **én tudat fejlődése** a belső, külső környezet tükrében. (Test-séma tudat, önmagukról szerzet ismeretek bővítése.
- Nemzeti örökségünk, környezeti, kulturális **értékeink megbecsülése**, megóvása.

Matematikai nevelés az óvodában

A matematikai tartalmak mindennapjainkban fellelhetők, életünk szerteágazó területén hasznosítjuk megszerzett ismereteinket. Törekszünk arra, hogy gyermekeink a matematikai tapasztalatszerzés alapjait a természet és az élet tanulmányozásából meríthessék.

Az óvodai nevelés mindennapos élményei, tevékenységei magukban rejtik a mennyiségi, alaki viszonyokat, ok-okozati összefüggéseket, a gyermekek ez alapján gyűjtik tapasztalataikat. A homokozóban való építkezés, a konstrukciós játékok, mászóházak alkalmával alakul a tér, forma érzékük. Nagycsoportos életkorú gyermekeink a szerepjátékokban (boltos, építész, szakács...) alkalmazzák a mérés, számlálás alapléteit, de a digitális eszközök is szolgálnak matematikai tartalmakkal számukra.

„A játékok többsége megfigyelésre, észlelésre, érzékelésre egy részük emlékezetre épít. A játék folyamata nem nélkülözheti a gondolkodás alapléteit sem, mint az összehasonlítást, az absztrahálást, általánosítást, konkretizálást.” (Perlayné)

Az óvodai matematikai nevelés három fő területe:

- **A mennyiségi, alaki, téri viszonyok felismerése, összehasonlítása.**
- **A számfogalom megalapozása.**
- **Tér-geometriai tapasztalatszerzés.**

Céljaink:

- A tevékenységek, valódi problémahelyzetek útján **matematikai alapkészségek** megtapasztalása, kialakítása: mennyiségi, alaki, formai, nagyság béli, téri, síkbeli.
- **Ok-okozati összefüggések felismerése, logikai képesség fejlesztése.**
- A meglévő ismeretek, tapasztalatok **rendszerezése, szervezése.**

Az óvodapedagógus feladatai a környezet tevékeny megismerésére nevelés és a matematikai nevelés területén:

- **Séták, kirándulások tervezése, szervezése.**
- A szűkebb, tágabb lakóhely megismertetése a gyermekekkel.
- Az életkori szintnek és a lehetőségeinknek megfelelő **környezetvédelmi világnapok** megünneplése (Állatok, Víz, Környezetvédelmi, Takarítás, Méhek, Erdők...)
- **Projekt nap szervezése**, vagy azokon való segítségnyújtás, a gyermekek részvételének biztosítása.
- **Madáretetés, itatás** a gyermekekkel.
- Megismertetni, megvitatni a gyermekekkel a **felelős állattartás** etikus formáját.
- **Kiskert gondozás**, növényültetés, hajtatás, csíráztatás a csoportszobában.
- Az **egészséges táplálkozás** preferálása, népszerűsítése a családok körében.
- **Gyümölcsnaptár** készítése.
- A **vízivás** ösztönzése.
- **Szelektív hulladékgyűjtés** szorgalmazása.
- **Papírgyűjtés** szervezése.
- Hulladék **újra hasznosítása** (játék, ceruzatartó, rajzfűzet, újra papír stb. készítés).
- **Kézműves tevékenység természetes anyagok** felhasználásával.
- Kerülni az egyszerűhasználatos, eldobható eszközöket, a műanyag tárolókat, előtérbe helyezni a természetes anyagokból készült, **újrahasznosított, lebomló vagy időtálló dolgokat** a csoportszoba dekorálásához, a játékeszközök tárolásához.
- Figyelem felhívás, ellenőrzés, értékelés az **energiatakarékosságért**.
- Folyamatos **önképzés** a fenntarthatóságra nevelés és a természet megismerése, megóvása témakörben.
- Hely, idő, eszközök biztosítása a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, azok feldolgozására, elmélyítésére.
- Játék-, és tevékenységlehetőségek biztosítása, ahol a gyermekek **megtapasztalhatják a mennyiségi viszonyokat. Alaki, formai, nagyság béli, sík- és tér élményre** tehetnek szert.
- A **logikus gondolkodás** fejlesztése, ok-okozati összefüggések megláttatásával.

- Életkori szintnek, egyéni sajátosságoknak megfelelő **probléma helyzetek** elé állítani a gyermekeket, ösztönözni őket a **kreatív, sokszínű megoldásra**.

Pedagógusi attitűd: szaktudással rendelkező, céltudatos, elkötelezett, óvó-védő, Magyarország értékeit tisztelő, ismerő (tájai, nevezetességei, néprajza, élővilága), a fenntarthatóság elveit, tevékenységeit követő, példamutató, önképző, tevékenységközpontú szemlélettel rendelkező, tudatosan tervező, szervező, ötletes, együttműködő, ellenőrző, értékelő, pozitív beállítódású.

Sikerkritériumok:

- A **természeti- és mesterséges** környezettel való ismerkedés útján alakul a gyermekek érzékenysége, fogékonysága az élőlények szeretetére, hazánk környezeti értékeinek megbecsülésére.
- Kialakul a **környezettudatos szemléletük**.
- Törekcszenek a természeti és épített környezet **megóvására, védelmére**.
- Érdeklődnek és aktívan részt vesznek a **fenntarthatóságra nevelés** tevékenységeiben.
- Életkori és egyéni sajátosságaiknak megfelelően törekcszenek, - belsővé válnak az igényeik - az **egészséges életmód szokásainak**, tevékenységeinek megvalósítására.
- A tapasztalatszerzések során kialakulnak **matematikai alapfogalmaik**, fejlődik a **logikus gondolkodásuk és problémamegoldó képességük**.
- Tapasztalataikat, ismereteiket képesek szervezni, rendszerezni.
- Fejlődik az **énképük**, kialakul a **testséma tudatuk**.
- Nemzeti örökségünk, környezeti, kulturális **értékeinkkel való ismerkedés** által kialakul a gyermekekben az **erkölcsi igény**, amely ezek **tiszteletéhez, megbecsüléséhez, megóvásához** vezet.

3.5.7 Tehetség gondozás, tehetségfejlesztés

Kiemelt nevelési területünk

„Tehetészen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességet értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményeket tud létre hozni.” (Harsányi István)

Az óvodapedagógusoknak segíteni, gondoskodni kell a kiemelten tehetséges gyermekek tehetségének kibontakoztatásáról.

Kiemelten tehetséges az a gyermek, aki átlag feletti speciális és általános képességekkel bír, kiemelkedő szintű kreativitással rendelkezik, és a feladatok iránt nagyfokú érdeklődést, motivációt és elkötelezettséget mutat.

A **Nemzeti Tehetség Program** (2008) is foglalkozik az óvodáskori tehetséggondozással, mely szerint: a tehetségek segítését kora gyermekkorban kell elkezdni, valamint az, hogy óvodai tehetséggondozó műhelyek támogatására kiemelt figyelmet kell fordítani. A tehetség kibontakozása többnyire, várhatóan a középiskolás években mutatkozik meg, Harsányi István megfogalmazásában: velünk született adottságokra épülve, de **gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességként**. Ezért óvodás korban még nem beszélhetünk tehetségről, csak **tehetségígéretről**.

Ahhoz, hogy tehetségként diagnosztizálhassunk egy gyermeket, és eredményes fejlesztését biztosítsuk, **szükséges a gyermek személyiségének ismerete**, amelynek alapvető eszköze az óvodában, a **megfigyelés**. Két típusa van: spontán, és **adott szempont alapján történő, célzott megfigyelés**.

A **spontán megfigyelés** során tapasztalatokat gyűjtünk a gyermekek esetében a személyiség aktuális állapotáról, viselkedésében megnyilvánuló erkölcsi fejlettségről, beszédkultúrájáról, szocializációs szintjéről, érdeklődéséről, ismereteiről. Ezek az ismeretek kiegészülnek a **szülővel folytatott beszélgetésekkel**, jellemzéssel, melyekből a család működésére, nevelési elveire, lehetőségeire, gondjaira vonatkozó tudásunkat szerezzük meg. További szülői kérdőívekkel és célzott megfigyelések sorozatával tárhatjuk fel azokat a jellemzőket, melyek alapján egy-egy gyermeket tehetségígéretnak nevezhetünk.

A **tehetségmodellek** a tehetség vonatkozásában **négy összetevőt** állapítanak meg:

1. **átlag feletti általános képességek,**
2. **kreativitás,**
3. **speciális képességek,**
4. **feladat iránti elkötelezettség.**

Az összetevők ráirányítják a figyelmet a fejleszthetőség jelentőségére. A **tehetség kibontakozása a feltételek megléte esetén, hosszú fejlesztő munka eredményeként érhető el**, azonban óvodás korban is megjelennek **bizonyos jellemzők**, melyek sugallják, hogy **tehetségígérettel van dolgunk**.

Eddigi ismereteink alapján, a **mozgásos, zenei, matematikai, vizuális** képességek kapcsán is megállapíthatjuk a tehetségígéretnet, de korai jellemzőket is fellelhetünk:

- Meglepő pontosságú, részletességű **hosszú- és rövidtávú memória**.
- Az átlagnál sokkal hosszabb **figyelemkoncentráció**.
- Gyorsan kialakuló, változatos és gazdag **szókincs**,

- Fejlett képzelőerő.
- Korai **figuratív rajzolás** (Pl.: 15 hónaposan rajzol, mondja, hogy mit).

Mivel **nem minden területen mutatkozik meg korai időszakban a tehetség, ezért minden gyermeket potenciális tehetség ígéretnek kell tekintenünk.** Ebből kifolyólag, minden gyermekre irányuló, szélesen alapozó értelmi-érzelmi-erkölcsi fejlődést kell biztosítanunk, mert az óvoda alapvető hivatása minden gyermek számára biztosítani az alapvető készségek, képességek fejlesztését.

Az óvoda feladata:

- Észrevenni: *..... ha egy gyerek különleges, nem azért különleges, mert különb akar lenni, hanem azért, mert nem tud más lenni.* (Szabó Magda)
- **Megteremteni az alkotó szabadság, a merészség légkörét.**

A mi óvodánkban a tehetséges gyermekek fejlesztése a **tevékenységekbe integrálva, komplexen, kreativitást fejlesztő „tehetséggondozó” foglalkozásokon, egyéni fejlesztéseken** is megjelenik, vagy közös játék tevékenységben, gazdagító programban stb.

A gazdagítás négy fajtáját alkalmazzuk:

- **mélységében** - több lehetőséggel,
- **tartalomban,**
- **feldolgozási képességekben** - kreativitás, kritikus gondolkodás, (tempóban)

Minőségi gazdagításunk jellemzői: tapasztalat bővítés, komplexitás, fogalmak rögzítése, belső összefüggések felismerése, problémafeltárás, igényekre, szükségletekre építés, kritikai gondolkodás fejlesztése...

A tehetséggondozás célja:

- **Az általános képességfejlesztés túllépése.**
- A tehetséges gyermek **erős oldalának** fejlesztése, az adott tehetséges gyermek (tehetséggel összefüggő) **gyenge oldalainak kiegyenlítése,**
- **elfogadó, személyiségfejlődést segítő légkör kialakítása,**
- olyan területek támogatása, amelyek kiegészítik a direkt tehetségfejlesztést: **regenerálódás,** pihenés (beiktatása).

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermek személyiségének figyelembevételével **átlagon felüli adottságaik, kreativitásuk, motivációjuk felfedezése, személyiségük optimális fejlesztése, önmagukhoz mérten tehetségük kibontakoztatása.**
- A gyermek **együttműködésének, társas kapcsolatainak, kommunikációjának fejlesztése.**
- Az iskolába készülő gyermekek számára **műhelytevékenység biztosítása.**
- A **tehetségdiagnosztika rendszerének kialakítása.**
- Az egyéni képességekhez igazodó **tevékenységtartalmak kimunkálása.**
- A műhelymunkákhoz szükséges **személyi és tárgyi feltételek biztosítása.**
- Bevonni a szülőket a **tehetségfejlesztő munkába.**
- Újszerű módszerekkel, **egyénre szabott technikával foglalkozni a gyerekekkel.**

Megjegyzés:

- Csak **kreatív óvodapedagógus képes kreatív gyermeket fejleszteni.**
- A **tehetséggondozás családokkal együttműködve valósítható meg.**
- **Lényeges a pedagógusok ilyen irányú végzettsége, módszertani felkészültsége.** (Bencéné Fekete Andrea)

3.5.8 Munka jellegű tevékenységek

A munka jellegű tevékenység a **személyiségfejlesztés fontos eszköze.** A cselekvés folyamán a **játék és a tapasztalatszerzés** sok vonatkozásban azonosságot mutat.

Nagycsoportos gyermekeink **önállóságra nevelése kiemelt jelentőséggel bír** óvodánkban, hiszen egyéni gondozási szükségletek alkalmával, nap, mint nap önállóan közlekednek az iskolai környezetben, egyéni képességeiknek megfelelően megbízatásokat vállalhatnak. Közben **alakulnak** a gyermekek környezet megismeréséhez, a munkavégzéshez **szükséges attitűdjei, képességei, készségei, tulajdonságai,** mint a: **kitartás, az autonómia, a felelősség, a céltudatosság, a közösségi kapcsolatépítés, a feladattudat, feladattartás, kötelességteljesítés, amely a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája is.** **Nő a kompetencia érzetük, nő az önbizalmuk, erősödik a pozitív énképük.** Ezért támogatjuk a gyerekeink szükségleteiből fakadó, örömmel és szívesen végzett munka jellegű tevékenységet. Minden olyan munkatevékenységet

elvégezhetnek, amihez kedvük van, és **nem veszélyeztetni önmaguk és társaik testi épségét.**

Minden első tevékenység végzését **megelőzően balesetvédelmi oktatást** kezdeményezünk. (pohár, tálca vitele, lépcső használat tárggyal a kézben, étel szedése, kerti szerszámok használata...). A gyermekek munkatevékenysége az óvodapedagógustól **tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, a gyermeknek egyéni sajátosságaihoz mérten, megfelelő fejlesztő értékelést igényel.**

Munka jellegű tevékenység típusok:

- önkiszolgálás, naposi munka,
- játékrakodás,
- saját öltöző szekrény rendben tartása,
- segítség nyújtás: óvodapedagógusnak, más felnőtteknek, csoporttársnak,
- társakkal együtt, értük vagy önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése,
- szülői-óvodapedagógusi levél kézbesítése, üzenet átadása,
- környezet-, a növény gondozás a csoportszobában,
- avar seprés, gereblyezés ősszel, gyermekméretű kerti szerszámokkal, érdeklődésnek megfelelően növény ültetés, öntözés, gyomlálás a fűszernövény tankertünkben.

3.5.9 A tevékenységekben magvalósuló tanulás

„Ha egy gyerek saját tapasztalatai alapján eredményesen alakított ki egy fogalmat, akkor megalkotott valamit, ami előzőleg nem létezett, és ez a valami pszichológiai értelemben is beépül a személyiségébe, ugyanúgy, ahogy táplálékának lényeges anyagai beépülnek testébe. Ennek a tudásdarabnak olyan értéke lesz számára, mint egy kedve szerinti kép festésének, egy jó történet megírásának vagy egy izgalmas színdarab kitalálásának, amit társaival eljátszhat. Önmagában lesz értékes, mert annak az anyagnak lesz egy része, amelyből maga az élet áll. (Dienes Zoltán Pál)

A téma kibontását lásd: **3.3.3.3. A tevékenységek szerepe a nevelési cél elérésében**

Az óvodai tanulás elsődleges **célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése.** Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során **épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.**

A tanulás feltétele a gyermek **cselekvő aktivitása**, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató **tapasztalás, felfedezés** lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- **utánzásos minta- és modellkövető** magatartás- és viselkedéstanulás,
- **szokások** alakítása,
- a **spontán játékos tapasztalatszerzés**,
- a **játékos, cselekvéses tanulás**
- a **gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés**
- az óvodapedagógus által **irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés**
- a **gyakorlati problémamegoldás**.

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, **személyre szabott, pozitív értékeléssel** segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

3.6 A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Óvodai nevelésünk, mint már a program elején feltűntettük, **kiemelten foglalkozik iskolaelőkészítő tevékenységekkel**. Ezért minden tevékenységterület sikerkritériumában részletesen megfogalmazott fejlettségi szint, egyben a gyermekeink által várható jellemzők is óvodás koruk végére.

A gyermek **belső érése**, a **családi nevelés** és az **óvodai nevelési folyamat** eredményeként, gyermekeink többsége az óvodáskor végére, eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermekek az óvodáskor végén belépnek abba a lassú átmenetnek az állapotába, amely segítségével majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódnak.

A **rugalmas beiskolázás** az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a **fejlettség szerinti iskolakezdésre**.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek szükségesek, általánosan egészséges gyermek esetében:

- **Testi, lelki és szociális érettség**,
- **Első alakváltozás** (megváltoznak a testarányok, megkezdődik a fogváltás).
- **A test arányos fejlettsége, teherbírás**.
- **Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes**.
- **Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes**.

- A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére **nyitott érdeklődésével készen áll** az iskolába lépésre.
- A tanúláshoz **szükséges képességei kialakulnak**, alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez.
- **Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik**. Különös jelentősége van a térí észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a térí tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.
- A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél, az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a **szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama**.
- Megjelenik a tanulás alapját képező **szándékos figyelem**, fokozatosan növekszik a **figyelem tartalma, terjedelme**, könnyebbé válik a **megosztása és átvitele**.
- Kialakulóban van a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az **elemi fogalmi gondolkodás is**.
- Az egészségesen fejlődő gyermek **érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit** mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden
- **szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat** azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, **végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét**.
- **Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről** (tudja: nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét, felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit).
- Ismeri a **viselkedés alapvető szabályait**, kialakulóban vannak azok a **magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek**;
- Kialakultak az **elemi matematikai képességei**.
- Az óvodáskor végére a gyermekek **szociálisan is éretté válnak az iskolára**.
- A szociálisan egészségesen fejlődő gyermekkedvező iskolai légkörben **készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására**,
- Képes a fokozatosan kialakuló **együttműködésre, a kapcsolatteremtésre** felnőtten és gyermektársaival.

- A szociálisan érett gyermek: **egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését.**
- **Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb - szükség szerint kreatív - elvégzésében nyilvánul meg.**
- Alakul a **kitartása, munkatempója, önállósága, önfegyelme.**

A **kiemelt figyelmet igénylő gyermekek** iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

3.7 Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

- A gyermekek érkezésekor, - minden szeptemberben - **felmérjük a szociálisan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett** gyermekeket, és egyéni szükséglet szerint nyújtunk számukra segítséget.
- Az óvodai **ingyenes étkeztetésre** jogosultakat figyelembe vesszük, regisztráljuk, ellenőrizzük, számon tartjuk.
- Az első értekezlet alkalmával a gyermekek szüleit tájékoztatjuk a gyermekek távolmaradásának, igazolásának **szabályairól, a szülők törvényi kötelezettségeiről.**
- A gyermekek és a gyermekcsoport érdekében **rendszeres és eseti szülői értekezletet és fogadóórát** tartunk.
- Figyelemmel kísérjük, a gyermekek óvodába járását, mulasztását és a törvénynek megfelelő módon **dokumentáljuk, jelzést indítunk** szükség esetén.
- Amennyiben egy gyermek érdeke úgy kívánja, a szüleivel való egyetértéssel, a **Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat 11. kerületi kirendeltségéhez irányítjuk** őt vizsgálat, fejlesztés, tanácsadás céljából.
- A törvénynek megfelelő esetekben a **Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival, a védőnővel és az iskolaorvossal** is felvesszük a kapcsolatot.
- Gyermekvédelmi célból is kezdeményezünk **családlátogatást**, amennyiben szükségesnek látjuk, akár külső szakember segítségével.

Segítséget nyújtunk azoknak a szülőknek, akik a halasztani szeretnék gyermekük tankötelezettségét és **további egy év óvodai nevelést** tartanak indokoltnak. Akiknek tankötelezettség halasztását Oktatási Hivatal engedélyezte, azoknak az adatait a **KIR-rendszerben módosítjuk, és nyilvántartjuk.**

4 AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA HELYI NEVELÉSI PROGRAMJA

- amely az Alapfokú művészetoktatás alapprogramja alapján készült.

Intézményünk alapfokú művészeti képzésében való részvételt azoknak (a saját, talentós családjaink) ajánljuk, akiknek kreatív, érzékeny, művészetek iránt fogékony, tehetséges gyermekük van.

Az alapfokú művészeti iskola feladata a tanulók alapfokú művészeti nevelése, oktatása, esetleg szakirányú továbbtanulásra ösztönzése. A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam elvégzése után alapvizsgát tehet.

Az alapfokú művészetoktatásban résztvevő diákjainkra az intézmény szabályzóiban leírtak ugyanúgy érvényesek.

4.1 Képző- és Iparművészeti műfaj:

Tanszakok és tantárgyak:

Képzőművészeti tanszak: (előképző 1-2.évfolyam+1-3.alapfokú évfolyam)

Főtárgy:

Vizuális alapozó gyakorlatok (előképző 1-2.évfolyam)

Grafika és festészet alapjai (1-3.alapfokú évfolyam)

Kötelező tantárgy:

Vizuális alkotó gyakorlat (1-6.évfolyam)

A 4-6. alapfokú évfolyamokon:

Grafika és festészet tanszak - Grafika és festészet műhelygyakorlat.

Kötelező tantárgy:

Vizuális alkotó gyakorlat (1-6. évfolyam)

Célok, feladatok:

Célunk a művészetek által az általános műveltség megalapozása, fejlesztése az érdeklődés kialakítása, kreativitás fejlesztése, versenyfelkészítés, tehetséggondozás.

Oktatási célok az ágazaton belül:

A művészeti képzés a választott tanszakon belül nyújtson speciális ismereteket, és az alkotómunkával együtt járó pozitív élmények segítségével járuljon hozzá a harmonikus, érzelmileg gazdag, kreatív személyiség kialakításához. Alakítsa ki a kultúra iránti nyitott magatartást, az esztétikai érzékenységet, neveljen a művészetek befogadására, értésére és művelésére. Sajátos eszközeivel ösztönözzön a társadalmi kapcsolatteremtésben, együttműködésben és kommunikációban a toleráns magatartásra.

Alapozza meg a művészi kifejezőkészségek kialakítását, bontakoztassa ki a tanulók alkotó fantáziáját és fejlessze kreativitásukat.

A képző - és iparművészeti oktatás feladatai:

A képzés keretében sajátítsák el a gyerekek a vizuális nyelv síkbeli és térbeli alapjait.

Ábrázolási készségük jusson olyan fokra, hogy ezen eszköztár birtokában képesek legyenek saját gondolataik és érzéseik kifejezésére. A választott képző- vagy iparművészeti területen belül szerezzék meg a mesterségbeli tudás alapelemeit. A műalkotások történeti és esztétikai elemzésével - járuljon hozzá a gyerekek természet- és emberismeretének gyarapodásához.

A művészeti tevékenység eredményeként váljanak a tanulók a műalkotások értő befogadóivá, formálódjon ízlésük, tegyenek szert a látható világban való eligazodás képességére, fejlődjön kritikai érzékük. A gyermeki személyiség általános fejlesztése mellett ösztönözze tanulóit rendszeres kiállítás- és múzeum-látogatásra, a rádió és a TV képzőművészeti műsorainak figyelemmel kísérésére, és az alkotótáborokban, pályázatokon való részvételre.

4.2 A Képző- és Iparművészeti műfaj cél és feladatrendszere

Az alapfokú művészetoktatás célja, hogy hozzásegítse a tanulókat a külvilág tudatos érzékeléséhez, tanulmányozásához, valamint a belső látás és a képzelet finomításához, tudatosításához. A tanulók belső világának gazdagítása teszi lehetővé, hogy egész személyiségük használni és hasznosítani tudja az összegyűjtött és egyre tudatosabban szelektált vizuális információkat.

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság - alakítására, a látás kiművelésére és tudatosítására. A követelmény és tantervi program bővíti a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet. A tevékenységek gyakorlata finomítja a kézügyességet, valamint olyan érzelmi-motivációs bázist teremt, mely fejleszti a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének képességét is.

A Festészet tanszak vizuális nevelés alkalmat ad a képzőművészeti tevékenységek iránt érdeklődő tanulók szellemi és gyakorlati képességeinek fejlesztésére. Nagymértékben elősegíti a tanulók személyiségfejlődését és biztosítja a tehetséggondozás lehetőségét. Figyelembe veszi az életkori sajátosságokat; a tanulók érdeklődésére, valamint a klasszikus és kortárs képző- és iparművészeti, médiaművészeti értékekre építve gyarapítja ismereteiket, s alakítja készségeiket. Az alapfokú évfolyamokon fejleszthetik vizuális műveltségüket, és különféle területeken szerezhhetnek jártasságot.

A vizuális művészeti oktatás megismerteti a tanulókkal az adott művészeti ág műfaji sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait. Célja az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse és tovább éltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében.

A képző- és iparművészeti műfaj oktatásának sajátosságai:

- *Tevékenységek központúság* - a tanulók a vizuális tananyag tartalmakat, feladatokat különböző gyakorlati tevékenységek által, komplex témákba ágyazottan dolgozzák fel, amelyben a cselekvésből származó tapasztalat adja a tanulás alapját.
- *Feladattudatosság* - egy témával, témakörrel való hosszabb idejű elmélyült foglalkozás, mely elősegíti a tanulók türelmének, kitartásának fejlődését.
- *Alkotói magatartás* - amelyben fontos szerepet kap a nyitottság, az egyéni látásmód, a lényegkiemelés, a problémaérzékenység és problémamegoldás képessége.
- *Komplexitás* - amely átjárhatóságot biztosít a képző- és iparművészeti és médiaművészeti területek között, illetve az egyéb művészeti ágak között.
- *Folyamatszerűség* az egyes feladatok végig vitelében és a szervesen kapcsolódó, egymásra épülő feladatsorokban, projektekben.

- *Kreatív cselekvőképesség* - melynek fontos részterülete a kísérletezőkedv, lényeglátás, szituativitás, döntésképeség, nézőpontváltás.
- *Interaktivitás és együttműködési készség* - mely feltételezi a személyközi kapcsolatok aktivitását, a kooperációt és innovációt.

4.3 A képzés struktúrája

Tanszakok és tantárgyak: TÁBLÁZAT

Képzőművészeti tanszak: (előképző 1-2.évfolyam+1-3.alapfokú évfolyam)

Főtárgy:

Vizuális alapozó gyakorlatok (előképző 1-2.évfolyam)

Grafika és festészet alapjai (1-3.alapfokú évfolyam)

Kötelező tantárgy:

Vizuális alkotó gyakorlat (1-6.évfolyam)

A 4-6. alapfokú évfolyamokon:

Grafika és festészet tanszak - Grafika és festészet műhelygyakorlat.

Kötelező tantárgy:

Vizuális alkotó gyakorlat (1-6. évfolyam)

Tantárgyak		Évfolyamok							
		Előkészítő				Alapfok			
		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Főtárgy	Vizuális alapozó gyakorlatok	2	2						
	Grafika és festészet alapjai			2	2	2			
	Grafika és festészet műhelygyakorlat						2	2	2
Kötelező tárgy	Vizuális alkotó gyakorlat			2	2	2	2	2	2
Összesen:		2	2	4	4	4	4	4	4

A tantárgyak tartalma:

Moduláris rendszer szerint alapmodul a vizuális alkotó gyakorlat, a grafika és festészet alapjai, egyedi szakmai modul a műhelygyakorlat.

A vizuális alapozó gyakorlatok az előképző első két évfolyamának komplex művészeti tantárgya. Sokszínű alkotó játékra ad lehetőséget. A legkülönbözőbb anyagok, eszközök, technikák megismerése segíti a gyermekek kreativitásának kibontakozását és a tradicionális kézművesség értékeinek továbbadását.

A vizuális alkotó gyakorlat a képző- és iparművészeti ág, az ősi és kézműves tárgyformálás, a médiaművészet sokféle tevékenységének megismertetésére szolgál. Feladata a vizuális eszköztár bővítése, a művészi kifejezési formanyelv kialakítása, gazdagítása, változatos kreatív feladatsorokon keresztül.

A grafika és festészet alapjai tantárgy a képi kifejezés változatos módjainak elsajátítását és alkalmazását teremti meg.

Előkészíti és megalapozza a művészi igényű szakmai munkát.

A műhelygyakorlat lehetővé teszi az ősi, a hagyományos és a kortárs képző- és iparművészeti, valamint médiaművészeti szakirányú tevékenységek elsajátítását. A tanuló a helyi lehetőségektől függően a műhelygyakorlatok közül érdeklődésének és képességének megfelelően választ.

A főtárgyak képzési ideje:

2 előképző évfolyam: Vizuális alapozó gyakorlatok

3 alapfokú évfolyam: Grafika és festészet alapjai

3 alapfokú évfolyam: Grafika és festészet műhelygyakorlat

A tanítási órák ideje 45 perc.

4.3.1 Általános fejlesztési követelmények

Kiemelt kompetenciák a képző- és iparművészeti oktatás területén

A kiemelt kompetencia területek a vizuális művészeti alkotótevékenység által a személyiség fejlesztését, az önkifejezés kibontakoztatását segítik.

Olyan tulajdonság-együttest alakítanak ki, amely lehetővé teszi a változó élethelyzetekhez való rugalmas alkalmazkodást, a probléma felismerést, a probléma megoldást.

Bemeneti kompetenciák: iskolai előképzettség nem szükséges

Szakmai kompetenciák:

A környezet által közvetített üzenetek befogadása

A környezet által közvetített üzenetek értelmezése

Tervezési készség

Alkotói magatartás

Kreativitás

Vizuális gondolkodás

Vizuális kifejezőkészség

Eszközhasználati készség

Anyaghasználati készség

Komplex szemlélet

Tudatos környezetformálás igénye

Biztonságos munkavégzés képessége

Az esztétikum iránti igény és befogadóképesség

Problémaérzékenység

Véleményformálási képesség

Személyes kompetenciák:

Nyitottság

Fejlődőképesség

Önállóság

Önkifejezés

Rugalmasság

Érzékenység

Kísérletező kedv

Interaktivitás (személyközi kapcsolatok aktivitása, kooperáció).

Társas kompetenciák:

Motiválhatóság

Empatikus készség

Együttműködési készség

Kezdeményezőkézség

Segítőkézség

Módszerkompetenciák:

Figyelemösszpontosítás

Gyakorlatias feladatértelmezés

Ismeretek helyénvaló alkalmazása

Következtetési képesség

Kreativitás, ötletgazdagság

Módszeres munkavégzés

Nyitott hozzáállás

Probléma felismerés, -megoldás

Tervezési készség

Új ötletek, megoldások kipróbálása

A munkakörnyezet tisztántartása

4.3.2 A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga vizsgatantárgyak

- Műhelygyakorlat
- Vizuális alkotó gyakorlat

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet (részlegesen vagy teljes mértékben) az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként - helyezést ért el vagy a versenyfelhívásban meghatározott teljesítményi szintet teljesítette.

Ha a tanuló már rendelkezik a képző- és iparművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett alapvizsga- vagy záróvizsga-bizonyítvánnyal, akkor felmentés adható

a vizuális alkotógyakorlat főtárgyból. A műhelygyakorlat vizsgarész alól felmentés nem adható.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és a záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a vizsga tantárgy végső eredményének a meghatározásában a műhelygyakorlat tantárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

Az egyes tanszakok tananyagát, fejlesztési követelményeit és a továbblépés feltételeit az Intézmény Alapfokú Művészetoktatás Helyi tanterve tartalmazza, külön dokumentumban.

4.3.3 Térítési díj:

Az alapfokú művészetoktatásban résztvevő diákok, a hatályos törvények és rendelkezések alapján térítési díjat kötelesek fizetni. A fizetendő térítési díj mértékét az adott tanévre vonatkozóan az intézmény Térítési díj Szabályzatában foglaltak alapján az igazgató határozat formájában állapítja meg a művészeti oktatás megkezdésének időpontjáig.

5 ISKOLÁNK KÖRNYEZETI NEVELÉSI ÉS EGÉSZSÉGNEVELÉSI ELVEI

5.1 Teljes körű egészségfejlesztés

Mi az egészség?

Napjainkban egyetértés van abban, hogy az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jól-lét állapota. Az egészség kiteljesedésére az alábbi négy feltétel teljesülése adja a legnagyobb esélyt: ha az egyén társadalmilag integrálódik (családhoz, iskolai, munkahelyi és más közösségekhez tartozik), ha a változó terheléshez alkalmazkodni tud, ha individuális önállóságát megőrzi, és végül, ha megteremti az összhangot a biogenetikai, a fizikai, a lelki és a társadalmi lehetőségek között.

Az intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés, a nevelés-oktatás folyamatának teljes egészében a gyermek, a tanuló és a pedagógus egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önsegítés feladatait, módszereit.

Fő feladata egy általánosan érvényes egészségfejlesztő környezet megteremtése, az egészségfejlesztő közösségi tevékenység, a környezettudatosságra és az egészséges életmódra nevelés.

A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit

- az életkorral járó biológiai-pszichohigiénés tennivalókat;
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztésének módjait;
- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét;
- az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram fittség megőrzése szempontjából való fontosságát;
- a diabétesz fogalmát, kapjanak tájékoztatást a diabétesszel élők segítségéről, a veszélyekről, a vércukormérésről, a gyorsan felszívódó szénhidrátokról
- az allergiát, a fokozott kockázatú allergiát, az allergiás reakciót kiváltható okokat és az ilyenkor szükséges teendőket
- az egészségre káros szokások biológiai - élettani - pszichés összetevőit
 - (alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás,

- drogfogyasztás);
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében;
- a társas kapcsolatok egészségi-etikai kérdéseit.

Célja: a gyerekek képesek legyenek objektív módon felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. El kell érni, hogy alkalmazzák a tanultakat: a fizikailag aktív, egészséges életvezetést, épüljenek be életükbe a stressz- és feszültségoldás metódusai, tegyenek saját egészségük érdekében.

A prevenció területei

A WHO meghatározása szerint az elsődleges megelőzés a betegség megjelenésének megakadályozására, az egészség megőrzésére irányul.

Az elsődleges prevenció a betegségeket előidéző tényezők korai felismerésére és elkerülésére irányuló tevékenység.

A prevencióban van jelentősége, így az egészségnevelési feladatok meghatározásánál is e területekre kell a hangsúlyt fektetni.

A fent felsoroltak megvalósításának intézményi szinterei:

a) tanítási órákon

1. környezetismeret-,
2. természettudomány-,
3. biológia-,
4. etika-,
5. osztályfőnöki - az iskolai védőnő, gyermekpszichológus bevonásával
6. és testnevelés órákon

b) projektnapokon

1. például egészségnap, egészség-hét (dietetikus és más szakemberek meghívásával)
2. sportnap

c) előadásokon

1. drogprevenció a kerületi rendőrség bevonásával
2. egyéb előadók meghívásával a fent felsorolt témák bármelyikének tekintetében

5.1.1 Az iskolai környezet

A Talento-Ház Alapítványi Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola a XI. kerületben Kelenföldön található, bejárata a Rátz László utcáról nyílik, mely egy kis forgalmat lebonyolító utca.

A levegőszennyezés kismértékű, bár ennek ellenére kerítésünk mentén növényeket ültettünk, és ültetünk folyamatosan - évelő és nem évelő virágos növényeket, díszfákat, gyümölcsfákat, a gyerekekkel együtt - melyek ezt a minimális légszennyezettséget is felfogják.

Az épület mögött kert található (az intézmény udvara). **Ősfás udvarunk fűvel, térkövel, gumitéglával** borított terület melyet az idők folyamán a fejlesztésekkel két részre osztottunk - sportudvari rész és játszóudvar - található kisméretű futó pálya, műfüves futballpálya, kosárlabda pálya, szaletli, ivókút, mini fűszernövény kert, mászóakák, homokozók, amelyek kiválóan alkalmasak a gyerekek mozgásigényének kielégítésére, állóképességük, izomzatuk fejlesztésére.

A fedett kiülő osztálynyi gyermeknek leülési lehetőséget kínál kinti tanórák tartásához.

A sport- és játékuudvar a gyerekek mozgási, szórakozási igényeit maximálisan kielégíti. A gyermekek szívesen töltik el szabadidejüket a füves területeken, ahol különböző programokat, udvari játékokat, vetélkedőket, sportversenyeket is szervezünk az intézmény összes gyermeke, illetve évente egy-két alkalommal a szülők számára is.

Vannak olyan feladataink, melyeket egész évben szem előtt kell tartanunk. Pedagógusaink sokszor figyelmeztetik a gyerekeket a helyes testtartásra, az egészséges táplálkozásra, sok mozgással járó programokra. Nem feledkezhetünk meg közvetlen környezetünkről, elhelyezkedésünkből adódó feladatainkról. Egész éves feladunk a példamutató környezet fenntartása, hiszen csak ilyen „rendezett környezetben” valósulhat meg az egészségre nevelés.

Ezért fontos:

- termek, folyosók, mellékhelyiségek, udvar tisztasága és esztétikus kialakítása,
- növények gondozása,
- anyag- és energiatakarékos, környezetbarát iskolaműködtetés,
- szelektív hulladékgyűjtés, állagmegóvás
- a pedagógusok és technikai dolgozók példamutatása.

5.1.2 Az egészségfejlesztés területei

Az, hogy a gyerekek mit tartanak értéknek, elsősorban a családtól függ, és ezt az óvoda és az iskola csak közvetve és csekély mértékben tudja befolyásolni.

Az intézményi egészségfejlesztésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a gyerekek kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek a pedagógia rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülni.

Célok	Feladatok	Kritériumok
A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása	<ul style="list-style-type: none"> – A három kondicionális alapképesség: (erő, gyorsaság, állóképesség), a koordinációs képességek (egyensúly, térérzékelés, reakciógyorsaság, ritmusérzék, hajlékonyság) fejlesztése. – A sportjáték komplex szerepének kihasználása. – Mindennapos testmozgás gyakorlati alkalmazása (heti 5 testnevelés óra + min. 2 alkalommal játékos testmozgás egyéb foglalkozásokon). 	<p>A kondicionális és koordinációs alapképességek az életkornak megfelelő szinten legyenek, őszi és tavaszi időszakban a tananyagba építve történik ezek mérése. Felső tagozatban a NETFIT mérés).</p> <p>Az aktív, mozgásos tevékenységek az iskolai élet minden területét fogják át.</p>
Az egészséges „fair-play” uralta versenyszellem kialakítása	<ul style="list-style-type: none"> – A céllal szorosan összefüggő felnőtt életben nélkülözhetetlen pozitív tulajdonságok (küzdési tudás, alázatosság, hazaszeretet, kitartás, büszkeség, önismeret, önuralom) fejlesztése. – A közösségbeli „én-szerep” felismerése. 	<p>A tanulók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vegyenek részt aktívan a különböző iskolai, kerületi sport-, illetve tanulmányi versenyeken, diákolimpiákon; - alakítsanak ki közös érdeklődésen alapuló, tartalmas baráti kapcsolatokat.
Az egészséghez és az egészséges környezethez	<ul style="list-style-type: none"> – Megtanítani, bizonyítani, hogy alapvető értékünk az egészség. – Kialakítani, hogy az egészség egy soktényezős fogalom. 	<p>A tanulók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ismerjék az egészséges

Célok	Feladatok	Kritériumok
való igény kialakítása	<ul style="list-style-type: none"> - Az egészség megvédésére, megőrzésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető, de tudományos ismeretek átadása. - Annak tudatosítása a tanulóknban, hogy az élethosszig tartó öntevékeny testedzés, az önálló sportolás és a motoros önkifejezés fontos eszköze a személyiség fejlesztésének és a lelki egészség megőrzésének. - Tudatmódosító szerekekkel kapcsolatos prevenció. - Az egészségmegóvó alternatívák terjesztése, gyógynövények, természetgyógyászat. - A saját testkép megismerése és a testtudat kialakítása a tanulóknban az egészségtudatos, az egészség- megőrzést preferáló magatartás fontos része. - A helyes napirend kialakítása. - A környezetszennyezés, mint egészségkárosító tevékenységforma vázolása. - Az egészséges életmód-tréningek beépítése az iskolai programokba (sport- és egészségnapok). - A „természet-iskola” tevékenységek megszervezése és megtartása (tanulmányi kirándulások, erdei iskolák, séták). 	<p>táplálkozás aktuális alapelveit;</p> <ul style="list-style-type: none"> - legyenek igényesek a személyes higiéniaát illetően; - ismerjék és alkalmazzák az egészség megóvásának lehetőségeit és alternatíváit; - legyen tudatos stratégiájuk egészségük megőrzésére.
Önismeret, önuralom, a társadalmi normák szerinti viselkedés és	<ul style="list-style-type: none"> - Értékorientáció, személyes példamutatás, azaz a tanári magatartás legyen modell értékű. - Tolerancia és empátia fejlesztése. 	<p>A tanulók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iskolai életükben nyilvánuljon meg a felnőttek és társak tisztelete;

Célok	Feladatok	Kritériumok
pozitív gondolkodás kialakítása	<ul style="list-style-type: none"> – A kapcsolatok, problémák konfliktusmentes megoldására való igény kialakítása, fejlesztése. – A stressz- és feszültségoldás alapvető fontossága az interperszonális kapcsolatok kezelésében. 	<ul style="list-style-type: none"> - ismerjék fel a jó és rossz tulajdonságokat; - legyenek fogékonyak a tanárok által nyújtott modellekre; - tudjanak könnyen és vidáman alkalmazkodni a változó élethelyzetekhez.
A biztonságos életvezetés elsajátítása	<ul style="list-style-type: none"> – A fejlett technikai eszközök szakszerű és biztonságos használatának bemutatása, megtanítása. – Rávilágítás a lehetséges veszélyforrásokra. – Annak tudatosítása, hogy az egészségtudatos magatartásra szocializálásnak szerves része a lelki – egészség erősítése és fejlesztése, a szükséges prevenciós folyamatok és tevékenységek kialakítása. – A KRESZ, munkavédelem, elsősegélynyújtás elsajátíttatása, ilyen jellegű és témájú vetélkedők szervezése. 	<p>A tanulók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ismerjék a KRESZ, az elsősegélynyújtás és munkavédelem reájuk vonatkozó szabályait és alapelveit.

5.1.3 Lelki egészség

A testi egészség mellett kiemelten fontos a lelki egészség fejlesztése, ápolása, a kiegyensúlyozott személyiség kialakítása, fenntartása.

A lelki egészséget fejlesztő módszerekkel az a célunk, hogy a tanulási eredményességet növeljük, a társas készségeket, az érzelmi intelligenciát fejlesszük, valamint a lemorzsolódás mértékét a minimumra szorítsuk.

Tanórai keretek között a következőket tesszük:

A zene érzelmeket vált ki, ellazít, felszabadít, mozgósít, örömhormonokat szabadít fel. A nyelvi feldolgozórendszerre is stimuláló hatással van. Ezért az

ének-zene órákon többféle stílusú zenét hallgatunk az aktuális célnak megfelelően. A zenei nevelés összeköthető a vizuális neveléssel is, illetve a többi tanóra egyes részeibe is becsempészhető.

Vizuális kultúra órákon a képzőművészet felszabadító erejét használjuk ki a különféle technikák alkalmazásával, valamint műelemzéskor a gyermekek saját érzelmeinek feltárásával és kifejezésével, a művész gondolat- és érzelmvilágának megértésével.

Testnevelés órák: A mozgás örömet ad, segítségével levezethetjük a stresszt. A testmozgás és a tanulási eredményesség között tudományosan kimutatott kapcsolat van. Segíti a koncentrációt, a nyelvi és matematikai készségek fejlődését. Ezen túl hosszú távú egészségmegtartó szerepe is ismert. Megfigyelések szerint a rendszeresen sportolók általában egészség tudatosabbak, kevesebbet dohányoznak, jobban odafigyelnek a táplálkozásra, jobb a stresszkezelő képességük. A testnevelés órák anyagába, az órák végére beépítjük az autogén tréninget, mellyel tovább segíthető az önálló stresszoldás, az elengedés, ellazulás, a szorongások oldása. Amennyiben az időjárás engedi, a testnevelés órákat a szabad levegőn tartjuk.

Magyar nyelv- és irodalom órákon az irodalmi művek olvasásakor, elemzésekor szintén alkalmat adunk a gyerekeknek arra, hogy különféle érzelmeket éljenek át, empátiájuk és toleranciájuk fejlődjön. Dramatizálással, a különféle szerepjátékokkal lehetőséget kapnak a feszültségoldásra, személyiségük épülésére. Ezen kívül filmeket, rövid videókat építünk be az órákba.

A természettudománnyal kapcsolatos órákon (pl. környezetismeret, természettudomány, biológia, földrajz) felhívjuk a figyelmet a közvetlen és tágabb környezetünk védelmére, foglalkozunk az egészségtudatos életmóddal, ismeretterjesztő filmekkel hozzuk „testközelbe” a távoli tájakat és élővilágukat, a különleges természeti jelenségeket, és általuk az emberei testet és működését is jobban megismerhetik a gyerekek, diákok. Lehetőség szerint minél több időt tartózkodunk a természeti környezetben: séták, terepgyakorlatok, túrák szervezésével, felhasználva a közösségi közlekedést.

Etika: Különböző témakörökön keresztül foglalkozunk a gyerekek mentális egészségével. Lehetőség nyílik mélyebb beszélgetésekre, érzékenyítő filmek nézésére és feldolgozására, irányított játékokra. Hangsúlyt helyezünk az osztályközösség építésére, felhívjuk a figyelmet az elfogadás fontosságára.

Lelki egészséget fejlesztő módszerek és egészséget támogató ismeretek a nyelvórán:

Mivel egy idegen nyelv ismerete és hatásos felhasználása legfőképp a kommunikációra épül, ezért itt kiemelt szerepet játszik, hogy a tanulók figyelemmel kísérik egymás megnyilvánulásait a tanórákon, illetve egy komplexebb fejlesztésre is van lehetőségünk.

Ezt az empátiára és türelemre épülő képességet folyamatosan érdemes továbbfejleszteni olyan valós nyelvi környezetből vett anyagokkal, melyek témáiknál fogva felkeltik a diákok érdeklődését és saját magukra vonatkoztatva próbálnak válaszokat találni morális, a személyi és lelki fejlődést célzó kérdésekre.

Néhány példa autentikus anyagok rendszeresen visszatérő beépítésére a nyelvi készségeket is fejlesztő feladatokra:

1. Írott tartalom, például idézetek felhasználása

- a. A tanteremben látható, feltűnő helyen pl. tábla fölé vagy a neonlámpa búrájára havonta új motiváló idézet kirakása:

"Just because you haven't found your talent yet, it doesn't mean you don't have one."

(Kermit the Frog)

„Csak azért, mert még nem találtál rá, hogy miben vagy jó, az nem jelenti azt, hogy nem vagy tehetséges valamiben.”

Breki a Muppet Showból

„The greatest pleasure in life is doing what people say you cannot do.”

A legnagyobb öröm az életben, ha azt csinálhatod, amiről a többiek azt állítják, hogy nem vagy rá képes.

Természetesen tanórán / intézményen kívüli programokkal tovább színesíthető a lélek egészséget fejlesztő paletta:

- Érdekfeszítő, interaktív kiállítások látogatása
- Színház-, koncertlátogatás
- Kirándulás a természetbe
- Közös sportverseny / mérkőzés látogatás

Minden olyan közösségi program, ahol a szociális képességeik, a csapatot összetartó erő fejlődhet.

5.1.4 Az egészségnevelés várható eredményei

1. A család szerepének megértése
2. A helyes viselkedés szabályainak elsajátítása, a felnőttek és a társak tisztelete.
3. A jó és a rossz tulajdonságok felismerése, önismeret és az önuralom kialakítása
4. A közösségben az „én-szerep” felismerése, a tolerancia, empátia és pozitív gondolkodás kialakítása.
5. A jó emberi és baráti kapcsolatok kialakítására és a problémák konfliktusmentes megoldására való, igény megteremtése
6. Az egészségmegőrzés alapvető feltételeinek ismerete a helyes napirend kialakítása
7. Az egészséges táplálkozás aktuális elveinek ismerete.
8. A biztonságos közlekedés és elsősegélynyújtás alapelveinek elsajátítása.
9. A káros szenvedélyek negatív hatásainak felismerése.
10. A testi higiénia iránti igény kialakítása.
11. A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása.
12. Az egészséges életkörülményekre való igény: tudni azt, mit tehet az ember szűkebb és tágabb környezetéért.
13. A környezet egészségre káros hatásainak ismerete.
14. Az egészségért és az egészséges környezetért folyó törekvésekben (egészség- és környezetvédelem) való aktív részvétel igényének kialakítása.
15. Az egészségtudatos, fizikailag aktív - egészségmegőrzésre épülő - motoros tevékenységekben rejlő személyiség- és közösségfejlesztésben rejlő lehetőségeket kiaknázó életvezetés igényének kialakulása és megvalósítása.
16. A stressz- és feszültségoldás elméleti ismerete és gyakorlati megvalósítása.

Az egészségfejlesztés összefügg a pedagógusi magatartással, gondossággal, az intézmény szervezethez.

- Gondoskodunk a termek megfelelő, rendszeres szellőztetéséről.
- Megfelel a termek berendezése az egészségügyi szempontoknak (igazodik az asztalok, székek mérete a korosztály testmagasságához). Megfelelő a világítás. Megfelelő a számítógépek elhelyezése. Az ülésrend kialakítása lehetővé teszi minden tanuló számára a megfelelő, egyéni adottságokat is figyelembe vevő (pl. rövidlátás, hallási zavar...) testhelyzetben történő figyelmet és tanulást. Ügyelünk arra, hogy az ülésrend időszakonkénti

változtatásával nyújtsanak változatosságot a gyermekek szemének és gerincének terhelésében. Ügyelünk arra, hogy az iskolatáska súlya ne haladja meg az optimális mértéket. Gyermekeink felszereléseiket az iskolában tárolják, biztonságos helyen.

- A napi munkarend, az órarend tervezésénél gondoskodunk a mozgásigény kielégítéséről. Beépítjük terveinkbe a foglalkozásokon és tanórán belüli mozgáslehetőségét is.
- Rekreációs sportok megvalósítása a szabadidőben

5.2 Komplex intézményi mozgásprogram

1. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása

„A testnevelés és egészségfejlesztés az egyik legösszetettebb tanulási terület, meglehetősen komplex célkitűzéssel. Egyik legfontosabb feladata a tanulók testi, lelki, értelmi, érzelmi és szociális fejlődésének biztosítása”

A Köznevelésről szóló CXC. tv. 27.§. (11) bekezdése

„Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből heti két óra

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
- iskolai sportkörben való sportolással,
- versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.”

Tudjuk jól, hogy az elkényelmesedett életmód szó szerint súlyos gondokhoz vezethet. Az elhízás megelőzése mellett azonban számos más pozitív hatása is van annak, ha a gyerekek szeretnek mozogni:

- fejleszti a kognitív képességeket,
- fejleszti a szociális kompetenciákat,
- és/így a gyerekek jóban lesznek önmagukkal.

Intézményünkben a mindennapi testnevelést az alábbiak szerint szervezzük meg:

Minden évfolyamon minden nap órarendbe épített testnevelés órát tartunk, szaktanár vezetésével.

Messzemenőig figyelembe vesszük a törvény által előírt kereteken belül a versenyszerűen sportoló diákjaink érdekeit.

- ### 2. Az iskolai működést támogató alapítvány támogatásával a tanulók mozgáskultúráját fejlesztő programok szervezése. (Diáksport Napja, Iskolai Sportnap, korcsolyázás, 3. és 4. évfolyamon úszás a testnevelés órákon - heti 2 tanóra terhére - játszótéri órák, rekreációs sportok megismerése).

3. Minél gyakrabban szervezünk az évszaknak megfelelő programokat: ősszel kirándulást, télen sítelést, szánkózást, tavasszal kerékpározást, túrát, a nyári szünetben pedig sport- és egyéb mozgásos táborokat.
4. Az egész napos nevelés-oktatás keretében minél nagyobb részt tegyenek ki a testmozgás különböző formái, és az egészségtudatos életmódra nevelés, a tematikai, tárgyi jelleghez igazodva.
5. A tanulók „NETFIT” fizikai állapot-mérésének értékeléséből, a levont következtetések, tapasztalatok alapján készítjük el a komplex intézményi mozgásprogramot, illetve szükség esetén az erre vonatkozó fejlesztési tervet, az adott tanévre aktualizált feladattervvel, az intézkedési terv, illetve az éves munkaterv mellékleteként.

5.3 Környezeti nevelési programunk

5.3.1 A környezeti nevelés célja

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a gyerekek környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve a fenntartható fejlődést.

5.3.2 A környezeti nevelés szinterei

- Az összes foglalkozás, tantárgyi tanóra, kiemelten az egész napos nevelés-oktatás szabadidő szegmense
- Tanórán kívüli foglalkozások (pl. műhelyek, séták, kirándulások, önköltséges tábor, rendezvények, versenyek)
- Az intézmény környezettudatos működése és az ezzel kapcsolatos foglalkozások
- Projektnapok iskolán kívüli helyszínei
 - Víz világnapja a Kopaszi - gáton
 - Állatok világnapja a Fővárosi Állat és Növénykertben, vagy vadasparkokban
 - Madarak és Fák napja osztálykirándulások keretében (pl. neves arborétumokban)
- Folyamatos szelektív hulladékgyűjtés.
- Újrahasznosítás: újrahasznosított irodaszerek, papírhasználat.
- Autómentes közlekedés preferálása.

5.3.3 Általános, hosszú távú céljaink

- Elősegíteni a természet tiszteletét, megőrzését, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is annak környezetével, kultúrájával együtt.
- Hozzájárulni a Föld egészséges (természetes, ökológiai) folyamatainak visszaállításához, kialakítani a környezettel való harmóniára törekvést.
- Elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakítását.
- Kialakítani a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást, egyéni és közösségi szinten egyaránt, mely váljon a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapulvvé.
- Érzékennyé tenni a tanulókat a környezet állapota iránt.
- Bekapcsolni az intézményt a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- Irányítani őket a körkörös hulladékgazdálkodás: újrahasznosítására szelektív hulladékgyűjtés szemléletének elsajátítására.
- A természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő fejlesztése a természeti környezet értékeinek, megóvásának céljaival összhangban.

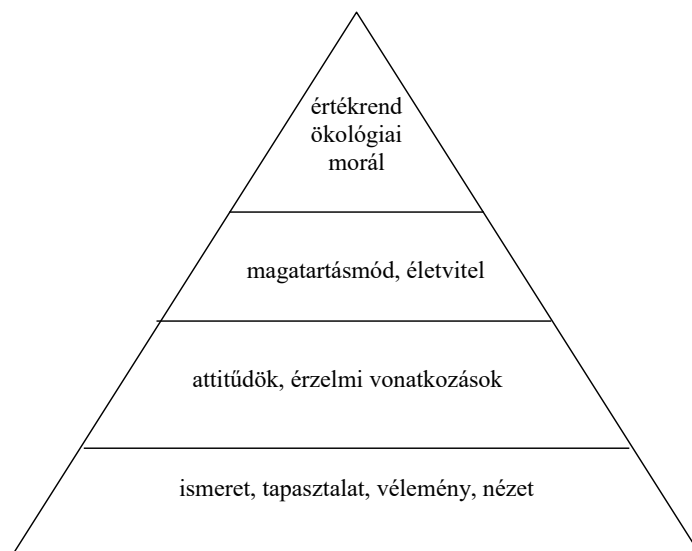
5.3.4 Alkalmazható módszerek környezeti nevelésünk számára

- Természettudományos megfigyelések az óvodai foglalkozásokon, a szaktárgyi órákon, kirándulásokon, táborokban.
- Karitatív szemétszedés vagy állatgondozás (pl. állatkórházban).
- Új ismerethez kapcsolódó kérdések megfogalmazása csoportosan.
- Önálló tapasztalatszerzés, kutatómunka, adatgyűjtés, feldolgozás információrögzítés együttműködéssel.
- Problémamegoldó gyakorlat ötletrohammal, értékeléssel.
- Beszélgetések, viták, szituációs játékok.
- Természetvédelmi tevékenységek (madárvédelem, madáretetés, fáültetés). Részvétel a helyi környezetvédelmi tevékenységben (helyi környezetvédelmi program megismerése).
- Külső előadók bevonása a jeles napokon (pl. Magyar Solymász Egyesület, embert segítő kutyákkal foglalkozó szakemberek, stb.)

5.3.5 Konkrét rövid távú célok, feladatok, sikerkritériumok

- A környezeti nevelés a nevelés és oktatás valamennyi területén jelenjen meg!
- Munkatervünkbe beépítve a jeles napok (pl.: Madarak, Fák napja, Föld Napja, Víz Világnapja, Állatok Világnapja) hangsúlyozott „megünneplése” projektnapokkal - csoport/osztály, iskola szintű feladatokkal, vetélkedőkkel és/vagy sétákkal, kirándulásokkal, túrákkal.
- A helyi tantervekben és a tanmenetekben is megjelöljük a környezeti neveléssel kapcsolatos feladatokat és az alkalmazandó módszereket.
- A megfelelő tárgyi környezet kialakítása
- Képzések, továbbképzések az adott témában.
- A felnőttek rendelkezzenek mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségvonásokkal, amelyek a környezettudatosság alakítása során mintaként szolgálnak.
- Minden pedagógusunk részt vesz lehetőség szerint a programokon.
- Az intézmény tisztaságának fenntartása, a szemét mennyiségének csökkentése.
- A környezetvédelmi szempontok megvalósulásának folyamatos ellenőrzése.
- A helyes vásárlási szokások kialakítása.
- Takarékoskodás a vízzel, és a villanyárammal.
- Legyenek a tanulók környezetük védelmezői.
- A gyerekek kötődjenek környezetük egy darabjához, és ezen keresztül érezze át környezetük megóvásának fontosságát.
- Fejlesszük a tanulók problémamegoldó gondolkodásmódját, az önálló ismeretszerzés képességét, megalapozva az élethosszig tartó tanulást.
- Különböző, a környezettel és annak védelmével kapcsolatos versenyeken való részvétel.
- Meglévő kapcsolatok ápolása, erősítése civil szervezetekkel, helyi önkormányzattal, egyesületekkel és szakmai szervezetekkel.
- Ehhez elengedhetetlen, hogy a kommunikáció hatékonyan működjön iskolán belül és kívül is.

A környezeti nevelés piramisa:

5.4 Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Óvodai foglalkozási keretek

- foglalkozások anyagába beépítve
- napi nevelési feladatok folyamán
- mindennapos testmozgás keretében

Tanórai keretek

- tantárgyakba beépítve
- osztályfőnöki órákon környezet-és egészségvédelmi témák
- testnevelés órákon

Foglalkozási és tanórán kívüli keretek

- tanulmányi kirándulás, -séta során,
- műhely-foglalkozásokon
- sportnapon, stb.

Továbbképzések

Belső:

Intézményünkben folyamatosak a nevelési értekezletek, munkaközösségi megbeszélések, kreatív műhelyek, ahol rendszeresen foglalkozunk az egészségfejlesztési program megvalósulásának helyzetével.

Külső:

Pedagógusaik a kerületi, fővárosi, országos konferenciákon, rendezvényeken vehetnek részt. Részükre a szakmai továbbképzés biztosított.

6 LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Talento-Ház Alapítványi Óvoda Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola megújult Pedagógiai Programját az iskola nevelőtestülete véleményezte.

Az iskola Szülői Közössége véleményezte.

Az iskola diákközössége egyetértett a tanulókkal kapcsolatos Pedagógiai Program tartalommal.

Az iskola Pedagógiai Programja a Fenntartó - Briliáns Oktatási Alapítvány 1119 Rácz László u. 4 - elfogadó nyilatkozata után válik érvényessé, attól a naptól kezdve hatályos.

A Pedagógiai Programmal kapcsolatos egyéb intézkedések

Az Pedagógiai Program érvényességi ideje

Az intézmény nevelő- és oktatómunkáját e Pedagógiai Program alapján szervezi meg. Érvényességi ideje: visszavonásig

Az intézmény Pedagógiai Programja a Fenntartó Briliáns Oktatási Alapítvány elfogadó nyilatkozata után lép hatályba.

A Pedagógiai Program értékelése, felülvizsgálata

A Pedagógiai Programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását az intézmény vezetése és nevelőtestület folyamatosan vizsgálja. A törvényi és jogszabályi változások következtében szükséges módosításokat naprakészen elvégzi. Ennek betartásáért az igazgató a felelős.

A Pedagógiai Program módosítása

A Pedagógiai Program módosítására javaslatot tehet:

- az intézmény igazgatója
- a nevelőtestület bármely tagja
- a szülői közösség
- a diákközösség
- az intézmény fenntartója

A kezdeményezést és a javasolt módosítást az intézmény igazgatójához kell beterjeszteni.

A Pedagógiai Program módosítását a nevelőtestület véleményezi, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala

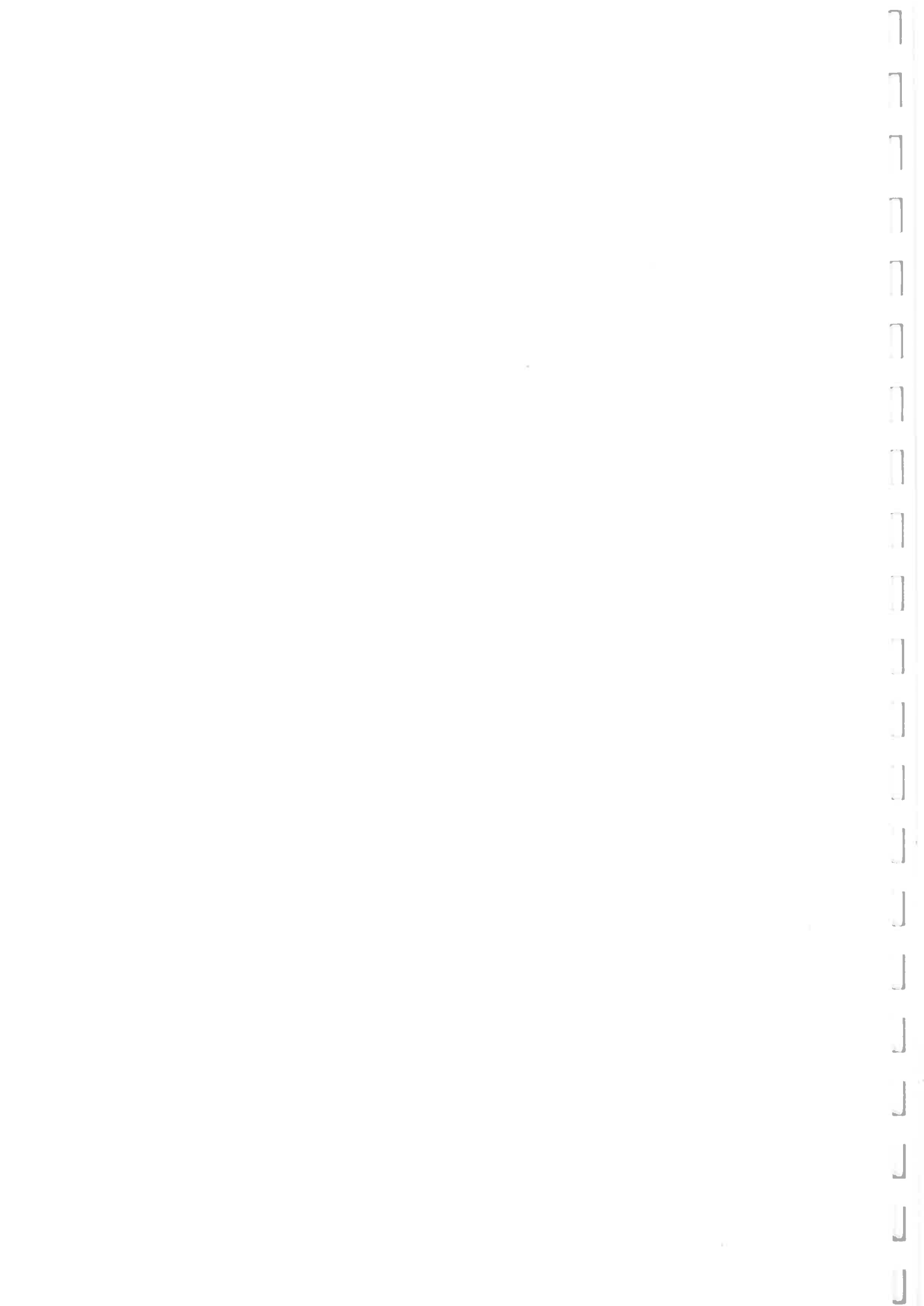
Az intézmény Pedagógiai Programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető egy-egy példánya:

- az iskola igazgatójánál
- a Fenntartónál
- az intézmény honlapján és
- a KIR-ben.

Budapest, 2024. szeptember 23.

Willi Anikó
Willi Anikó
igazgató

A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉLEMÉNYEZÉSE

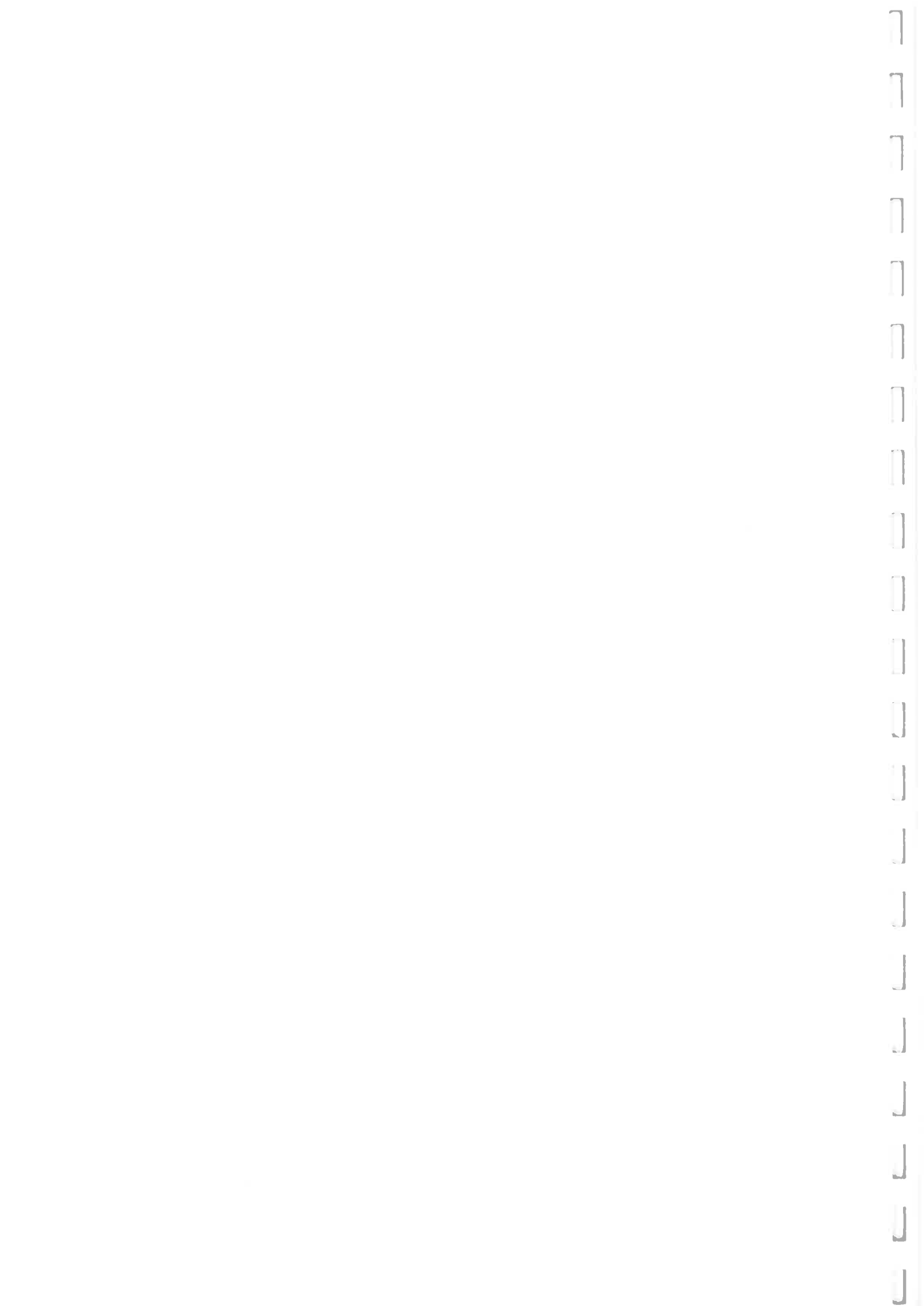
A Talento-Ház Alapítványi Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (1119 Budapest, Rácz László u. 4.) javított Pedagógiai Programját a nevelőtestület 2024. szeptember 23-i ülésén véleményezte.

Budapest, 2024. szeptember 23.

Willi Anikó

a nevelőtestület nevében

Jegyzőkönyv

Amely készült 2024. szeptember 23-án a Talento-Ház Alapítványi Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola hivatalos helyiségében.

Jelen vannak:

Bacsa Béla

Biró János

Farkas Beáta

Farkas Judit

Háromszéki Katinka

Karácsony Sebastian

Ligler Anita

Mohr Marian

Székely Krisztina

Szilágyi Gábor

Bacsa Eszter

Bolf Ágnes

Farkasné Mayer Ágnes

Gajdács Ágota

Horváth Edit Ildikó

Kardos Vivien

Marton Gabriella

Rozsnyai Veronika

Szikszay Mária Bianka

Willi Anikó

Az értekezlet napirendje:

1. A közösen átdolgozott, megújult, egységes, valamennyi intézményi feladatot átfogó Pedagógiai Program végső formába öntött szövegének felolvasása, véleményezése.

A nevelőtestület a mai értekezleten az intézmény Pedagógiai Programját elfogadta.

Budapest, 2024. szeptember 23.

A tantestület részéről:

Horváth Edit

Horváth Edit Ildikó

igazgatóhelyettes óvoda

Farkas Judit

Farkas Judit

munkaközösség vezető

Bacsa Eszter

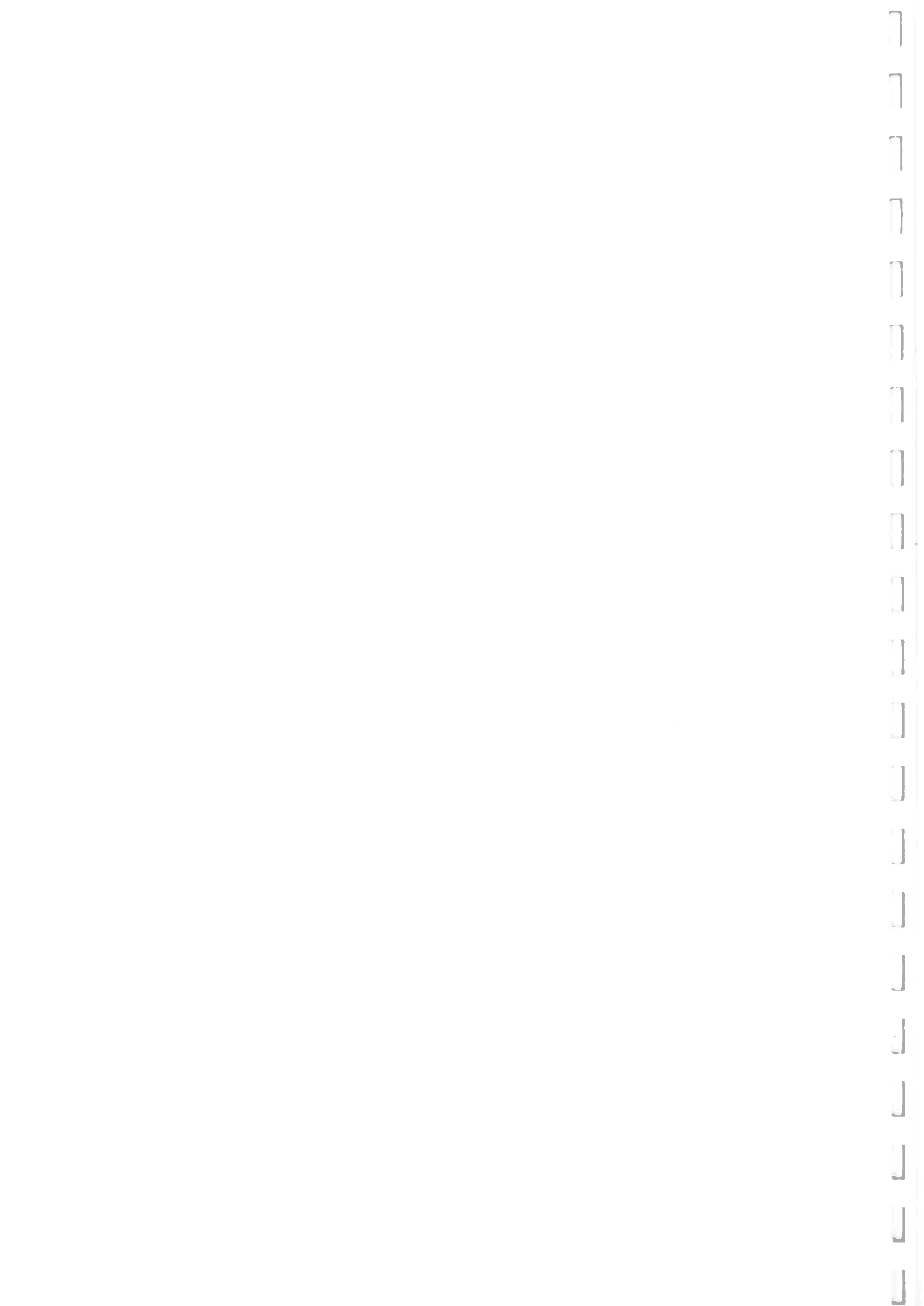
Bacsa Eszter

jegyzőkönyvvezető

Willi Anikó

igazgató

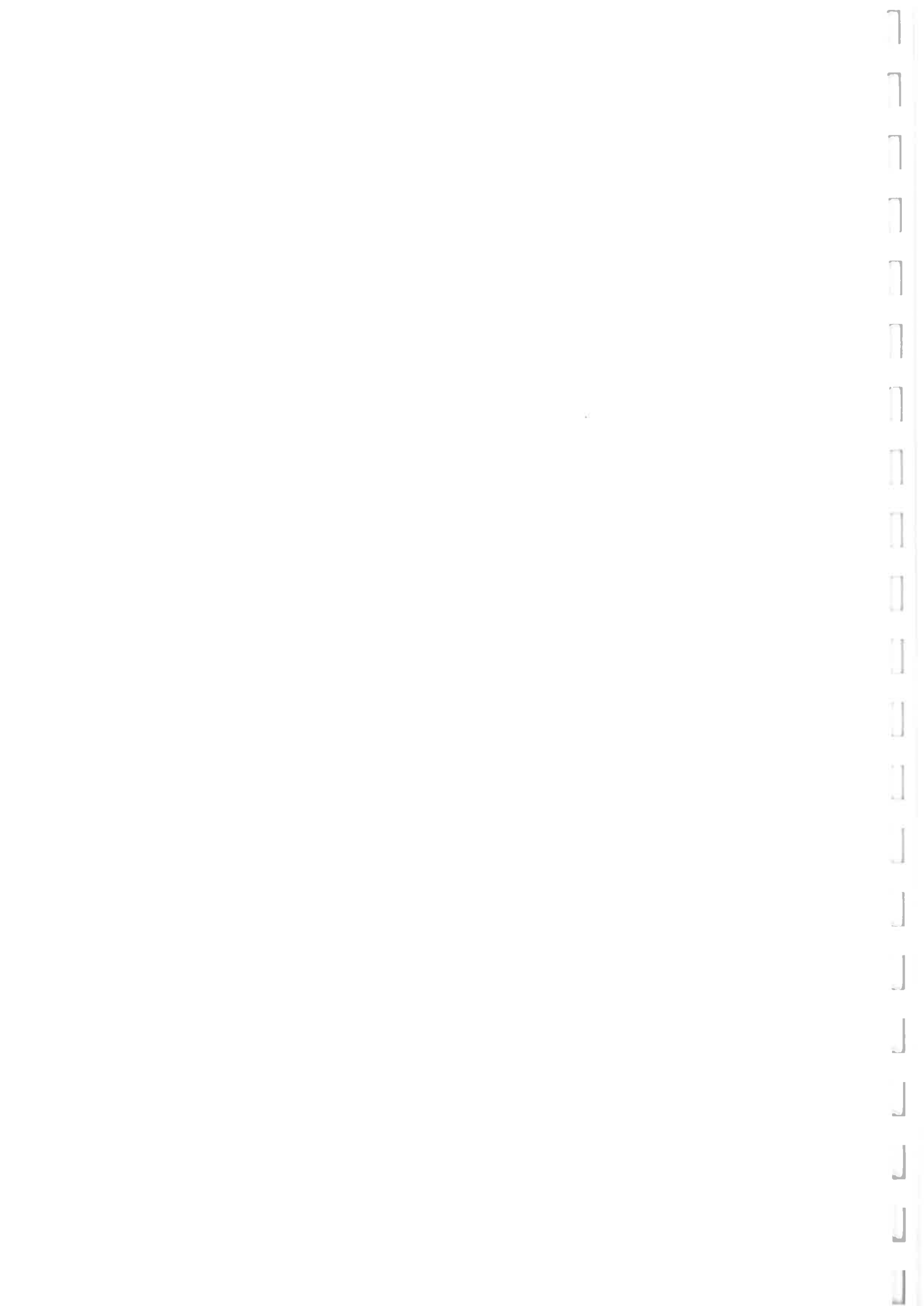

AZ INTÉZMÉNY DIÁKKÖZÖSSÉGÉNEK VÉLEMÉNYE

A Talento-Ház Alapítványi Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola javított Pedagógiai Programját megismertük, egyetértünk vele.

Budapest, 2024. szeptember 27.

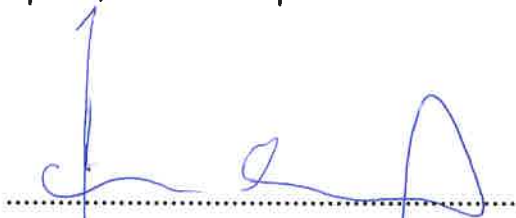
Vegh Zsófia Marina Fiala Dániel
a diákközösség nevében

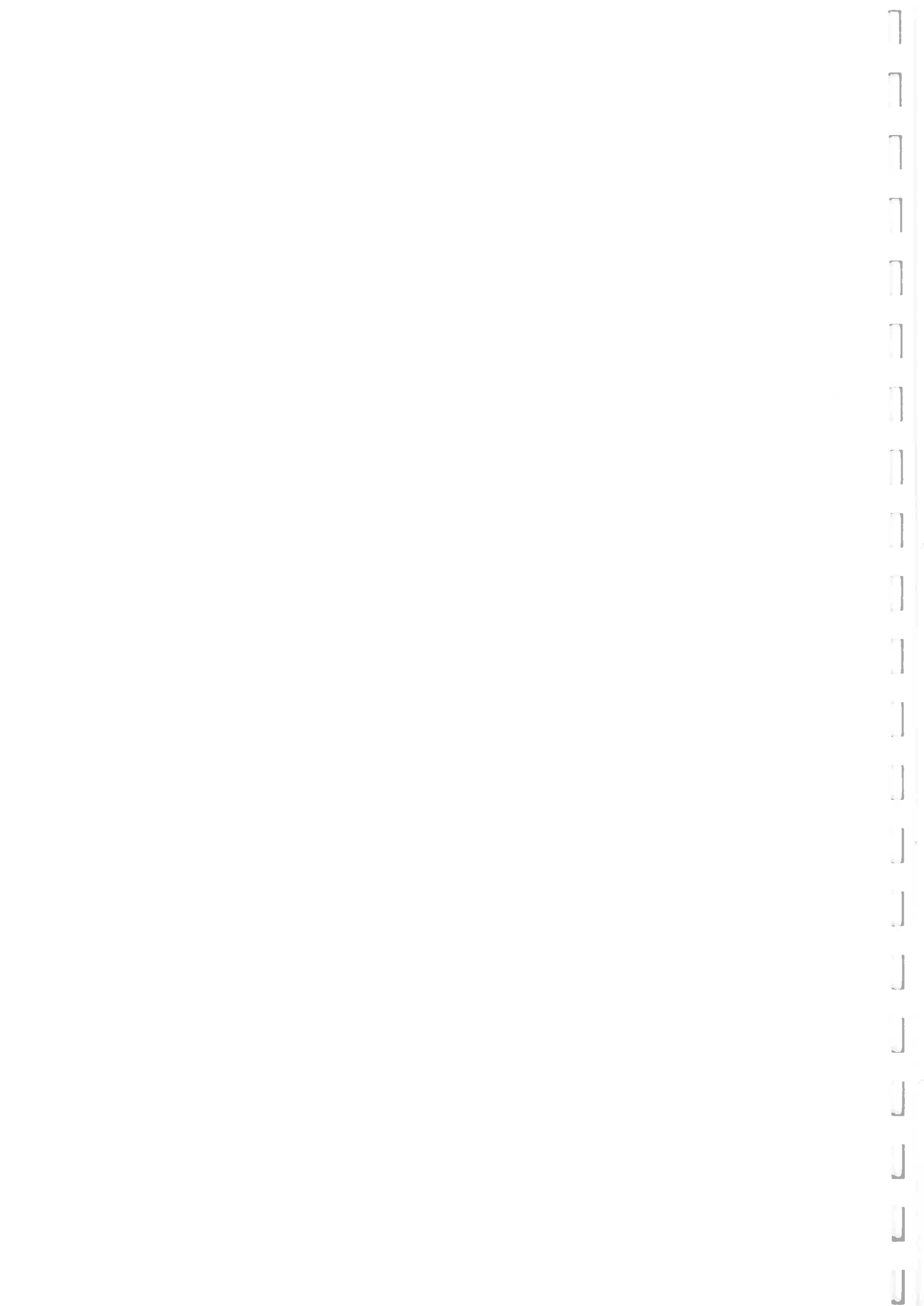
AZ INTÉZMÉNY SZÜLŐI KÖZÖSSÉGÉNEK VÉLEMÉNYE

A Talento-Ház Alapítványi Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola javított Pedagógiai Programját megismertük. Véleményünk szerint koncepciója, tervei gyermekeink érdekeit szolgálják, a szülői közösség nevében támogatjuk a benne foglaltakat.

Budapest, 2024. szeptember 27.

.....
az iskolai szülői közösség nevében
Zoltán Csizmadia

.....
az óvodai szülői közösség nevében
József Székely

Briliáns Oktatási Alapítvány
1119 Budapest, Rátz László u. 4.
Kádár Péter
a kuratórium elnöke

Tisztelt Elnök Úr!

Az új Pedagógus életpálya törvény értelmében a nevelőtestülettel javítottam intézményünk Pedagógiai Programját. A Pedagógiai Programot a nevelőtestület 2024. szeptember 23-án véleményezte.

A diákközösség és a szülői szervezet 2024. szeptember 27-én véleményezte.

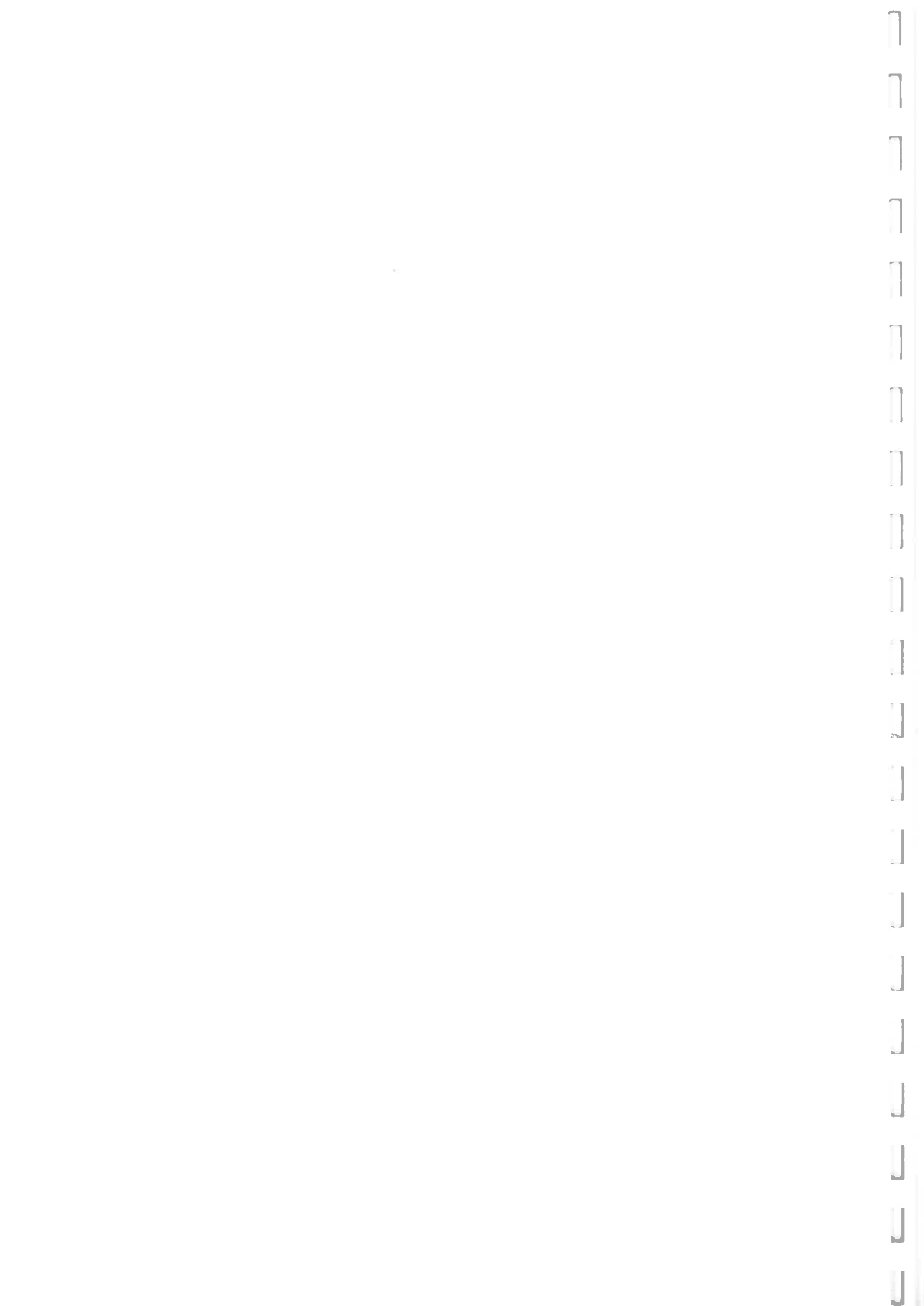
Mellékelten küldöm:

- javított Pedagógia Programot
- a nevelőtestület véleményét
- a diákközösség véleményét
- a szülői közösség véleményét.

Budapest, 2024. szeptember 27.

Üdvözlettel:

Talento-Ház Alapítványi Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
1119 Budapest, Rácz László utca 4.
Willi Anikó
igazgató

Tisztelt Igazgató Asszony!

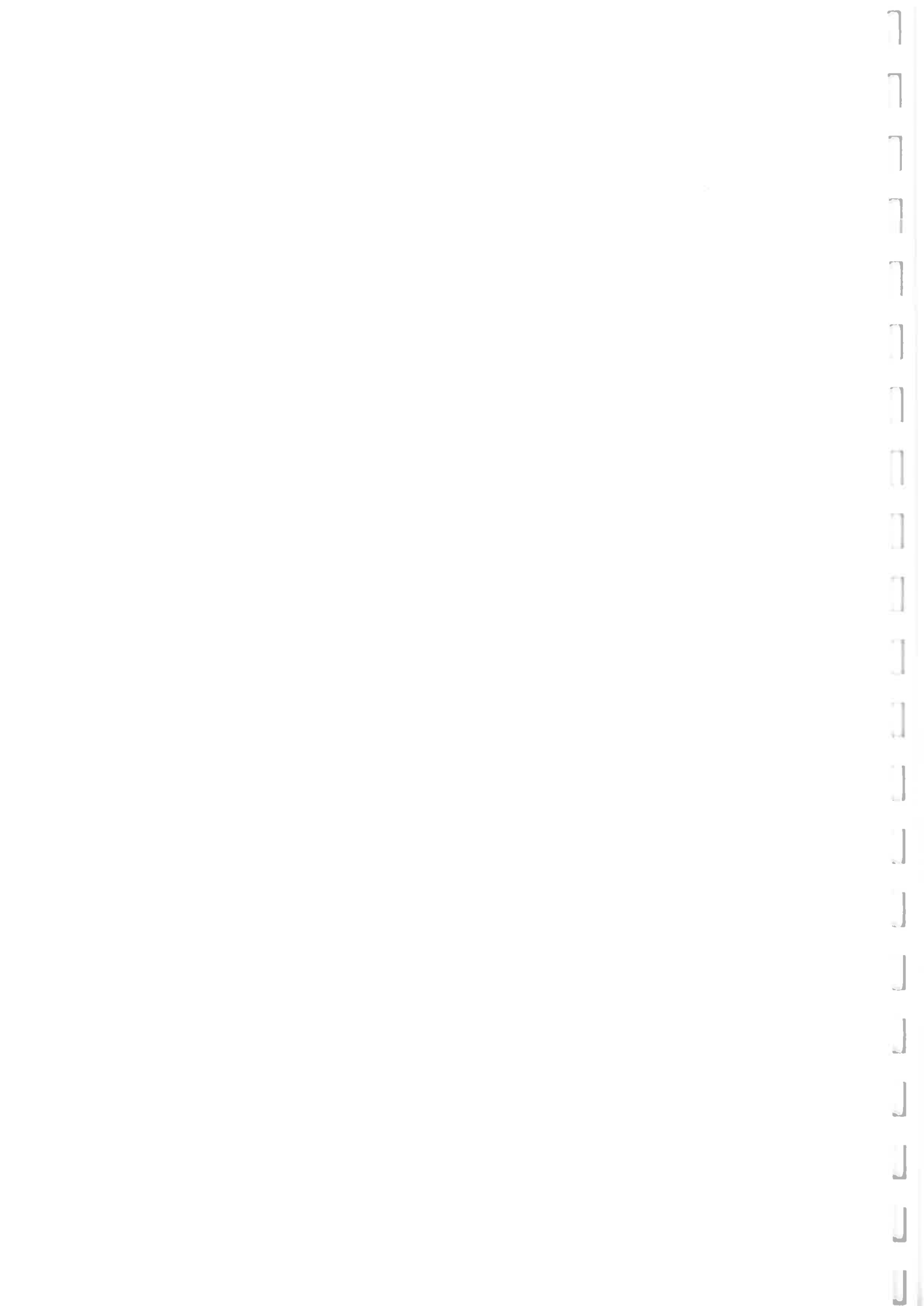
A Briliáns Oktatási Alapítvány kuratóriuma, mint a Talento-Ház Alapítványi Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Fenntartója, az intézmény Pedagógiai Programját elfogadta, a benne foglaltakat anyagilag támogatja.

Budapest, 2024. szeptember 30.

Briliáns Oktatási Alapítvány
1119 Budapest, Rácz L. u. 4.
Tel/fax: 2040-847
Adószám: 18697713-1-43

Kádár Péter
a kuratórium elnöke

A választott kerettanterv feletti óraszámok alakulása a 2020/2021-es tanévben

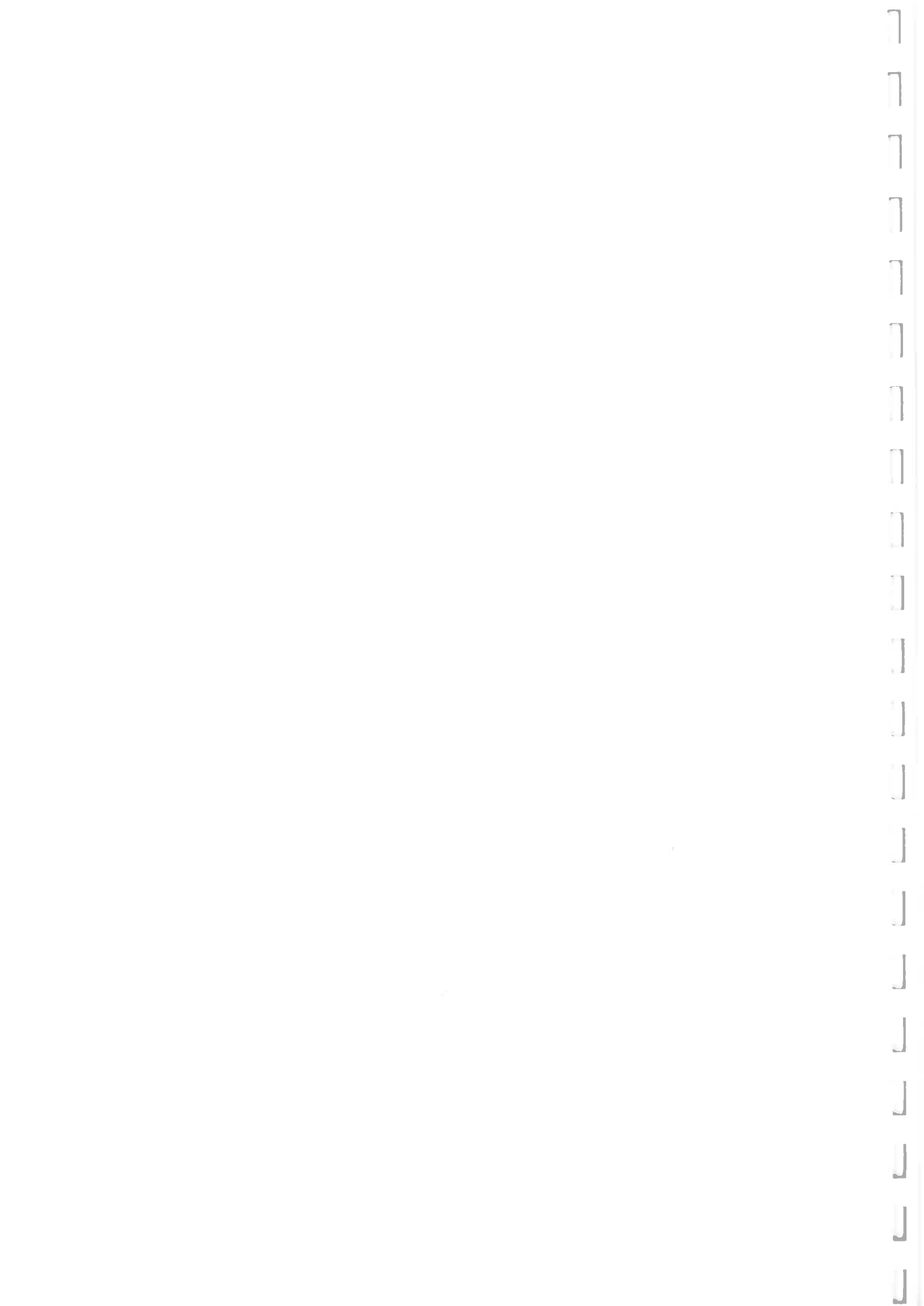
A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Óraterv a helyi tantervhez - 1-4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6+1	6+1
Idegen nyelv	0+2	0+3	0+3	2+2
Matematika	4	4	4	4
Etika	1	1	1	1
Környezetismeret		1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika és tervezés / Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Digitális kultúra / Informatika				0+1
Képességfejlesztő sakk		0+1	0+1	
Szabadon tervezhető órákból felhasználva	2/2	2/2	3/3	3/3
Rendelkezésre álló órák	22	25	25	27
Tantárgyi engedélyezett többlet órák felhasznált		2/0	2/2	2/1
Összes óraszám	24	27	27	29
Tehetség gond. felzárkózt.		1	1	1

Óraterv a helyi tantervhez - 5-8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4
Idegen nyelv	3	3+3	3+3	3+3
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Etika	1	1	1	1
Történelem / Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Hon és népismeret	0+1			
Természettudomány/ Természetismeret	2	2		
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Biológia- egészségtan			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc		1		
Rajz és vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika és tervezés/ Életvitel és gy.	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órákból felhasználva	1/1	3/3	3/3	3/3
Rendelkezésre álló órák	27	29	31	31
Tantárgyi engedélyezett többlet órák felhasznált		3/1	4/2	4/1
Összes óraszám	28	30	33	32
Tehetségond. felzárkózt.		1	1	1

Összesítő óraterv a 2020/2021-es tanévre

Tantárgy	1. osztály	2. osztály	3. osztály	4. osztály	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
Magyar nyelv és irodalom	7/hét 252	7/hét 252	7/hét 252	7/hét 252	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144
Történelem / Történelem és állampolgári ismeretek					2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72
Hon- és népismeret					1/hét 36			
Angol	2/hét 72	3/hét 108	3/hét 108	4/hét 144	3/hét 108	6/hét 216	6/hét 216	6/hét 216
Matematika	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144
Környezetismeret		1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36				
Természettudomány/ Természetismeret					2/hét 72	2/hét 72		
Biológia-egészségtan							1,5/hét 54	1,5/hét 54
Földrajz							1,5/hét 54	1,5/hét 54
Fizika							1,5/hét 54	1,5/hét 54
Kémia							1,5/hét 54	1,5/hét 54
Ének-zene	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36
Vizuális kultúra	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36
Technika és tervezés / Technika, életvitel és gyakorlat	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	
Testnevelés és sport	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180
Osztályfőnöki					1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36
Tánc és dráma						1/hét 36		
Digitális kultúra/ Informatika				1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36
Étika	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36
Képességfejlesztő sakk		1/hét 36	1/hét 36					
Összesen:	24/hét 864	27/hét 972	27/hét 972	28/hét 1008	28/hét 1008	30/hét 1080	33/hét 1188	32/hét 1152

Összesítő óraterv a 2021/2022-es tanévre

Tantárgy	1. osztály	2. osztály	3. osztály	4. osztály	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
Magyar nyelv és irodalom	7/hét 252	7/hét 252	7/hét 252	7/hét 252	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144
Történelem / Történelem és állampolgári ismeretek					2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72
Hon- és népismeret					1/hét 36			
Angol	2/hét 72	2/hét 72	3/hét 108	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	6/hét 216	6/hét 216
Matematika	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144
Környezetismeret		1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36				
Természettudomány					2/hét 72	2/hét 72		
Biológia-egészségtan							1,5/hét 54	1,5/hét 54
Földrajz							1,5/hét 54	1,5/hét 54
Fizika							1,5/hét 54	1,5/hét 54
Kémia							1,5/hét 54	1,5/hét 54
Ének-zene	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36
Vizuális kultúra	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36
Technika és tervezés / Technika, életvitel és gyakorlat	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	
Testnevelés és sport	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180
Dráma és színház						1/hét 36		
Digitális kultúra/ Informatika				1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36
Etika	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36
Összesen:	24/hét 864	24/hét 864	26/hét 936	28/hét 1008	28/hét 1008	27/hét 972	32/hét 1152	32/hét 1152

A választott kerettanterv feletti óraszámok alakulása a 2021/2022-es tanévben

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

A 2021/2022-es tanévtől az osztályfőnöki óra helyett a kötelező óraszámba +1 angol idegen nyelvi órát tartunk 5-6. osztálytól felmenő rendszerben.

Óraterv a helyi tantervhez - 1-4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6+1	6+1
Idegen nyelv	0+2	0+2	0+3	2+2
Matematika	4	4	4	4
Etika	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika és tervezés / Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Informatika				0+1
Szabadon tervezhető órákból felhasználva	2/2	2/2	3/3	3/3
Rendelkezésre álló órák	22	22	25	27
Tantárgyi engedélyezett többlet órák felhasznált			2/1	2/1
Összes óraszám	24	24	26	28
Tehetség gond. felzárkózt.			1	1

Óraterv a helyi tantervhez - 5-8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4
Idegen nyelv	3	3+1	3+3	3+3
Matematika	4	4	3+1	3+1
Etika	1	1	1	1
Történelem / Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Hon és népismeret	0+1			
Természettudomány	2	2		
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Biológia- egészségtan			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és színház		0+1		
Rajz és vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra/Informatika	1	1	1	1
Technika és tervezés/ Életvitel és gy.	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órákból felhasználva	1/1	2/1	3/1	3/0
Rendelkezésre álló órák	27	26	31	31
Tantárgyi engedélyezett többlet órák felhasznált			4/4	4/4
Összes óraszám	28	27	32	32
Tehetséggond. felzárkózt.			1	1

Összesítő óratervezés a 2022/2023-as tanévre

Tantárgy	1. osztály	2. osztály	3. osztály	4. osztály	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
Magyar nyelv és irodalom	7/hét 252	7/hét 252	5/hét 180	7/hét 252	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144
Történelem / Történelem és állampolgári ismeretek					2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72
Hon- és népismeret					1/hét 36			
Angol	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	4/hét 144	3/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	6/hét 216
Matematika	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144	4/hét 144
Környezetismeret			1/hét 36	1/hét 36				
Természettudomány					2/hét 72	2/hét 72	4,5/hét 162	
Biológia-egészségtan								1,5/hét 54
Földrajz							1,5/hét 54	1,5/hét 54
Fizika								1/hét 36
Kémia								1,5/hét 54
Ének-zene	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36
Vizuális kultúra	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	2/hét 72	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36
Technika és tervezés / Technika, életvitel és gyakorlat	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	
Testnevelés és sport	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180
Dráma és színház						1/hét 36		
Digitális kultúra/ Informatika			1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36
Etika	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36
Összesen:	24/hét 864	24/hét 864	24/hét 864	28/hét 1008	27/hét 972	27/hét 972	30/hét 1080	31/hét 1116

A választott kerettanterv feletti óraszámok alakulása a 2022/2023-as tanévben

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

A 2021/2022-es tanévtől az osztályfőnöki óra helyett a kötelező óraszámba +1 angol idegen nyelvi órát tartunk 5-6. osztálytól felmenő rendszerben, illetve a biológia, kémia, fizika tantárgyakat Komplex természettudomány tantárgyként integrálva tanítjuk a 7. és 8. évfolyamokon felmenő rendszerben (heti 4, illetve heti 5 órában).

Óraterv a helyi tantervhez - 1-4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	6+1
Idegen nyelv	0+2	0+2	0+2	2+2
Matematika	4	4	4	4
Etika	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika és tervezés / Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Digitális kultúra / Informatika			1	0+1
Szabadon tervezhető órákból felhasználva	2/2	2/2	2/2	3/3
Rendelkezésre álló órák	22	22	22	27
Tantárgyi engedélyezett többször felhasznált				2/1
Összes óraszám	24	24	24	28
Tehetséggond. felzárkózt.				1

Óraterv a helyi tantervhez - 5-8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4
Idegen nyelv	3	3+1	3+1	3+3
Matematika	4	4	3+1	3+1
Etika	1	1	1	1
Történelem / Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Hon és népismeret	0+1			
Természettudomány	2	2	4,5	
Fizika				1
Kémia				1,5
Biológia- egészségtan				1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	2	1	1	1
Dráma és színház		0+1		
Rajz és vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra/Informatika	1	1	1	1
Technika és tervezés/ Életvitel és gy.	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órákból felhasználva	1/0	2/1	2/2	3/0
Rendelkezésre álló órák	26	26	28	30
Tantárgyi engedélyezett többlet órák felhasznált				4/4
Összes óraszám	27	27	30	31
Tehetséggond. felzárkózt.				1

TESTNEVELÉS ÉS EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS								
Testnevelés és sport	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180
Összesen:	24/hét 864	24/hét 864	24/hét 864	25/hét 900	28/hét 1008	27/hét 972	30/hét 1080	30/hét 1080

A 2021/2022-es tanévtől az osztályfőnöki óra helyett a kötelező óraszámba +1 angol idegen nyelvi órát tartunk 5-6. osztálytól felmenő rendszerben.

A testnevelés tantervben szereplő úszás tananyagot tömbösítve, a 3. és 4. évfolyamon, az egész éves testnevelés óraszámából heti 2 óra terhére végezzük el.

A 2022/2023-as tanévtől a biológia, kémia, fizika tantárgyakat Komplex természettudomány tantárgyként integrálva tanítjuk a 7. és 8. évfolyamokon felmenő rendszerben (heti 4, illetve heti 5 órában). A földrajz tantárgyat 7. és 8. évfolyamon heti 1, illetve 2 órában tanítjuk továbbra is.

A fent olvasható óraszám tervezetek a bevezetés évére vonatkoznak, az aktuális tanév óraszám tervezetei a Pedagógiai Program végén találhatóak.

Az 1. évfolyamon Magyar nyelv és irodalom tantárgyat, 2-8. évfolyamon arányosan bontva Magyar nyelv és Magyar irodalom tantárgyakat tanítunk, ezek a mindenkori tanmeneteinkben jelennek meg.

A választott kerettanterv feletti óraszámok alakulása

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Óraterv a helyi tantervhez - 1-4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3.évf.	4.évf.
Magyar nyelv és irodalom	7			
Magyar nyelv		3	2	2
Magyar irodalom		4	3	3
Matematika	4	4	4	4
Etika	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Idegen nyelv	0+2	0+2	0+2	2+2
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órákból felhasználva	2/2	2/2	2/2	2/2
Kötelező óraszám	22	22	22	23
Összes óraszám	24	24	24	25

Óratervezet a helyi tantervhez - 5-8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv	2	2	2	2
Magyar irodalom	2	2	1+1	1+1
Matematika	4	4	3+1	3+1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Hon- és népismeret	+1			
Etika	1	1	1	1
Természettudomány	2	2	4,5	4,5
Fizika				
Kémia				
Biológia				
Földrajz			1,5	1,5
Idegen nyelv	3+1	3+1	3+1	3+1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház		+1		
Technika és tervezés.	1	1	1	
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órákból felhasználva	2/2	3/2	2/3	2/3
Kötelező óraszám	26	26	28	28
Összes óraszám	28	27	30	30

A választott kerettanterv feletti óraszámok alakulása a 2023/2024-es tanévben

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

A 2021/2022-es tanévtől az osztályfőnöki óra helyett a kötelező óraszámba +1 angol idegen nyelvi órát tartunk 5-6. osztálytól felmenő rendszerben, illetve a biológia, kémia, fizika tantárgyakat Komplex természettudomány tantárgyként integrálva tanítjuk a 7. és 8. évfolyamokon felmenő rendszerben (heti 4, illetve heti 5 órában).

Óraterv a helyi tantervhez - 1-4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	6+1
Idegen nyelv	0+2	0+2	0+2	2+2
Matematika	4	4	4	4
Etika	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika és tervezés / Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Digitális kultúra / Informatika			1	0+1
Szabadon tervezhető órákból felhasználva	2/2	2/2	2/2	3/3
Rendelkezésre álló órák	22	22	22	27
Tantárgyi engedélyezett többlet órák felhasznált				2/1
Összes óraszám	24	24	24	28
Tehetség gond. felzárkózt.				1

Óraterv a helyi tantervhez - 5-8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4
Idegen nyelv	3	3+1	3+1	3+3
Matematika	4	4	3+1	3+1
Etika	1	1	1	1
Történelem / Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Hon és népismeret	0+1			
Természettudomány	2	2	4,5	
Fizika				1
Kémia				1,5
Biológia- egészségtan				1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	2	1	1	1
Dráma és színház		0+1		
Rajz és vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra/Informatika	1	1	1	1
Technika és tervezés/ Életvitel és gy.	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabaddon tervezhető órákból felhasználva	1/0	2/1	2/2	3/0
Rendelkezésre álló órák	26	26	28	30
Tantárgyi engedélyezett többlet órák felhasznált				4/4
Összes óraszám	27	27	30	31
Tehetségond. felzárkózt.				1

TESTNEVELÉS ÉS EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS								
Testnevelés és sport	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180
Összesen:	24/hét 864	24/hét 864	24/hét 864	25/hét 900	28/hét 1008	27/hét 972	30/hét 1080	30/hét 1080

A 2021/2022-es tanévtől az osztályfőnöki óra helyett a kötelező óraszámba +1 angol idegen nyelvi órát tartunk 5-6. osztálytól felmenő rendszerben.

A testnevelés tantervben szereplő úszás tananyagot tömbösítve, a 3. és 4. évfolyamon, az egész éves testnevelés óraszámából heti 2 óra terhére végezzük el.

A 2022/2023-as tanévtől a biológia, kémia, fizika tantárgyakat Komplex természettudomány tantárgyként integrálva tanítjuk a 7. és 8. évfolyamokon felmenő rendszerben (heti 4, illetve heti 5 órában). A földrajz tantárgyat 7. és 8. évfolyamon heti 1, illetve 2 órában tanítjuk továbbra is.

A fent olvasható óraszám tervezetek a bevezetés évére vonatkoznak, az aktuális tanév óraszám tervezetei a Pedagógiai Program végén találhatóak.

Az 1. évfolyamon Magyar nyelv és irodalom tantárgyat, 2-8. évfolyamon arányosan bontva Magyar nyelv és Magyar irodalom tantárgyakat tanítunk, ezek a mindenkori tanmeneteinkben jelennek meg.

A választott kerettanterv feletti óraszámok alakulása

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Óraterv a helyi tantervhez - 1-4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3.évf.	4.évf.
Magyar nyelv és irodalom	7			
Magyar nyelv		3	2	2
Magyar irodalom		4	3	3
Matematika	4	4	4	4
Etika	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Idegen nyelv	0+2	0+2	0+2	2+2
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órákból felhasználva	2/2	2/2	2/2	2/2
Kötelező óraszám	22	22	22	23
Összes óraszám	24	24	24	25

Óraterv a helyi tantervhez - 5-8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv	2	2	2	2
Magyar irodalom	2	2	1+1	1+1
Matematika	4	4	3+1	3+1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Hon- és népismeret	+1			
Etika	1	1	1	1
Természettudomány	2	2	4,5	4,5
Fizika				
Kémia				
Biológia				
Földrajz			1,5	1,5
Idegen nyelv	3+1	3+1	3+1	3+1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház		+1		
Technika és tervezés.	1	1	1	
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órákból felhasználva	2/2	3/2	2/3	2/3
Kötelező óraszám	26	26	28	28
Összes óraszám	28	27	30	30

A választott kerettanterv feletti óraszámok alakulása a 2024/2025-ös tanévben

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

A 2021/2022-es tanévtől az osztályfőnöki óra helyett a kötelező óraszámba +1 angol idegen nyelvi órát tartunk 5-6. osztálytól felmenő rendszerben. A biológia, kémia, fizika tantárgyakat újra önálló tantárgyként tanítjuk a 7. és 8. évfolyamokon felmenő rendszerben.

Óraterv a helyi tantervhez - 1-4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	6+1
Idegen nyelv	0+2	0+2	0+2	2+2
Matematika	4	4	4	4
Etika	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika és tervezés / Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Digitális kultúra / Informatika			1	0+1
Szabadon tervezhető órákból felhasználva	2/2	2/2	2/2	3/3
Rendelkezésre álló órák	22	22	22	27
Tantárgyi engedélyezett többlet órák felhasznált				2/1
Összes óraszám	24	24	24	28
Tehetséggond. felzárkózt.				1

Óraterv a helyi tantervhez - 5-8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4
Idegen nyelv	3	3+1	3+1	3+3
Matematika	4	4	3+1	3+1
Etika	1	1	1	1
Történelem / Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Hon és népismeret	0+1			
Természettudomány	2	2		
Fizika			1	2
Kémia			2	1
Biológia- egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	2	1	1	1
Dráma és színház		0+1		
Rajz és vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra/Informatika	1	1	1	1
Technika és tervezés/ Életvitel és gy.	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órákból felhasználva	1/0	2/1	2/2	3/0
Rendelkezésre álló órák	26	26	28	30
Tantárgyi engedélyezett többlet órák felhasznált				4/4
Összes óraszám	27	27	30	31
Tehetségond. felzárkózt.				1

Digitális kultúra			1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36	1/hét 36
TESTNEVELÉS ÉS EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS								
Testnevelés és sport	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180	5/hét 180
Összesen:	24/hét 864	24/hét 864	24/hét 864	25/hét 900	28/hét 1008	27/hét 972	30/hét 1080	30/hét 1080

A 2021/2022-es tanévtől az osztályfőnöki óra helyett a kötelező óraszámba +1 angol idegen nyelvi órát tartunk 5-6. osztálytól felmenő rendszerben.

A testnevelés tantervben szereplő úszás tananyagot tömbösítve, a 3. és 4. évfolyamon, az egész éves testnevelés óraszámából heti 2 óra terhére végezzük el.

A 2024/2025-ös tanévtől a biológia, kémia, fizika tantárgyakat újra önálló tantárgyként tanítjuk a 7. és 8. évfolyamokon felmenő rendszerben. A földrajz tantárgyat 7. és 8. évfolyamon heti 1, illetve 2 órában tanítjuk továbbra is.

A fent olvasható óraszám tervezetek a bevezetés évére vonatkoznak, az aktuális tanév óraszám tervezetei a Pedagógiai Program végén található.

Az 1. évfolyamon Magyar nyelv és irodalom tantárgyat, 2-8. évfolyamon arányosan bontva Magyar nyelv és Magyar irodalom tantárgyakat tanítunk, ezek a mindenkori tanmeneteinkben jelennek meg.

A választott kerettanterv feletti óraszámok alakulása

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Óraterv a helyi tantervhez - 1-4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3.évf.	4.évf.
Magyar nyelv és irodalom	7			
Magyar nyelv		3	2	2
Magyar irodalom		4	3	3
Matematika	4	4	4	4
Etika	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Idegen nyelv	0+2	0+2	0+2	2+2
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órákból felhasználva	2/2	2/2	2/2	2/2
Kötelező óraszám	22	22	22	23
Összes óraszám	24	24	24	25

Óraterv a helyi tantervhez - 5-8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv	2	2	2	2
Magyar irodalom	2	2	1+1	1+1
Matematika	4	4	3+1	3+1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Hon- és népismeret	+1			
Etika	1	1	1	1
Természettudomány	2	2		
Fizika			1	2
Kémia			2	1
Biológia			2	1
Földrajz			1	2
Idegen nyelv	3+1	3+1	3+1	3+1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház		+1		
Technika és tervezés.	1	1	1	
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órákból felhasználva	2/2	3/2	2/3	2/3
Kötelező óraszám	26	26	28	28
Összes óraszám	28	27	30	30